

Halis ve en iyi cins
kahveyi yalnız
**KURUKAHVECI MEHMED
EF. MANDUMLARINDA**
Bulabileceğinizi unutmayınız.

AKŞAM

KUR'ANI KERİM

Yeni harflerimizle pek nefis bir surette basıldı. Yanlış tabiiyetlerinden içtinap için Hüseyin Kâzım imzasına dikkat ediniz. Yıldız Cildlisinin hediyesi 75 kuruş « Semih Lütfi » kitabevinde satılır.

Sene 19 — No. 6487 — Fiyatı her yerde 5 kuruş

CUMARTESİ — 7 TEŞRİNİSANI 1936

Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Izmit dün büyük bir bayram günü yaşadı

Kâğıd fabrikası merasimle açıldı, 2 fabrikanın temelatma resmi yapıldı

İktisad vekili Celâl Bayar bu münasebetle çok kıymetli bir nutuk söyledi, fabrikanın bize neler kazandıracağını anlattı

Sanayi programımızda mühim bir yer işgal eden bir işi daha dün tamamladık. İzmit kâğıd fabrikası büyük merasimle açıldı.

Ankaradan ve İstanbuldan kalkan iki tren saat buçukta davetlileri İzmit'e getirdi. Ankaradan gelenler arasında İktisad vekili Celâl Bayar, Maliye vekili Fuad Ağralı, İnhisarlar vekili bay Ali Rana, Meclis reis vekili Nuri Conker, birçok saygınlık, banka direktörleri vardı.

İstanbuldan gelenler arasında mall müesseselerin direktörleri, Türk ve yabancı matbuat mümessilleri bulunuyordu. Sümer bank kâğıda alâkalarından dolayı birçok kalem erbabını, meşhur muharrirleri kitapçıları da davet etmişti.

Her iki tren İzmit istasyonunda Sümer bank umumî direktörü, İzmitteki büyük rütbeli askerî deniz erkânı, amraller, generaller, ziciler, mektepliler ve bir muzika karşıladı. Adapazarı ve civardaki mekteplerin talebeleri de misafirleri karşılamak üzere İzmit'e gelmişlerdi. Adeta bütün İzmit ayağa kalkmış bir vaziyette idi. İstasyonu, İstasyon karşısındaki büyük köprüyü ve karşıki sırtı halk tamamen doldurmuştu.

Tren yolundan biraz uzakça olan kâğıd fabrikası için istasyondan hususî bir hat yapılmıştı. Bu hattın ilk defa davetlilerin treni geçti. Tren fabrikanın hususî hattına girdiği zaman fabrikanın bütün düdüklüleri çalınmak suretile davetliler selâmlandı. Davetlileri götüren tren de düdüklü çalarak buna mukabele etti. Bu sırada fabrikanın üstündeki elektriklerle yazılmış büyük bir yazıyı İktisad vekili Celâl Bayar okudu:

— El işte, gönül ülküde.. işte bizim prensiplerimizden en kuvvetlilerinden biri.

Fabrika önünde davetlileri İzmitliler karşıladılar.

Meydanda o gün fabrikanın kazanlarından çıkan kâğıt ve dayanıklı karton kâğıtlarıyla bir kürsü yapılmıştı. Kâğıd fabrikasının küşad resmi için en münasip kürsü de bittabi kâğıddan yapılan kürsü idi.

İZMİT VALİSİNİN NUTKU

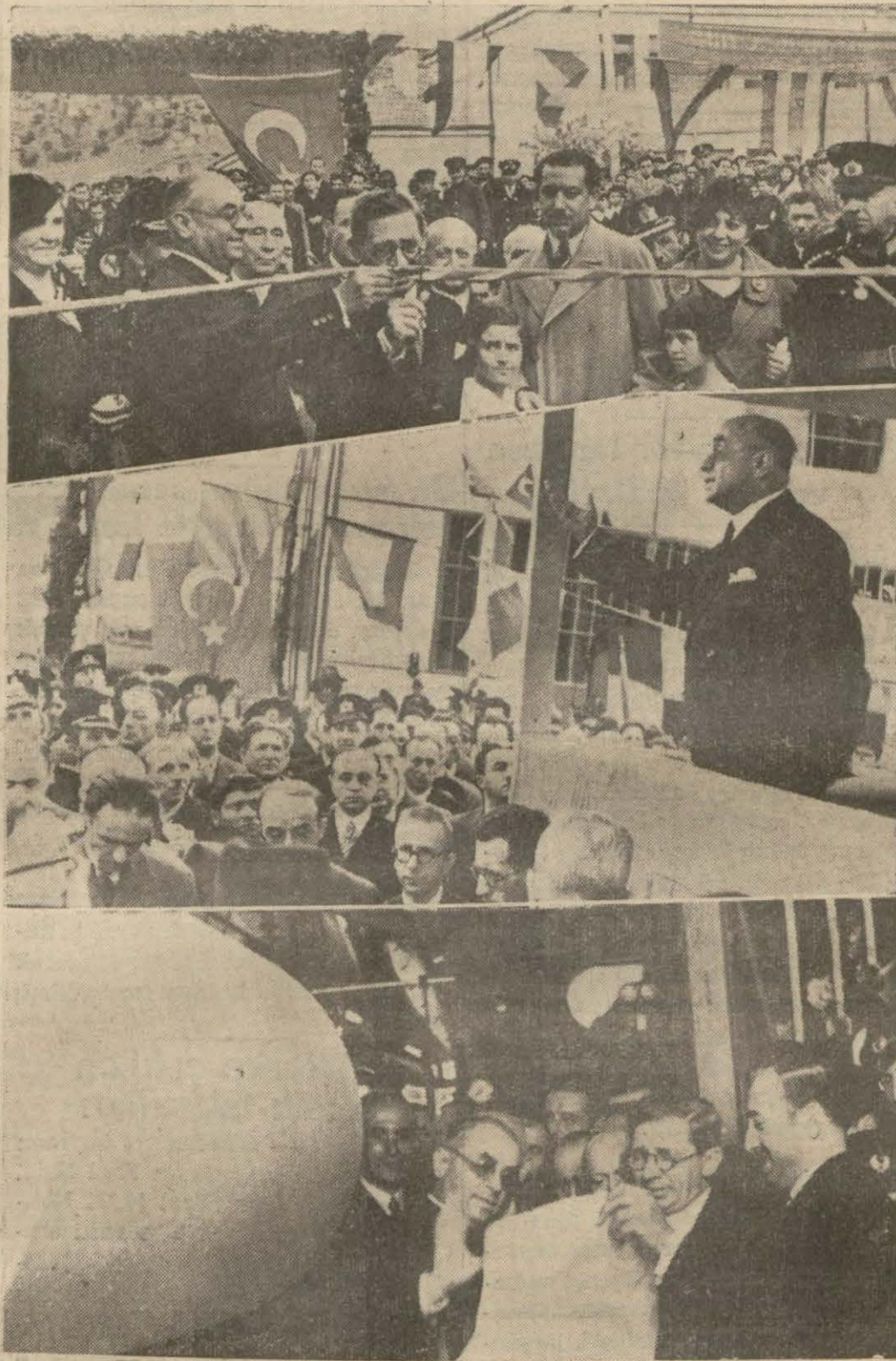
Evvelâ kürsüde İstanbul'un çok iyi tanıdığı İzmit valisi bay Hamid güzel bir nutuk söyledi. Bay Hamid nutukunda demiştir ki:

«Dün, bir toprak yığını halinde bulunan bu yerde, azametle yükselen ve ince ve müstesna bir zevkin mahsulü olması hasebile, İzmit şehrini cidden süsleyen bu eser; endüstri hayatımızda, başlı başına bir muvaffakiyet teşkil etmekte ve bütün ifran alemimizi yakından alâkadar etmektedir. Bununla beraber; bu muazzam eser, İsmet İnönü hükümetinin, memleketin dört bir tarafında kurduğu endüstri abideleriyle bir arada mütalea edilince, bunun memleketi kuşatan ve kuşatcak olan endüstri halkasının tek bir parçasından ibaret adedemek doğru olur.

Bu fabrika; şimdilik dört yüzden fazla vatandaşın iş ve geçim temini etmiş ve şehirde büyük bir canlılık ve hareket uyandırmıştır.

Bu fabrika gelişmiş güzel yapılmış, tesadüfen burada kurulmuş değildir.

Memleketi endüstri sahasında ileri götürmeğe karar verirken evvelâ, mem-

Maliye vekili B. Fuad Ağralı kurdelayı kesiyor, iktisad vekili B. Celâl Bayar nutuk söylerken, fabrika müdürü, maliye, iktisad, gümrük inhisarlar vekillerine fabrikanın imal ettiği kâğıt hakkında izahat veriyor [Açılış merasimine ait diğer resimler dokuzuncu sahifemizedir]

leketin muhtaç olduğu bütün sanayi şubeleri göz önüne konulmuş, bunlardan her birinin, ne vakit, nerelerde kurulması lâzım geleceği tayin olunmuş, bunları kurmanın, işletmenin ve satış devam ettirmenin bütün müşküllerine, hiç bir noktası ihmal edilmeksizin cesaretle temas edilmiş, her birinin hal çareleri düşünülmüş isabetle bulunmuş ve işte ondan sonra işe girişilmiştir.

Bu fabrika da, böyle metin bir düşünüş ve doğru bir buluşun mahsulüdür.»

İKTİSAD VEKİLİNİN NUTKU

Bay Hamidden sonra İzmit belediye reisi de hararetili bir nutuk söyledi. Bundan sonra kürsüye gelen İktisad vekili Celâl Bayar demiştir ki: — İzmit fabrikası muvaffak olmuş. Verimli bir eserdir. Bu eser endüstri programımıza dahil olan fabrikaların yedincisidir. Fabrikanın kurulmasını fikir itibarile ortaya atan, plân ve projelerinde çalışanlar, inşaatı yapanlar ve fabrikayı işletenler hep memleket çocuklarıdır.

Bu güzel eseri bize bahşeden genç elemanlarımızdır. Söze bu genç elemanlardan başlıyorum.

(Devamı dokuzuncu sahifede)

İktisad vekilimizin gazetemize iltifatı

Dün kâğıd fabrikasının açılış resmi yapıldıktan sonra ilk çıkan kâğıtlardan biri üzerine İktisad vekili bay Celâl Bayar şunları yazmak lütfunda bulunmuştur:

«Akşama.. kendi kâğıdımızın üstüne yazdığım bu satırlarla okuyucularınıza hürmetlerimi bildirmekle bahtiyarım. Size ve okuyucularınıza saygılar.»

Muhterem İktisad vekilimizin karilerine karşı gösterdiği ince nezakete ve gazetemiz hakkındaki iltifatına bütün kalbimizle teşekkür ederiz.

**Bugün
16
sahife**

Taymisin bir haberi

Almanlara göre bir Akdeniz meselesi vardır

Bu meselenin hallinde Almanya İngiltere ile İtalya arasında mutavassıt rolünü yapabilir

Aynı zamanda Türkiye ve Yugoslavya ile İtalya arasında dostluk havası yaratabilir

Taymiş gazetesi diyor ki: F. Mussolini'nin İngiltere ile İtalya arasında ciddi bir Akdeniz meselesi olmadığını söylemesi Almanyada bir hakikat olarak kabul edilmemektedir. Almanlara göre bir Akdeniz meselesi mevcuttur, bu mesele hallinde Almanya, İtalya ile İngiltere arasında mutavassıt rolünü ifa edebilir. Müşkülün halline yaraya-bilir. Aynı zamanda Almanya Yugoslavya ve Türkiye ile İtalya arasındaki gerginliği izale ederek bir dostluk havası yaratabilir. Almanya, İngiltere ile anlaşmak için zamanı gayet müsaad addetmektedir. Çünkü İngiltere şimdilik silâhlarının kıyafetsizliği ve kolektif sistem yüzünden girdiği taahhüdü hasebile hareketsizliğe mahkumdur. Aynı zamanda İtalyan - Alman

tesriki mesaisinin Fransanın yalnız kalmasına müncer olduğu not edilmektedir. M. Mussolini'nin nutkunda Fransadan bahsetmemesi Berlinde iyi tesir bırakmış, ve Sovyet - Fransız paktının Fransayı yalnızlığa mahkûm bıraktığı memnuniyetle işaret edilmiştir.

TEMPS MUHABİRİ DİYOR Kİ..

Temps gazetesinin Roma muhabiri M. Mussolini'nin son nutkunda Akdeniz meselesi ile İngiliz - İtalyan münasebatına temas eden kısımları şu suretle tefsir ediyor:

İngiltere ile İtalya arasında Akdeniz meselesi mevcuttur. M. Mussolini bu meselede İtalyanın Akdenizdeki bahri, kolonyal yeni vaziyetleri ve

(Devamı 5 inci sahifede)

İş kanununun tatbikatına aid talimatname çıktı

Türkiye on mıntakaya ayrıldı; valiler, belediye reisleri ve ticaret odaları işçilerin taleplerine sühulet gösterecekler

Ankara 6 (Telefon) — İş kanunu ile kurulması derpiş edilen iş dairesi teşkilât kadrosu ve iş dairesinin, iş kanunu tatbikatına hazırlık faaliyetine müteallik talimatname vekiller heyetinden çıkmıştır.

Talimatnameye göre iş dairesinin, kanun tatbikatına hazırlık faaliyetleri için Türkiye, altısı teşkilâtli dördü teşkilâtsiz olmak üzere 10 mıntakaya ayrılmıştır. Mıntakalar şunlardır:

Birinci mıntaka: Merkezi Ankara'da olmak üzere Çorum, Çankırı, Yozgat, Kırşehir, Kayseri ve Niğde vilâyetlerini,

İkinci mıntaka: Merkezi Afyon olmak üzere Eskişehir, Bilecik, Kütahya, Konya, İsparta ve Burdur vilâyetlerini,

(Devamı 5 inci sahifede)

1937 de:
Bayan Ayten cepheye gidiyor!..

Son dakika

Asiler Madridin kenar mahallelerine girdiler

Hükümet kuvvetleri, asilerin ileri hareketine karşı çok zayıf bir mukavemet gösterdiler

Paris 7 (Akşam) — Sevilden gelen tebliğlere göre Alkorkon, Yetajeden ve daha bir mahalden hareket eden üç asi kolu, Madrid üzerine ileri hareketlerine devam ederek Madridin kenar mahallelerini işgal etmişlerdir. Hükümet milisleri çok zayıf bir mukavemet göstermişlerdir.

Asilerin girdikleri kenar mahallelerin evlerine beyaz bayrak çekilmişti. Asiler, dün de üç hükümet avcı tayyaresini düşürmüşlerdir.

İtalya hariciye nazırı bu akşam Viyanaya gidiyor

Viyanaya konferansında Avusturyada Habsburg hanedanının iadesine, Macaristanın silâhlanmasına karar verilecek

Paris 7 (Akşam) — İtalya, Macaristan ve Avusturya hükümetleri arasında da aktedilecek olan konferans 9 teşrinisanide Viyanada toplanacaktır. Bu konferansta çok mühim meselelerin tetkik edileceği ve ezümle Avusturyada Habsburg hanedanının avdetine, Macaristanın tekrar silâhlanmasına karar verileceği temin edilmektedir. Şimdiye kadar Habs-

burg hanedanının avdetine mümaineat etmekte olan Fon Ruzenbergin şimdi buna muvafakat ettiği söyleniyor.

Mevsuk bir menbadan haber alındığına göre İtalya hariciye nazırı Kont Ciano bu akşam Viyanaya hareket edecektir.

Kont Ciano Viyanaya konferansından sonra Budapeşteye de gidecektir.

M. Edenin nutku ve İtalya

İtalya mahafili nutku iyi karşılamadı

Roma 6 (A.A.) — Bura mahafili M. Edenin nutkunu kaydı ihtiyatla karşılamıştır. Umumî kanaata göre, M. Eden, İtalya hakkındaki düşüncelerini kâfi derecede tasrih etmemiştir. Nutuk, İtalyan - İngiliz münasebatına esas teşkil edebilecek noktalardan mahrumdur.

Milano 6 (A.A.) — M. Edenin nutku hakkında tefsiratta bulunan Stampa gazetesi, M. Edenin tamamen menfi bir mevzide tahassus ettiğini, «Milletler Cemiyeti paktından mütevellid taahhütlerinden bahseden ezeli nağmenin İtalya tarafından arzu edilen anlaşmayı tehlikeye düşürmeye yaradığını» bildirmektedir.

İngiltere, Franko hükümetini tanıyacak mı?

Bir İngiliz gazetesinin neşrettiği bir haber

Londra 6 (A.A.) — General Franko hükümetinin büyük Britanya tarafından tanınması ihtimaline telmih eden ve M. Edenin efkârına tercüman olmakla iştihar etmiş olan «Yorkshire Post» gazetesi, İngilterenin Franko hükümetini ancak Akdeniz statükosunun tebeddül etmemesi şartıyla tanıyacığını yazmaktadır.

Londra 6 (A.A.) — Resmî mahafil, İngiltere ve Fransa hükümetlerinin Madrid ve Burgos hükümetleri nezdinde Madridin tahrip edilmemesi ve halkın hayatının korunması için teşebbüste bulunmuş oldukları haberini tektzip etmektedir.

Londrada Alman elçiliği önünde nümayiş

Londra 6 (A.A.) — Bazı müfritler Alman büyük elçiliği önünde tezahüratta bulunarak polis müdahale edinceye kadar bir kaç cam kırmaya muvaffak olmuşlardır. Üç kişi tevkif edilmiştir.

Efgan harbiye nazırı Tahranda

Tahrân 6 (A.A.) — Şehinşah, dün Efgan harbiye nazırı Serdar şah Mahmudu ögle yemeğine kabul etmiş ve kendisine altın bir kılıç hediye etmiştir. Serdar şerefine akşam verilen ziyafette bütün nazırlar ve diplomatlar hazır bulunmuştur.

Hava piyade kuvvetleri

Fransada düşman gerisinde iş görecektir

Paris 7 (A.A.) — Yarı resmî mahafiliden öğrenildiğine göre Fransız hava kuvvetlerinin yeni inkişafı ile alâkadâr olarak aynı zamanda bir de hava piyade kıtaları tesis olunacaktır.

Bu yeni piyade kıtaları, hafif teçhizatlı silâhendaz efraddan mürekkeptir, ve bu kıtalar, harp halinde düşman hatlarının gerisinde iş görecektir. Hava piyade kıtalarının garnizonları Reims ve Algier şehirlerindedir. Her kıta, bir piyade bölüğü ile nakliye tayyare filosundan terekkep edecektir. Bu kıtalar, yerine göre paraşütle ve yahut tayyare ile düşman hatları arkasına indirilecektir.

Adisababadaki İngiliz sefaretini

Sefarethane, konsoloshaneyeye tahvil edildi

Roma 7 — İngilterenin Roma sefirî Sir Drummond dün İtalya hariciye nezaretine Adisababadaki İngiliz sefirinin artık vazifesine dönmeyeceğini ve sefarethaneninin konsoloshaneyeye tahvil edildiğini tebliğ etmiştir.

Aylardanberi müzakeresi devam eden İngiliz - İtalyan ticaret mukavelesi dün imzalanmıştır.

Romanya parası yüzde kırk düşürülecek

Bükreş 6 (A.A.) — Finans bakanı, ticaret bakanı ve millî banka genel direktörü arasında bugün müzakereler olmuş, bilâhère başbakana bu müzakereler neticesi hakkında izahat verilmiştir.

Sanıldığına göre, Romanya, ley kıymetini değiştirecek ve leyn yeni kıymeti bugünkü kıymetinden yüzde 40 noksan olacaktır.

Denizaltı harbinin insanileştirilmesi anlaşması imza edildi

Londra 6 (A.A.) — Bugün dış işleri bakanlığında, İngiltere, Fransa, Amerika, İtalya, Japonya ve dominyonlar müessilleri arasında, Londra muahedesine dördüncü zeyl olmak üzere deniz altı harbinin insanileştirilmesi anlaşması imzalanmıştır.

Bu Sabahki Telgraflar

Avam kamarasında müzakereler

M. Çemberlayn bir şark paktı yapılması lüzumundan bahsetti

Londra 6 (A.A.) — M. Edenin nutkundan sonra Avam kamarasında söz alan M. Churchill, Akdeniz bahri devletlerinin bir anlaşma imzalayarak bir birinin deniz münakalatını rahatsız etmemeye teahhüd etmelerini teklif etmiş ve demiştir ki:

«Akdenizde sulhü ve hürriyeti temin etmeye çalışmağı ve Akdenizin büyük devletleri arasında dostluk münasebetlerini teşvik etmeliyiz.»

Soyvetler birliğine gelince, umumî sulhün idamesinde rol oynayabileceği ümidile, bu memleketin inkişafını sabbırla beklemek lazımdır. Fakat, herşeyden üstün olarak, kuvvetimizi ve nüfuzumuzu Milletler cemiyetini islah etmek ve onun herhangi bir mutaarrıza karşı gelecek bir kuvvete sahip bulundurmağı temin etmeye sarfetmeliyiz.»

Muhafazakârlardan Doşis Atol Romanya ve Çekoslovakyaı herhangi bir tarruzun kurbanı olmaktan koruyan

tahhüdlere hürmette devam etmesini istemiştir.

Maliye nazırı M. Çemberlayn son olarak söz almış ve demiştir ki:

«Bu görüşmeler, isbat etmiştir ki, Avam kamarasının bütün hizibleri M. Eden tarafından çizilmiş olan siyasa üzerinde şayanı dikkat bir şekilde anlaşmış bulunmaktadır.»

Milletler cemiyeti çerçevesi içinde mntakavî paktların yapılmasındaki avantajları gösteren M. Chamberlain demiştir ki:

«Muhalefet, bir doğu paktına iştirak etmemiz mümkün olduğu takdirde, Avrupa meseleleri ile alâkadâr olmayacağımızı sanıyor görünmektedir. Şunu hatırlatmak isterim ki, M. Edenin nutkunun ikinci kısmı, Avrupa meselelerinin umumî bir şekilde halli ile alâkadardır. Bir garp Avrupası paktı kendi başına Almanyanın şark hududlarının emniyetini temin edemez.

Garbi Avrupa paktının esaslarına

göre, kurulacak bir şark Avrupası paktının meydana getirilmesini isteriz. Ancak biz, böyle bir pakta iştirak edecek değiliz. Fakat bu ademi iştirakimiz, her hangi başka bir memleket istediği gibi hareket serbestisini vermemiz, ve yahud her hangi bir vaziyette müdahale etmekten vaz geçmemiz demek olmayacaktır.

Bütün ahvalde teahhüdlerimizi yalnız hayati menfaatlerimizi alâkadâr eden mntaka anlaşmalarına inhisar ettiriyoruz. Bütün mntaka anlaşmaları, Milletler cemiyeti nizamnamesine bağlı bulunan teahhüdlerimize mevzu olmalıdırlar.»

Yeniden altın esasına rucu meselesini mevzuu bahseden M. Chamberlain, demiştir ki: «Bunun için bazı şartların doldurulması lazımdır. Fakat şimdi buna imkân göremiyorum.»

Müzakereler, reyeye müracaat edilmeden sona ermiştir.

Maliye memurlarının tekaütlüğü

Vekâlet yeni bir tamimle vaziyeti bildirdi

Ankara 6 (Telefon) — Yeni maliye vekâleti teşkilât kanunu mucibince maliye tahakkuk tebliğ memurları, tahsil tebliğ memurları, piyade, süvari ve şube tahsilci olarak maaştan ücrete geçirecektir.

Maliye vekâletinin alâkadarlara gönderdiği yeni bir tamime göre bunlardan 31 ağustos 936 tarihinde fiilen 25 sene hizmet etmiş bulunanlar rızalarına bakılmaksızın tekaüde sevkedileceklerdir. Yirmi seneyi dolduranlar 25 seneyi ikmal edinceye kadar eski maaşları ile memuriyetlerinde kullanılacaklar, 25 seneyi doldurunca tekaüde edileceklerdir. Yirmi seneden az hizmet etmiş olanlar maaş memuriyet zamanına ait tekaüd hakları mahfuz kalmak üzere ücrete geçireceklerdir.

Kadınların askerlik lâiyhası

Ankara 6 — Kadınların askerliği lâiyhasının vekâletler müessillerinden mürekkeb bir komisyon tarafından tetkik edilmesi kararlaştırılmıştır. Vekâletler müessilleri, bugünlerde dahiliye müstesharının riyasetinde toplanarak tetkiklere başlayacaklardır. Lâiyhanın Millet meclisine ne zaman verileceği belli değildir.

Fransa - Lübnan

Yeni muahede akdi için konuşmalar yapılıyor

Şam 4 — Fransa - Lübnan arasında akdedilecek muahedenin müzakeresi için Lübnan meclisinin seçtiği muahaslar yüce komiserle konuşmalarına devam etmektedir. Lübnan muahedesine nümine olacak Suriye muahedesinin metinleri tedkik edilmektedir. Bu metinler Lübnanın vaziyetine göre bazı tadilatla kabul edilecektir.

Lübnan muahedesinin Suriye muahedesinden en bariz farkı, askeri hükümlerde olacaktır. Lübnanın Fransız ordusile iktifa ederek yerli bir ordu teşkil etmeyeceği söyleniyor.

Bundan başka Lübnan muahedesini Suriye muahedesini gibi 25 sene müddetle akdedilmeyip, her yirmi beş sene bir mecburî surette teccid edilecektir.

M. Rozveltin aldığı reyler

Nevyork 6 (A.A.) — M. Ruzvelt, şimdiye kadar 25,465,893 ve M. Landon 15,615,489 rey kazanmışlardır. 15,000 nahiyedeki neticeler henüz malûm değildir.

Antkayada Cumhuriyet bayramı

Bu sene diğer senelerden çok parlak surette kutlandı

Suriye gazetelerinde okuduğumuza göre bu sene Antkayada cumhuriyet bayramı diğer senelerden çok parlak surette kutlanmıştır. Ordu, Kısır, Bayır, Bucak, Kirkhan, Bilân, ve Reyhanyeden binlerce Türk Antkayaya gelerek merasime iştirak etmişlerdir. Kutlama töreni büyük kahvede yapılmış, ondan sonra kız ve erkek talebe ile köyülüler bir geçid resmî yapmışlardır.

Antakya Halkevi gelen misafirlere bir ögle ziyafeti vermiş, bu esnada nutuklar söylenmiş ve marşlar çalınarak bu büyük günün hatırası taziz edilmiştir.

Atatürke çekilen tebrik telgrafları

Ankara 6 — Cumhuriyet bayramı münasebetile Yugoslavya Kral Naibi Prens Paul, Mısır Kral Naibi Mehmed Ali, Mısır Niyabet meclisi azasından Abdülâziz, İzzet, Şerif ve Sabri, Çin cumhur reisi Lin Sen, Macar Krallığı Naibi Nicolas de Horty, Litvanya cumhur reisi, Çekoslovakya cumhur reisi Eduard Benes, Efganistan Kralı Mehmed Zâhir, Mısır Kralı Faruk I, Avusturya cumhur reisi, Polonya cumhur reisi, Bulgaristan Kralı Boris, Alman devlet reisi Adolf Hitler, Hicaz Kralı Abdülâziz İbnisüud, Irak kralı Gazi, İran Şehinşahi Rıza Şah Pehlevi, Meksika reiscumhuru ve Emir Abdullah, Büyük Reimsiz Atatürke tebrik telgrafları göndermişler, Reiscumhurumuz da kendilerine teşekkürde bulunmuşlardır.

Türkiye - Brezilya ticaret anlaşması

Ankara 6 (Telefon) — Türkiye - Brezilya ticaret anlaşmasının müddeti 1 teşrinievelden itibaren 3 ay müddetle uzatılmıştır.

Lağımında bir çocuk cesedi bulundu

Müddeiumumilik tahkikata elkoydu

Nubar adında bir işçi dün Kumkapıda bir evin lağımını tamir etmek üzere kazarken lağım içinde bir çocuk cesedi görmüş ve zabıtaya haber vermiştir. Cesedin kime ait olduğu ve kimin tarafından lağıma atıldığı belli değildir.

Hâdiseden müddeiumumilik haberdar edilmiş, müddeiumumî müavinî bay Şefik cesedi morga gönderecek tahkikata başlamıştır.

800 işçiye yol verildi

Tütün işçileri bu sabah Ahırkapı deposu önünde bekliyorlardı

Ahırkapı civarında bir tütün deposunda çalışan kadın, erkek 800 işçi, yevmiyelerinin her gün muntazaman verilmemesinden şikâyetle depo sahiplerine müracaat ederek yevmiye işlerinin halledilmesini istemişlerdir.

Alınan malûmata nazaran dün akşam üzeri depo paydos olacağı sırada bu 800 işçiye artık depoda iş kalmadığı ve ertesi günden itibaren işlerine gelmemeleri bildirilmiştir. Bu vaziyet karşısında işçiler kendilerine gene iş verilmesini temin için depodan çıkmak istememişlerdir. Hâdisa zabıtaya bildirilmiş, işçiler polis marifetile depodan çıkarılmışlardır. O sırada depo önünde kargaşahlık olmuş, bir kadın işçi bayılmıştır. İşçiler bugün de depo önünde beklemektedirler.

Irak erkâniharbiye reisi

Şehrimizde bir müddettenberi bulunan Irak erkânı harbiye reisi Taha paşa kendisile görüşen gazetecilere Irak vaziyeti hakkında beyanatta bulunmaktan istinkâf etmiş, bugünlerde doğruca Bağdada döneceğini söylemiş, Londraya gideceğinin tektzibini rica etmiştir.

Feci bir ölüm

Bir kadın, vücudu yanarak öldü

Dün Beyoğlunda feci bir ölüm vakası olmuştur. Firuzagada Türkgücü sokağında 3 numaralı evde oturan Kostantinin karısı Sofya, çamaşır yıkarken, sıçrıyan kıvılcımlardan saçları tutuşmuş ve ateş elbiselerine ve vücuduna sırayet etmiştir. Kadın, feci ızraplar içinde yanmış ve Beyoğlu hastanesinde ölmüştür.

Nafia vekâletinden iş alacak müteahhitler

Ankara 6 (Telefon) — Nafia vekâletinden iş alacak müteahhitlerin tabii olabilecekleri hükümleri ihtiva eden yeni «bayındırık işleri genel şartnamesi» vekiller heyetine kabul edilmiş ve bugünden itibaren meriyete girmiştir.

Valiler arasında tayinler

Ankara 6 (Telefon) — Açık bulunan Erzurum valiliğine Tekirdağ valisi Haşim, Tekirdağ valiliğine Siird valisi Sakip, Siird valiliğine Hakâri valisi Mithat, Hakâri valiliğine üçüncü umumî müfettişlik yazı işleri müdürü Raif tayin edilmişlerdir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Kütüphanelerimiz

Kütüphanelerimizin perişan halinden uzun senelerden beri hep şikâyetçiyiz. Bunları tekrardan bilmem ki bir fayda var mı? Biz uzun senelerden beri, güya kütüphanelerimizi ıslah ve tanzim için gayret sarfeder dururuz. Fakat bu biran evvel katî bir neticeye varmak arzûsü yapılmış bir işten ziyade hiç bir şey yapılmıyor dënmesin diye kerhen girişilmiş bir teşebbüse benziyor.

Yapılacak şey kolay olmamakla beraber, daha ciddi ve sıkı tutulsa bu kadar senedenberi kütüphanelerdeki eserler elbette tasnif edilir, bir umumî kütüphane yapılır ve netice alınır.

İnsanı müteessir eden başka bir nokta daha var. Haydi diyelim ki kütüphaneler hakkında eskiden mevcut telâkkîler pek iptidai bir tarzda idi. Yeni yeni tasnif ve tertib usulleri bilinmiyordu, fakat eskiler hiç olmazsa değer verdikleri kitapları aramışlar, bulmuşlar ve kütüphane adını verdikleri bir odaya tıkımlar. Dünyanın pek değerli bir hazinesi bu suretle bizim ihmalkâr elimize geçmiş bulunuyor.

Fakat biz bu kadarını da bugün yapıyoruz ya. İşte asıl teessirle karşılaşılacak cihet budur. Bu münasebetle meşrutiyet devrinde çıkan gazetelerin kolleksiyonuna müracaat lüzumunu duydum. Daha dün diyeceğim bir devreye ait gazeteler. Fakat İstanbul'da hiç bir kütüphaneinde bu gazeteleri bulmak imkânı yoktur. Hayretimden dona kaldım. Yirmi otuz sene evvelki vesikaları bugün biz bulamazsak bizden sonra gelecekler ne yapacaklar? Ne yapacakları bırakınız, bize neler söyleyebilecekler!

Bütün İstanbulda, yalnız Millet kütüphanesinde aradığım gazetele, rin bazılarında, o da eksik olmak şartıyla, tesadüf edebildim. Millet kütüphanesi dediğimiz müesseseyi de hususî bir zatın çok mühterem himmetine borçluyuz. Demek istiyorum ki bu da tesadüf, âdetâ kazara vücut bulmuş bir kütüphane.

Aynı ihmâl bugün de devam ediyor. Bugün çıkan gazeteler, bugün çıkan risaleler ve kitaplar toplam bir kütüphaneye konuyor mu? Buna hayır diyeceğim. Çünkü doluştığım kütüphanelerde böyle bir şeye tesadüf edemedim. Başka bir yerde toplanıyorsa onu bilmem. Fakat zaten kaç kütüphanemiz var ki? Eğer toplanmak zahmeti ihtiyar ediliyorsa bunların hepsine birer nüsha temin edilmek bir fedakârlık sayılmaz.

Akşamcı

Mühim bir coğrafya kitabı tercüme ettiriliyor

Maarif vekâleti bütün ilim dünyasında beynelmülâh şöhreti haiz ve coğrafya ilmi için başlıca me hazlerden birini teşkil eden profesör Dr. Mortonun 1,500 sahifeden ibaret coğrafya kitabını tercüme ettirmeye karar vermiştir.

Bu maksatla edebiyat fakültesi coğrafya doçentlerinden Ahmed Hülûsi, Cemal, Ali ve Besimden mürekkep bir heyet teşkil edilmiştir.

Üç ciltten ibaret olan bu eserin birinci cildi denizlere, göklere ve iklimlere, ikinci ve üçüncü ciltleri de gökün ve arzın ârizalarına taallük etmektedir.

ŞEHİR HABERLERİ

Haliç vapurları
Altı ay sonra
ücretin indirilmesi
muhtemel

Haliç idaresi belediye tarafından idare edilmeğe başlandığı zaman şehir meclisi kararile yirmi bin liralık tahsisat konmuştu. Bu para ile Haliç vapurlarının işletilmesi temin edilecekti.

Altı aya kadar idarenin vapur ladığı gün idarenin elindeki bütün vapurların tamire muhtaç olduklarını görmüş ve bunları sıra ile tamir etmişlerdir.

Şimdiye kadar yedi vapurun tamiri ikmal edilmiştir. Sekizinci ve sonuncu vapur da bugünlerde tezgâha konacaktır.

Tamir masrafı, idare geliri ile temin edilmiş ve bütçeye konan yirmi bin liraya el sürülmemiştir. Şimdiki ücret tarifesinin daha altı ay müddetle tablikine devam edilecektir.

Haliçin muvakkat idaresi işe baş-tamirine sarfettiği paranın karşılığı tamamile ödenmiş olacağından bu tarihte yolcu ücret tarifesi yeniden tedkik edilecektir. O zaman ücretlerde biraz tenzilât yapılması ihtimali vardır.

Ağaç kesenler
Polis dört kişiyi ağaç
keserken yakaladı

Son zamanlarda Edirnekapı ile Ayvansaray arasında belediyeye ait genç ağaçların geceleri gizlice kesildiği görülmüş ve zabıta gözetlemeğe başlamıştır.

Evvelki gece sabaha karşı polisler gene o civarda gizlice bekledikleri sırada bir kaç kişinin Lonca civarındaki ağaçlıklara sokularak ağaçları kesmeğe başladıklarını görmüşlerdir.

Polisler koşmuşlar ve ağaç kesenleri yakalamışlardır. Bunların Ayvansarayda oturan Şevki, Nail, Ferhad ve Hâmid adlarında dört kişi oldukları görülmüş ve bu dört arkadaşın her zaman buradan ağaç kesip sattıkları anlaşılmıştır. Dört suçlu evraklarıyla birlikte mahkemeye verilmişlerdir.

İçki düşmanlarının altıncı
yillik kongresi

İçki düşmanı gençler kurumu altıncı yillik kongrelerini 8 ikinciteşrin pazar günü saat 9 da İstanbul Halkevinde yapacaktır.

Bu münasebetle kurum genel sekreterliği şu tebliği göndermiştir: Kurumumuz 6 ncı yillik kongresini 8 ikinciteşrin pazar günü saat 9 da İstanbul Halkevinde yapacaktır. Bütün üyelerimizin bulunmalarını ehemmiyetle dileriz.

Hamallar cemiyeti seçimi

Sandık gezdirilerek ikmal edilen hamallar cemiyeti idare heyeti intihabı neticesi dün belli olmuş ve idare heyetinden dört kişi değişmiştir. Bunların yerine Halid, Cemal, Hüseyin ve Kadri seçilmişlerdir.

Torik akını
Tutulan balıklardan
çoğu ihraç ediliyor

Torik akını gün geçtikçe artmaktadır. Bu vaziyet balıkları çok sevindiriyor. Çünkü tutulan balık ne kadar çok olursa olsun durmadan ihraç edilmektedir. İhraç fiyatı çifti beş kuruş olmak üzere bir haftadanberi kıymetini muhafaza etmektedir.

İtalya ve Yunanistan balık götürmek üzere yeniden dört İtalyan ve iki de Yunan balık gemisi gelmiştir. Taze torikle beraber mühim miktarda lakerda ihraçına da başlanmıştır.

Toriğin harice gönderilmesi dahilinde çok pahalı satılmasına sebep olmaktadır. Normal büyüklükte bir tek toriği balıklar 30 kuruşa vermeğe nazlanmaktadırlar. Fazla tutulmasına rağmen diğer cins balıklar da dahilinde çok pahalı satılmaktadır. Fakat balıklar bir tek toriğin beş nüfuslu bir aileyi doyuracak büyüklükte olduğuna ileri sürerek 30 kuruşa pahalı gömmek lazım geldiğini söylüyorlar.

Yumurta
yükseliyorFiatler sandık başına
iki lira arttı

Yumurta ihraçatçılarının İspanyadaki alacaklarının ödenmesine başlandıktan sonra canlanan yumurta piyasası son bir kaç gün içinde iki lira daha yükselmiştir.

Büyük sandık taze mallar 34 liraya satılmaktadır. Bu fiatten muhtelif memleketlere ihraçat ta devam etmektedir. Piyasaya mal az geldiğinden fiatlerde yeniden bir yükselme beklenmektedir.

Perakende fiatler de artmıştır. 15 gün evvel tanesi 60 paraya satılan taze sandık yumurtaları kısa zamanlarda yirmişer para artarak üç kuruşa kadar çıkmıştır.

Şark demiryollarının satın
alınması hazırlığı

Şark demiryolları kumpanyasının hükümetçe satın alınması müzakerelerine esas teşkil etmek üzere kumpanyaya ait malzemelere kıymet takdiri için çalışan komisyonlar raporlarını hazırlamağa başlamışlardır. Bu hususta tedkikat yapmak üzere Edirneye giden heyet dün şehrimize dönmüştür. Heyet Edirneye kadar bütün istasyonlardaki malzemeyi gözden geçirmiş ve tesbit etmiştir.

1,300 kadar vagon ve 50 dan fazla lokomotif ve bu aletlere ait levazım, depo yol ve sair malzemenin umumî kıymetinin beş milyon lirayı geçmeyeceği ve hattâ eski kıymetlerinden kaybettikleri için daha da aşağı bir kıymette bulunacakları kuvvetle tahmin edilmektedir.

Bir işçi elini makineye kap-tırdı üç parmağı koptu

Ayvansarayda bir fabrikada Karlo adında bir işçi dün kazaan sağ elini makineye kapırmıştır. Çarklar arasında Karlonun üç parmağı parçalanıp kopmuştur. Zabıta Karloyu hastaneye kaldırmış, kazada kimse-nin suçu olmadığı anlaşılmıştır.

Rakı parası!
İp gerip gelin
arabasını geçirt-
memek isemiş!

Sarıyer civarında bir düğün esnasında gelini Ahmed adında bir arabacının arabasına bindirmişler ve çarşıdan geçirmek istemişlerdir. Araba çarşının ortasından geçerken orada oturan Mehmed adında bir arabacının önüne çıkmış ve caddenin bir tarafından karşı tarafına bir ip gererek gelin arabasının geçmesine mâni olmuştur. Arabacı ipi kaldırmasını söyleyince Mehmed:

— Eskiden beri âdetidir. Gelin arabası geçerken mahallenin delikanlılarına rakı parası verilir. Şimdi siz de bana rakı parası vermezseniz yoldan geçemezsiniz.

Demizdir. Mehmed bir aralık arabacıya küfrederek üzerine de hücum etmeğe kalkışmıştır. Hadiseye polis el koymuş, Mehmed yakalanarak tahkâtta başlanmıştır.

Şehreminde yangın

Şehreminde Denizabdal mahallesiinde Tesando adındaki kadının evinden yangın çıkmış, ateşin büyümesine meydan verilmekten söndürülmüştür. Yangının Tesando tarafından çamaşır yıkamak üzere yakılan ateşten çıktığı anlaşılmıştır.

Kömür depoları

Yakında asrı depolar
yaptırılmasına başlanacak

Liman idaresi umum müdürü B. Raufi Ankaraya gitmiş ve idarenin 937 bütçe ve kadrosunu da tasdik için götürmüştür.

B. Raufi Ankarada bir hafta kadar kalacak ve yeni tanzim edilen bütçe ve kadro vaziyeti hakkında iktisat vekâletine izahat vermekle beraber müstakbel modern İstanbul limanı projesi etrafında da vekâletle temaslarda bulunacaktır. Bu arada Kuruçeşme kömür depolarının vaziyeti üzerinde de görüşmeler yapılacağı haber veriliyor.

Başka bir tarafa nakli evvelce mevzu bahsolan depoların şimdiki yerlerini muhafaza eylemeleri iktisat vekâleti baş müşaviri Fon der Porten tarafından zarurî görüldüğünden burada asrı tesisat yapılması için yeni bütçeye tahsisat konmuştur. Bütçe tasdikten çıkınca pek iptidai olan depoların yıktırılmasına ve yerlerine asrı tesisat yapılmasına başlanacaktır.

İki kişi alacak yüzünden
birbirini yaraladı

Galatada Seyfeddin ve Nevzad adlarında iki kişi dün bir alacak meselesinden kavga etmişlerdir. İki kavgaçı bıçaklarını çekmişler, polisler yetişinceye kadar ikisi de birbirlerini muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralamışlardır. Kavgaya gelen polisler, Seyfeddin Nevzad kan-lar içinde bularak hastaneye kaldırmışlardır. Vaka etrafında tahkikat yapılıyor.

SOHBET:

Romana dair

M. André Maurois'nin miydi? Yoksa başka birinin miydi? İyice hatırlıyamıyorum, roman hakkında bir makede şöyle bir söz okumuştum: «Roman, romancının yaşadığı değil, hayalen yaşadığı hayatların tasviridir.» Bir vecize halinde, yani manasını tasrih eden metinden ayrıarak hatırladığım için olacak (ihtimal ki şekillerde de yanlış olurum), bu söz ikide bir, hem de âdetâ rahatsız edersine, zihnimi kuralıyor.

Rahatsız ediyor, çünkü onu doğru diye kabul edemediğim gibi büsbütün yanlış diye de atamıyorum. Elbette bir romanda tasvir edilen vakalar da, şahıslar da hakikatte aynen cereyan etmemiş, aynen var olmamıştır: Muhayyel'dir. Fakat muharrir, bir lûgat kitabı gibi: «Roman, hayalî bir vakanın ihtkâyesidir» demekle iktifa etmiyor, muharririn romandaki vakayı, şahısları hayalen yaşadığını söylüyor. Hayalen yaşıyor, yani kendini o şahıslardan her birinin yerine koyuyor. O kadar değil: O şahıslardan her biri, başka bir kalıp, başka şartlar içinde, başka bir tabiat, başka bir mizaç ile yine muharririn kendisidir.

İşte bir roman ki biri kahraman, biri korkak, bir tanesi hasis, bir dördüncüsü cömerd, hasılı birbirine benzemiyen insanları tasvir ediyor; içinde hem rahibeler, hem de iş adamları var. Aralarındaki farklara bakmayın, onların hepsi de romancının, kendisi için tahayyül ettiği bir hayatı tasvir ediyor... Fakat buna imkân var mı? Bir tek adamda belki birbirine zıd kanaatler bulunabilir; fakat birbirine zıd mizaçlar da bulunur mu? Dostoyevsk'nin hem prens Mişkin, hem de ihtiyar Karamazof olması kabil mi?

Romancı: «Ben bir kahraman olsaydım şöyle, bir alçak olsaydım böyle olurudum» mu demek istiyor? O halde tasvir ettiği şahıslar gerçekten kahraman, gerçekten alçak değil, ancak tasavvur halinde birer kahraman, birer alçaktır. Fakat romancı bize onları: «Kahraman, alçak böyle olmalıdır» diye değil, «Böyledir» diye gösteriyor. Bir romandaki şahısların aklın kurduğu birer «mücerred» değil, hayatta tesadüf etmemiz mümkün bir insan olduğu söyleniyor. Hakikaten de öyle oluyor, iyi dediğimiz bir romanın tasvir ettiği şahısları - tam değilse de parça parça - etrafımızda buluyoruz.

O halde André Maurois'nin - kolaylık için sözü onun söylediğini kabul edelim - sözü yanlış midir? Yahut ancak iyi olmayın, yani hakikat göstermeyen romanlar için mi doğrudur? Hayır, onun en geniş mânasile doğru bir tarafı var. Roman ile ilim, meselâ zoologia, entomologia arasındaki fark o sözle gösterilmiş oluyor: İlim, mevzuunu dışarıdan tetkik eder, hayvanat veya haşerat âliminin bir fili veya bir karcıyı tasvir etmesi için kendini onun yerine koyması lâzım değildir, kabil de değildir. Hattâ hayvanın hislerini anlamak, anlatmak isterken bile sympathie'ye, yani onunla bir olarak hissetmeğe ihtiyacı yoktur. Halbuki romancı yalnız insanları değil, icabında hayvanları da tasvir ederken mevzuunun hislerini kendininmiş gibi hissetmeğe mecburdur. Sympa-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Nurullah Ataç

Bay Amcaya göre...

— İstanbul şehir meclisi, dostluğa değer veren bir milletin belediyesine yaraşır bir karar verdi bay

... Yeni postane önünden Ankaracaddesine giden bir cadde vardır ya...

... İşte (Şehinşah Pehlevi caddesi) adını taktı...

...Bence iş bu kadarla kalmamalı, bütün dost millet seflerinin isimlerini sokaklarımıza vermeliyiz.

B. A. — İyi amma bayım, buna sokak yetişmez!...

Bugün **TURK** Sinemasında
En güzel bir Fransız opereti olan
H A Ş M E T L İ V A L S

Musiki, dans ve neşe filmi. Baş rollerde
HENRY GARAT - RENE SENSİR

Bu filmin bütün şarkılarını herkes terennüm edecektir.
Yerlerinizi evvelden aldınız. Bugün saat 1 de tenzilâtlı talebe matinesi. Telefon: 40690

Tarihin en şanlı - En şereflî sahifelerinden biri
Sinemacılığın en muazzam eseri

EHLİ SALIP MUHAREBELERİ

Yalnız bugün ve yarın
(Pazartesi matinelere
program değişecektir.)

**TÜRKÇE SÖZLÜ
IPEK sinemasında**

Sohbet

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

thie'süz, yani histe iştirak olmayınca, compassion'suz, yani ihtirasta iştirak olmayınca roman yazılmaz. Yazılar, roman olmaz. Romancı, Greklerin Proteos'u gibi, her kalıba girebilen adamdır. Bir tek hissini, bir tek ihtirasını adamı ise, kendisinin-kilere zid, yabancı olan hislere, ihtiraslara, kanaatlere hayalen olsun iştirak edemiyorsa gerçekten romancı değildir.

Bunun içindir ki insanları iyi ve kötü, zâlim ve mazlûm, v. s. gibi ikiye ayırıp tasvire kalkan, açıkça bir tarafı tutan, yani kendi kanaatinde olanları iyi, olmayımları kötü diye gösteren romancı, iyi eser veremez. Gerçi romancının bir taraftan olması, kendinin de iştirak ettiği kanaatlerin başka kanaatlerle çarpışmasını göstermesi kabildir, fakat varmak istediği netice şahıslara söyledikleri sözlerden, esere kendisinin katacağı nutuklardan değil, vakanın cereyanından, satırların altından çıkacaktır. Romancının her iki tarafı da, kendisi her ikisindenmiş gibi, yani fikirlerini, hislerini kendi kafasında, kendi gönlünde duyarak tasvir etmesi lazımdır.

André Maurois'nin o sözü; «Roman, içinde yaşadığımızdan daha güzel, dahi zengin bir âlemde geçen, yani muharriri de, kari de realiteden kaldırıp bir hayal âlemine götürür» mânasında anlaşılmalıdır. Öyle bir tarif şu en kötü cinsten, hissi denileninden tutun da idealist denilenine, polis hikâyelerine kadar her nevi ihtiva eden ve bir ahyon hâpı gibi kari uyutan romanın tarifidir. Roman ancak realisme ile, yani realitede bulunan insanların his ve ihtiralarına iştirâkle, onları tasvir ile kabildir; şekli ne olursa olsun, esasını realiteden almayan roman (belki her nevi sanat) boş bir gevezelikten başka bir şey değildir.

Nurullah Ataç

MİLLÎ ve AZAK
Her iki sinemada birden gösterilmekte olan
KADINLAR KULUBU

Emsalsiz muvaffakiyetlerle devam ediyor.

Ayrıca ilâve olarak

A Z A K' da
KANLI KARGA
Büyük sergüzeşt filmi

M İ L L İ' de
MOHİKANLARIN SONU
ikinci ve son devresi

MAZURKA

POLA NEGRI

ÖLDÜREN GÖZLER

MARIE BELL ve HENRI ROLLAN

Bu hafta SÜMER sinemasında

HARRY BAUR'un DANIELLE DARRIEUX ve JEAN P. AUMONT ile beraber temsil ettiği ve fevkalâde muvaffakiyet kazandı

TARAS BULBA

Şayanı hayret filmi görünüz. İlaveten yeni FOX JURNAL Yarın saat 11 de matine. Umumi dühuliyeye 35 kuruş.

Istanbul Defterdarlığından :

Adet	Cinsi	Kıymeti Lira
1	Elmaslı yürek.	10
1	Elmaslı yılan şeklinde yüzük.	20
1	Altın kordon.	25
1	Altın kordon ucu.	2

Yukarıda yazılı mücevherat 10/11/936 salı günü saat 14 de nızalârında gösterilen muhammen kıymetler üzerinden sandalbedesteninde açık arttırma ile satılacağı ilân olunur. (M.) (2565)

Tepebaşı GARDEN'i

Bu akşam

AKROBATİK DÂNSÖRLER

ROUSKOFF lar

Amerikalı eksantrikler

MELOND LADİES

numaralarına başlıyorlar.

Meşhur Rus dânsörleri

4 ZANOVSKY ler

Parlak muvaffakiyetler kazanmaktadır.

İspanyol dânsözü

MARIE PALMERO

Her vakit gibi alkışlanmaktadır. Yarın saat 17 de bütün trupun iştirâkile

BÜYÜK MATİNE

HÜSEYİN CAHİD

Fikir Hareketleri

159 cu sayısı çıktı

7 - Teşrinisani 1936 - Cumartesi
İÇİNDEKİLER:

Solon ve Atina demokrasisinin tekâmülü (A. Croiset) — Kuvvetlerin ayrılmaz kanunu (Emile Labarthe) — Meşrutiyet Hatıraları (Hüseyin Cahid Yalçın) — Sanat ve oyun (Félicien Challaye) — Hürriyetin son kaleleri (Joseph-Bartélemy) — Fransada ilim (E.-Robert Curtius) — Politika-ya dair konuşmalar (Alain) — Matbuat hayatı: Zerbûşt'un Gataları (Hüseyin Cahid Yalçın) — Filozoflar (Hayat ve mezhepleri) (Vill Durant) — Türk Mektupları (Kanunî Sultan Süleyman zamanına aid bir frenk sefaretnamesi) (Ogier Ghiselin de Busbecq) — Kitaplar arasında (Küçük notlar) — Lehte aleyhte.

Fiyeti her yerde **20 kuruş**

6 cı cild de hazırlanmıştır. Her cilde 26 nüsha vardır.

Perakende nüshalarını temiz olarak getirirseniz cild masrafı bir liradır.

Müracaat mahallî:

Akşam Matbaası Müdürlüğü.

Bütün şehir halkının ağzında
yalnız

MARGARİTA

Fransızca sözlü büyük filminin
ismi doluyor

YILDIZ

SİNEMASININ

vasî salonu bütün seanslarında
tamamen dolup boşalmaktadır.

Büyük muganniye

GRACE MOORE' un

okuduğu şarkılar herkesin hoşuna gitmekte ve candan alkışlanmaktadır. Bir film... Bir roman... Bir Operet

Bu akşam

TURAN tiyatrosu

Naşit, Halide Fâhri

Üstad bestekâr Muhlîs Sabahaddin Operet Birleşigi. Birinci defa olarak: HATIRIM İÇİN operet 3 perde Büyük orkestra

Tepebaşı dram kısmı bu akşam saat

20,30 da

AYAK TAKIMI ARASINDA

Yerler: 30, 40, 50

Fransız tiyatrosu operet kısmı gün-

düz saat 14 de

çocuk tiyatrosu

FATMACIK

Akşam S. 20,30 da

MASKARA

YENİ NESRİYAT:

HUKUK GAZETESİ

Cevat Hakkı Özbek tarafından üç seneden beri Türkçe ve Fransızca olarak neşredilmekte olan Hukuk gazetesinin ikinci cilt on altıncı nüshası intişar etmiştir. İçinde maruf profesörlerin çok kıymetli makaleleri vardır. Bu ilim gazetesini okuyucularımıza tavsiye ederiz

Açık muhabere

Bay Basri Yaman — Bayan Necile Tevfik — Bay Server Ziya.

(AKŞAM) — kitap servisine emanet olarak kitap bvakmsı olan yukarıda isimleri yazılı zevatın matbaa müdürlüğüne bizzat ve yahud mektupla bir an evvel müracaatları rica olunur.

MAVİ VALSLAR

Filmini görünce siz de:

(KABALERO) (HOAPALGO) ve (PIRATE) danslarını dansedeceksiniz

RICHARD TAUBER'in

Güzel, musikli ve zengin filmi ve

SARAY sinemasında

Kemali muvaffakiyetle gösterilmekte olan

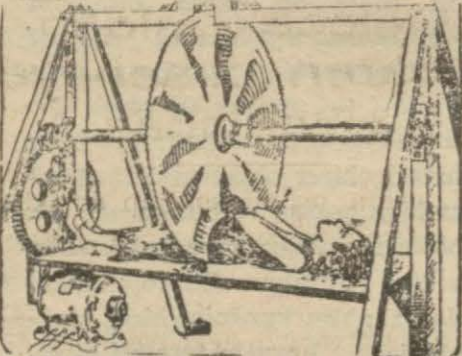
VİYANA... SENİ SEVİYORUM

(Wien... Wien... nur Du Allein)

Fransızca sözlü filmindeki şarkıları ve nefis musikişi şehrimizin her köşesinden dinlenmektedir. İlaveten:

BERLİN OLİMPİYADLARI

ve FOX JURNAL. Bugün saat 1 den itibaren matinelere.

MAKSİM TİYATROSUNDA

Pr. ZATİ SUNGUR

Bugünden itibaren son haftası münasebetine muhteşem bir programa başlıyor. Tamamen yeni ve Türkiye'de hiç görülmemiş tecrübelerden teşekkül eden bu programı görmeğe koşunuz. Fiyatlar: 100, 60 ve 40 kuruştur. İçerde ayrıca hiç bir konsumasyon yoktur. Cumartesi, Pazar saat 17 de matine. Her akşam: saat 21 de suvare.

ZATİ SUNGUR'un yeni programında göstereceği müthiş bir tecrübe: Bir kız seyircilerin gözleri önünde makinelî destere ile kesilecektir.

FERAŞ SINEMADA iki büyük film birden
VOLGA MAHKÛMLARI
ve
ARADIĞIM KADIN

Bugünden itibaren

SAKARYA sinemasında (Eski Elhamra)

Yalnız bir kaç gün için

CHARLIE CHAPLIN'in
ASRÎ ZAMANLAR

Filmi temdid edilmiştir. Şimdiye kadar bu filmi 20.000 kişi görmüştür.... Görmeyenler bu fırsattan istifade etmelidirler.

Programa ilâveten: Renkli canlı resimler ve yeni Paramount dünya havadisleri. Bu film için: Talebelere 25 kuruş.

Istanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

9/11/936 Pazartesi Eminönü
10/11/936 Salı Fatih
11/11/936 Çarşamba Eyüp

Istanbul Vakıflar baş müdürlüğü mintakası dahilinde bulunan camilerin 936 levazımı yukarıdaki yazılı günlerde Şehzadebaşında Teberrikât anbarında saat 9 dan 12 ye kadar verilecektir. Alâkadarlarının adı geçen anbara müracaatları. (2755)

Istanbul Merkez Komutanlığından:

Akıl hastalığından ötürü tekaüt edilen P. Teğmen 336-55 İstipli Hilmi tekaütlüğü teblig edilmek üzere İstanbuldaki adreslerinde bulunamamıştır. Kendisinin veya validesinin Merkez Komutanlığına gelmesi. (453) (2771)

Edremit Belediye Reisliğinden:

Edremit Belediyesinin 165 lira ücretli mühendisliği açıktır. Şehir planını tatbiki salâhiyetli isteklilerin evrakı müsbiteleriyle müracaatı. Makine ve Elektrik ve su işlerinde de haizi malûmat olanlar tercih edilecektir. (2744)

Satılık kıymetli kütüphane

Fransızca iktisadî ve mali en esaslı ve mühim eserlerden ve mecmua koleksiyonlarından mürekkep kıymetli bir kütüphane satılıktır. Alâkadarların (Akşam) ilân memurluğuna müracaatları. Telefon: 24240.

BORSA

Istanbul 6 Teşrinisani 1936 (AKŞAM KAPANIŞ FİYATLARI)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî 96,50 İ.Ş. B. Hamiline 10,—
Kuponsuz 1933 * Müessis 81,—
İstikrazı 96,50 T. C. Merkez
Ünitürk I 23,65,— Bankası 91,—
» II 21,77,50 Anadolu hisse 25,20
» III 22,05,— Telefon 6,50
Mümessil I 45,25 Terkos 11,75
» II 42,20 Çimento 13,90
» III — İttihat değir. 10,25
İ.Ş. Bankası 10,— Şark * 0,75

Para (Çek fiyatları)

Paris 17,14,75 Prag 22,46,75
Londra 615,— Berlin 1,97,25
Nev York 79,45,— Madrid 7,99,83
Milâno 15,09,60 Belgrad 34,71,50
Atina 89,26,75 Zloti 4,23,75
Cenevre 3,45,44 Pengo 4,30,90
Brüksel 4,69,43 Bükreş 108,61,75
Amsterdam 1,48,— Moskova 24,75,—
Sofya 65,04,—

DÜŞÜNCELER:

M A D R İ D

Sadri Ertem, son fikralarından birinde, Madride asiler girerlerse bu şehrin alacağı manzarayı şöyle tarif ediyor:

«... Ölüm ve kan pıhtısı halinde uza-yıp giden Madrid kaldırımları üstünde Frankonun mahmuzları şakırdıyacak, günlük kokusu, İsa kellesi, ortası traşlı papas başları ve feodallar elele yürüyecekler...»

Öyle şehirler vardır ki hayatlarının bir dönüm noktasında tarihe tamamen, boydan boya başka bir mahiyet alarak yeniden girerler. Meselâ 1789 ve 1871 den sonra Paris, 1917 den sonra Moskova, antiemperyalist milli kurtuluş mücadelesinden sonra Ankara...

İşte bugün Madrid de böyle şehirlerden biri oldu.

Madrid için dışını bir hamleyle değiştirdi, yarı kan sıkıcı, ağır kanlı bir feodal-kapitalist şehri olmaktan çıktı, yeniden doğarak, hürriyet ve kurtuluş için dövuşen, çocuklarından ihtiyar kadınlarına varıncaya kadar karanlık irticain karışımına tek bir yumruk gibi dikilen bir şehir olarak girdi.

Madrid artık layemuttur. «Herkes silâh başına! Ya yeneceğiz, ya öleceğiz!» diye haykıran Madridin kaldırımlarında, Sadri Ertem dediği gibi, asi general Frankonun kanlı mahmuzları belki şakırdıyacaktır. Fakat bu şakırdılar o kaldırımlardan yükselmiş olan «ya hürriyet ya ölüm!» türküsünün akislerini hiç bir zaman boğamayacaktır.

Orhan Selim

DÜNYADA neler oldu ? neler oluyor ?

USLU KÖPEK

«Laddie» çok uslu bir köpektir. Resimden de anlıyorsunuz ya, tavuklar sırtında tünüyorlar da, aldırış etmiyor...

Ama zannetmeyiniz ki Laddie doğuştan böyle usludur. Hayır, onu bu hale getiriciye kadar neler geçtiğini bir kere mister Watson'dan sorunuz.

Köpeği tavukların arasında büyütmiş, buna rağmen köpek tavuklara çok güç alışmış. Laddie tavuklara ısınmakta inat ettikçe Watson da alıştırmakta inat etmiş. Her akşam Laddieyi sıkı sıkı tutar, tavukları üstüne koyup tünetermiş.

Köpek, bundan kurtuluş olmadığını anlayınca razı olmuş. Şimdi tavukları kendiliğinden tünüyor.

YAPISIK KARDEŞLER

Parisin meşhur yapışik kardeşleri vardır. Bu iki yapışik kardeş son günlerde seyahate çıktılar ve Amerikada iki istasyon arasında mühim bir mesele baş gösterdi: Bir biletle mi seyahat edecekler, iki biletle mi?.. Yapışık kardeşler bir biletle almışlardı.

Tren memuru telefonla talimat istedi ve şu cevabı aldı:

— İki kişilik bilet aldırabilirsiniz iyi olur, eğer almayıcağ olurlarsa sizin birinden birini trenin indirmediğe kalkışmayın!..

SU

Yirminci asrın medeni insanları için su en büyük, en esash ihtiyaçlardan biridir. Yirminci asrın medeni insanları için oturdıkları her katta bir musluk bulunması tabiidir. Musluk tabii bir menba şeklini almıştır.

İşte bunun için de Paris halkı telaşta, Parisin suyunu temin eden göl, yüz sene zarfında yüz metre alçalmış... Bu istikbal için fena, çok fena. Paris belediyesi bu tehlikenin önüne geçmek için Fransa arziyat birliğine baş vurdu, derhal derin sondajlara başladılar. Su arıyorlar.

Taymisin bir haberi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Afrikadaki temellükleri İngiltere tarafından tasdik edilmek şartile müzakereye girişmek istiyor, yani açık bir ifade ile İngilterenin Akdenizdeki bahri telefvukundan vaz geçmesini ve İtalya ile müsavat esası dairesinde müzakereyi kabul etmesini talep ediyor. İtalya, kendisini Akdenizde mahsur bir ada vaziyetinde telâki ediyor. Zira Boğazlardan hiç biri kendisine aid değildir. İşte bu sebepten dolaydır ki, kendisini bu denizde en ufak bir tehdide bulunacak bir devletin faik vaziyette bulunmasını istemiyor.

Şimdi bütün mesele, İngilterenin üç asırdan beri Akdenizde muhafaza ettiği mutlak hâkimiyeti feda etmeğe ve bir muvazene kabul etmeğe razı olup olmayacağını bilmektir. Malum olduğu veçhile, İngiltere karada daima Avrupa muvazenesi lehinde bulunmuştur. Şimdi İtalya, bu prensibin Akdenizde de teşmilini istiyor.

M. Mussolininin denizler hâkimi olan İngiltereye bu kadar katıyet ve metanetle hitap etmesi cesaretini nereden aldığı sualine verilecek cevap kendiliğinden meydana çıkıyor. Acaba M. Mussolini Akdenizde Almanyanın müzaheretini mi temin etmiştir?

Mussolininin nutkunda mevcut olan ve sulh organizasyonuna uygun görülen «amudi mihver» tabirinin manası nedir? Acaba bu tabirden maksad siyasî mi yoksa askerî bir mihver midir? Şayed M. Mussolini Akdenizde Almanyanın muavenetini temin etmiş ise İtalyanın Almanyaya vereceği tavizat nedir?

İş kanunu

(Baştarafı birinci sahifede)

Üçüncü mntaka: Merkezi İstanbul olmak üzere Bursa, Kocaeli, Bolu ve Zonguldak vilâyetlerini,

Dördüncü mntaka: Merkezi İzmir olmak üzere Balıkesir, Manisa, Aydın, Denizli ve Muğla vilâyetlerini,

Beşinci mntaka: Merkezi Samsun olmak üzere Kastamonu, Sinop, Ordu, Giresun, Amasya, Tokat ve Sivas vilâyetlerini,

Altıncı mntaka: Merkezi Adana olmak üzere Seyhan, Antalya, İçel, Gaziantep, Maraş ve Malatya vilâyetlerini ihtiva etmektedir.

Yedinci, sekizinci, dokuzuncu ve onuncu mntakalar teşkilâtisizdir. Bunlar, birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü umumî müfettişliklerin ihtiva ettikleri vilâyetlerden teşekkül edeceklerdir.

Talimatnameye göre, iş dairesinin her teşkilât mntakası içinde bulunan valilikler, belediyeler, ticaret ve sanayi odaları bu dairelerin işçileri alakadar eden meseleler hakkındaki taleplerine âzami sühulet göstereceklerdir.

İş dairesinin faaliyetine başlayacağı tarih iktisat vekâleti tarafından gazetelerle ilân edilecektir.

Baylara lazım olan Teksayt eczanelerde 1,3,6, ve 12 lik ambalajlarda satılır. 12 lik ambalajı ilavelidir.

KANSIZLIK

Nörasteni, zaflıyet ve Chlorose

benizsizlik için yeğâne deva kanlı ihya eden

En muntahip etibah tarafından tertip edilmiştir. SIROP DESCHIENS, PARIS

Ticaret muahedeleri

Arjantinle de yakında anlaşma yapılacak

Aramızda ticaret mukavelesi olmayan bazı memleketlerle birer anlaşma yapılması yolunda karşılıklı arzular belirlediği haber verilmektedir. İhraç maddelerimiz memleketimize uzak yerlerden de aranmaktadır.

Arjantin hükümetile bir ticaret anlaşması için ilk adım atılmıştır. Arjantinin Türkiye'de büyük elçisi olmadı için, bir kaç gün evvel Avrupalardan şehrimize dönen iktisad vekâleti müsteşarı B. Faik Kurdoğlu Paristeki tedkikferi sırasında Arjantin sefirile temaslara yaptığı haber alınmıştır.

Arjantin ile mevzubahs anlaşma yapıldığı takdirde bu memleketin bizden alacağı maddelerin en mühimlerini maden kömürü, zeytinyağı, tuz, üzüm, fındık, fıstık ve ceviz teşkil edeceklerdir. Buna mukabil bizim oradan ithal edeceğimiz mevaddan başlıcası işlenmiş deri, kösele ve Kebra-ko denilen bir nevi deri olacaktır.

Turan neşri maarif cemiyeti

Turan maarif ve yardım cemiyetleri yıllık kongresinde verilen karar üzerine başvekil İsmet İnönü'ne tazim ve tebrik telgrafları çekilmiştir. Başvekil cemiyet reisi B. Muharrem Fezzi Togay arkadaşımıza aşağıdaki telgrafla iltifat buyurmuştur:

Kongrenin duyularına teşekkür eder ve başarılar dilerim.

Başvekil: İ. İnönü

SİYASİ İCML

Macaristanın faaliyeti

Bugün Avrupa politikasında Macaristan mühim bir mevki tutuyor. Büyük harpten sonra sulh muahedesi yapılırken dört milyon Macarın millî hudud haricinde bırakılması Macarlara çok ağır gelmişti. Bunun tamiri emelile küçük Macaristan Avrupa politikası üzerinde tesir yapmak için elaltından ziyadesile çalışmış ve nihayet millî emeline yardım edecek bir kombinasyon vücade getirmiştir. Berlinde Alman ve İtalyan Dışbakanları arasında ahiren imzalanan vesikalarla tahakkuk eden Almanya - İtalya siyasi cephe birliğine en gayri müsaids hava içinde zemin hazırlayan Macar devlet adamları olmuştur.

Macar politikasının ilk muvaffakiyetli semresi olarak M. Mussolini son nutkunda dört milyon Macarın millî hududlar dahilindeki dokuz milyon Macara ihakını müdafaa etti. Almanya'da kendisinin bu davanın arkasında olduğunu anlattı. Macaristanın en büyük aleyhtarını Çekoslovakya matbuatında bile Macarları sulh muahedesi değişikliğine davasına artık kulak tikanamayacağını ilân eden sesler yükseldi.

Macaristan şimdi aşikâr bir surette siyasi faaliyete başlıyor. Macaristan kralı naibi M. Horti bu işin sonunda İtalya kralını resmen ziyaret etmek ve M. Mussolini ile görüşmek üzere Roma'ya gidecektir. Daha evvel İtalya Dışbakanı Kont Ciano Viyanadan Peşteye gelecektir. İtalyanın Macaristan davasını ne kadar ehemmiyetle tuttuğunu göstermek için İtalya kralının ve hattâ beraberinde M. Musloninin iadei ziyaret için Peşteye gidecekleri söyleniyor.

İtalya Habeş meselsinin doğurduğu gerginlikten sonra ilk iş olarak Yugoslavya ile münasebatını iyileştirdiği ve tekrar dostluk tesis ettiği gibi Macaristan dahi Yugoslavya ile uzlaşmağa her şeyden ziyade ehemmiyet veriyor. Macaristan devlet şefi Romaya giderken bile Avusturyadan değil Yugoslavyaya geçecek ve Yugoslav kralı naibi ile görüşecektir. Habeşistanın İtalyaya ihakını Almanyanın son ilk tasdik edecek devletın Macaristan olacağı Peşteden bildirilmektedir.

Pek yakında Viyanada toplanacak olan İtalya, Avusturya ve Macaristan Dışbakanları konferansında görüşülecek meselelerin başında Macaristanın müsavat hakkına uygun olmayan kanun ile bağlayan ahdî ahkâmı değiştirme işi bulunuyor. Artık Macarlar Avrupa politikası sahnesinde iyice isbatı vücade ediyorlar.

Mülkiyeliler Ankarada

Talebeler, Atatürkün parolasından ayrılmayacaklarına and içti

Talebeler tezahüratla karşılandılar, derslere ayın 15 inde başlanacak

Ankara 6 (Telefon) — Siyasi bilgiler okulu (mülkiye mektebi) talebesini Ankaraya getiren tren bugün saat 15 i çeyrek geçe Ankaraya geldi. Genç mülkiyeliler istasyonda mektebin eski mezunları tarafından tezahüratla karşılandılar. Eski mezunlar arasında adliye vekili B. Şükrü Saraçoğlu, mebuslar ve yüksek makamları işgal eden bir çok zevat göze çarpıyordu.

Talebeler istasyonda askerî bando tarafından selâmlandıktan sonra kendilerini karşılayan eski mülkiyelilerle beraber Büyük Millet meclisi binasının önüne geldiler ve burada bir ağzudan istiklâl marşını söyliyerek meclisi selâmladılar.

Buradan Ulus meydanına gelen mülkiyeliler Cumhuriyet âbidesi önünde, mektebin eski mezunlarından Büyük Millet meclisi reisi B. Abdülhalik Renda ve daha bir çok mezunlar tarafından karşılandılar. Âbideye çelenkler kondu.

MÜLKİYELİLER AND İÇTİLER

Bundan sonra mülkiyenin en eski mezunlarından mebus Ahmed İhsan Tokgöz, Ankaralılar namına, mülkiyelilere «hoş geldiniz» dedi ve kısa bir nutuk söyliyerek mülkiyenin şerefli mazisinden, yetiştirdiği mühim simalardan, Cumhuriyet hükümetinin mülkiye için Ankarada

yaptıracağı modern mektepten bahsetti ve Atatürkün:

«Yüksel Türk senin için yüksekliğin hududu yoktur. İşte parola budur.»

Cümlesini tekrarlıyarak dedi ki:

— Bize bu parolayı veren Atatürkün adına kurulmuş olan âbidenin önündeyiz. Hepimiz yüzümüzü ve yüreğimizi ona çevirelim. Genç ihtiyar bu paroladan ayrılmayacağımıza ant içelim...

Bundan sonra bütün mülkiyeliler âbidenin önünde Atatürkün parolasından ayrılmayacaklarına ant içtiler.

ANKARALILARA TEŞEKKÜR

Müteakiben mülkiye profesörlerinden B. Etem Menemencioglu Ankaralıların gösterdikleri samimî hissiyata mektep namına teşekkür etti ve mülkiyelilerin bu muhabbete lâyık olduklarını göstereceklerini söyledi. Son sınıf talebelerinden Turgut arkadaşları namına bir nutuk söyliyerek Ankaralılara teşekkür etti ve arkadaşlarının Ankaraya gelmekten mütevellit sevinçlerine tercüman oldu.

Merasimden sonra mülkiyeliler halkın alkışları arasında otobüslere binerek Cebecideki yeni mekteplerine gittiler.

Öğrendiğimize göre derslere bu ayın 15 inde başlanacaktır.

Şöför "Kabahat makinede ,, diyor

İzmirdeki kazaya sebep olan Şahin tutuldu

İzmir (Akşam) — Cumhuriyet bayramı günü akşamı Gazi bulvarile Koronda Avram, Süleyman Faik ve Lütfiye adında üç kişiyi, idaresindeki otobüse çarptırarak ağır ve hafif surette yaralanmalarına sebebiyet veren şöför Şahir vakadan sonra kağıştı.

Şahinin izi bulunamamıştır. Şöför nihayet zabitanın sıkı takibi neticesinde gelerek teslim olmuştur. İfadesinde:

— Makine bozuktuk, tamir ettim, yolu taşırken ansızın Avramı ezdim, korkarak kaçtım, az ileride makine stop etti ve orada da bir kaza oldu, bu yüzden iki kişi daha yaralandı, kazadan beş suçlu değilim, çünkü makine durdu demiştim. Şahin tevkif olunmuştur.

Türkiye başpehlivanı Tekirdağında

Tekirdağ 6 (A.A.) — Türkiye başpehlivanı Hüseyin bugün geldi.Şehir meğhalinde belediye reisi, belediye heyeti ve kalabalık bir halk kütlesi Halkevi bandosile karşıyarak alkışladı.

Hüseyin doğru Atatürk anıtına giderek çelenk koydu. Bundan sonra vilâyete giderek valiyeye saygılarını sundu.

Denizlide zelzele

Denizli 6 (A.A.) — Dün saat 20,15 de kuvvetli bir yer sarsıntısı olmuştur. Yıkıntı yoktur.

Küçük sanayi erbabinin dilekleri

Ticaret odası küçük sanayi erbabile temasa devam ediyor. Şimdiye kadar beş yüzden fazla sanayici dinlenmiş ve dilekleri tesbit edilmiştir. Rapor, bu ayın on ikisinde toplanacak olan küçük sanayi kongresine yetiştirilmek üzere yarın Ankaraya gönderilecektir.

Küçük sanayi inkişafı için sanatkârlara yardım etmek üzere kredi kooperatifleri teşkilinden başka mevcut iptidâî âletlerin yerine daha modern vasıtalar tedariki de kongrede kararlaştırılacak esaslara başında gelmektedir.

Liseler

Gelecek yıldan itibaren 12 seneye çıkarılacak

Liselerin on bir sınıftan on ikiye çıkarılması hakkında marif vekâletinde bir tasavvur olduğu yazılmıştı.

Vekâlet esas itibarile bu fikri terviç etmiş ve bunun tedkikini millî talim ve terbiye heyetine havale etmiştir. Heyet tedkikatını tamamlamıştır. Millî talim ve terbiye heyeti, lise programlarındaki derslerin talebe tarafından tamamilen hazmedilebilmesi ve talebenin daha olgun bir halde mezun olabilmeleri için lisele- re bir sınıf daha ilâve edilmesini zarurî görmüş ve bazı şartlar ileriye sürmüştür.

Heyetin verdiği rapor üzerine vekâlet yakında kararını verecektir. Liselerin gelecek ders senesinden itibaren on iki seneye çıkarılması maarif mahafilinde muhakkak görülmüştür.

Bir araba Sirkcede bir kadına çarptı

Mehmedin idaresindeki teki atlı yük arabası dün akşam üzeri Sirkeci caddesinden hızla geçerken Şaziye adında bir kadına çarpmıştır. Şaziye arabasının tekerlekleri altında bir kaç metre sürüklendikten sonra Mehmed zorlukla hayvanı durdurabilmiştir. Kaza zabıtaya bildirilmiş, yaralı Şaziye hastaneye kaldırılmıştır. Arabacı Mehmed yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Bir kadın, kendisine dikkatli bakan bir erkeği yaraladı

Sirkeci civarında oturan Mustafa adında biri dün gece Galatadan geçerken Saime adında bir kadına bizzat dikkatlice bakmıştır. Bu yüzden Mustafa ile Saime kavga yaptımıştır. Kavgada Saime ucu sivri bir demirle Mustafanın üzerine atılarak bir kaç yerinden yaralanmıştır.

Vakaya el koyan polisler Mustafayı hastaneye götürmüşler, Saime yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

ÇİÇEK . MEYVA . SEBZE . KÜMES

TEŞRİNİSANI ZİRAAT TAKVİMİ

UMUMİ ZİRAAT İŞLERİ: Nadasa bırakılan boş yerlerin sürülmesine, sürülmüş olan yerlere kışık hububat: Buğday, arpa, yulaf, bakla, mercimek, nohut ekilmesine devam edilir.

Hububat ekilmeye önce göttaş mahlülü, uspolon, Sarazen ile ilaçlanmalıdır.

BAĞCILIK İŞLERİ: Yeniden bağ ihdas edilecek yerlerin krizme edilmesi, genç asma çubuklarına gübre verilmesi, hastalıklı yapraklarla dalların, asma kabuklarının toplanarak yakılması, herkerlerin toplanması lazımdır.

MEYVA BAHÇESİ İŞLERİ: Ağaç dikilecek yerlerin sürülmesi, krizme edilmesi, zayıf fidanlara gübre verilmesi, ağaçlar yapraklarını döker dökmeyen yerlerine dikilmesi lazımdır.

SEBZE BAHÇESİ İŞLERİ: Bu ay henüz dikilemeyen kışık sebzelere, bakla, bezelya, İspanak, havuç, maydanoz, nane ve sair sebzelerin ekilmesine devam edilir. Yastıklar hazırlanır, sürülen yerlere verilir.

ÇİÇEK BAHÇESİ İŞLERİ: Bahçelerin tanzimine, hazırlanmasına, gübrenmesine devam edilir. Soğuktan müteessir olan Zülfaruz, ful, orşide envanın saksılarıyla, limon, portakal, soğuktan müteessir olan diğer çiçekler içeriye veya setlere alınır.

Bahçeye soğuktan müteessir olmuştur yumrulu, soğanlı çiçeklerden, lüle, süm-bül, nergis, hercai menekşeli, kokulu menekşe gibi çiçekler, hanumeli, güller, defne, taflan, yol kenarlarına şimşir, lavantin gibi süceyre halindeki nebatlar balçenin münasib mahallerine dikilir.

KÜMES İŞLERİ: Kümeslerin tamiri, deliklerin kapatılması, dezenfeksiyonu, tavuklara yumurtalarını kesmemek için kışık yemlerin verilmesi lazımdır. Yemlerin arttırılması, pancar, havuç, lãhna gibi yeşil yemlerin ekilmemesi icab eder.

TAVUKÇULUK:

Bu mevsimde tavukları, yumurtalarını kesmemeleri için, nasıl yemlerle beslemeli?

[Tavuklar bu aylarda yumurtalarını kesmeğe başlarlar, eğer, bunlar iyi beslenir, yemlerine, buldukları yerlerin muhafazalı olmasına dikkat edilirse, bunları kışın bile yumurtlatmak kabildir.

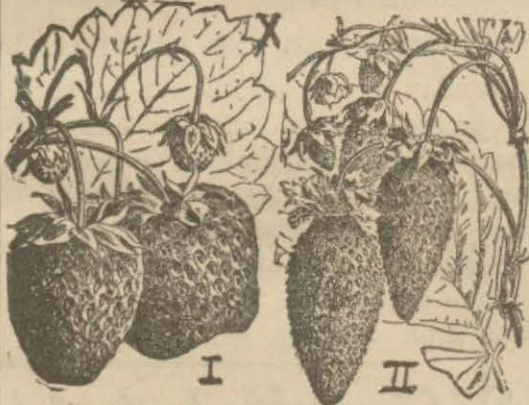
Kaidei umumiye olarak tavuklara verilecek yemlerin muhtelif çeşitlerde, yani nebatı, hayvanı, madeni terkiplerde bulunması şarttır. Binaenaleyh, buğday, arpa, mısır, yulaf kırması, pirinç fabrikaları bakayası, darı, kenevir, kekten tohumu gibi yemlerden başka salhaneden tedarik edilen kanla karışık haşlanmış kepek verilirse ve bununla beraber pancar, patates kabukları - haşlama halinde - lãhna, havuç, sebze bakayası gibi yemlerin bu mevsimde, tavuklara bolca verilmesi yumurtalarını tezyid ve kesmemelerine yardım eder.

Sıcak yerlerde, tahta sandıklar içerisinde ısılatılarak çimlendirilmiş, buğday, yulaf, arpadan, beher tavuğa, günde 20 - 25 gram hesabıyla vermek te çok faydalıdır.

Bahçelerin bir köşesinde yetişti-receğiniz ve kışın toprakta silo halinde muhafazası kabil olan, pancar, havuç, adı lãhna gibi köklü yeşilliklerin, her gün azar azar tavuklara verilmesi de faydalıdır. Resmimiz tavuklara verilen pancarların tavuklar tarafından nasıl yenildiğini göstermektedir.

Cins çileklerin nasıl elde edilir?

Bir çilek tarlası kaç sene lyl mahsul verir, çileğin tohumu nasıl elde edilir?

Şekilde gördüğünüz iri cins çileklerin tohumları tek sene kalsınca, bazan ana virmen tesirle, aslına rücu etmek, yani yabancılığı ihtimali vardır. Bunun için cins çilekleri, evvelce de söylediğimiz gibi, yanlarından çıkan sürgün ve biçleri, fıskınları ile yetiştirmek daha doğrudur.

Çilek tarlalarından ancak üç sene müteadiyen iyi ve bol mahsul almak kabildir, üçüncü seneden sonra istenildiği gibi mahsul vermeye başlarlar, ondan sonra eski çileklerin tecdi lazımdır.

Bunun içindir ki, çilek tarlalarını üç kısıma ayırmalı ve her üç senede bir parçasını yenilemelidir ki, bu suretle bahçelerinizden her sene muntazaman bol çilek almak kabil olsun. Memleketimizde çilek hasadına nisandan itibaren başlamak kabildir. Olmuş çilekleri her sabah erkenden veya akşam üzeri olarak, günde iki defa toplamalıdır. Şayet toplanmazlar öylece kalırsa çileklerin kokuları gider.

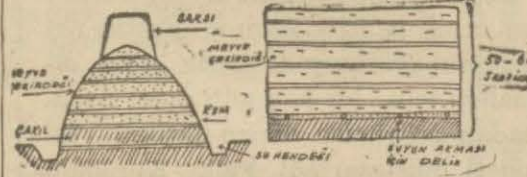
Çilekten tohum nasıl alınır?

Çileklerden tohum almak için en

MEYVA AĞAÇLARI:

Sert kabuklu meyva ağaçları

Tohumları toprağa dikilmezden önce nasıl çimlendirilir?

Hendekte ve toprak üzerinde meyva çekirdeklerinin katlanması

Meyva tohumlarından bazıları, intaş kuvvetlerini çabuk kaybettiklerinden, bunlar meyvalardan ayrılar ayrılmaz, hemen dikilmeleri lazımdır.

Meselâ: Elma, armud, ahlut, idris, ayva gibi meyvalarda olduğu gibi.

Keza, sert kabuklu meyva tohumları ise: Dikilmezden önce, çimlendirmek maksadile evvelâ, bunların katlamaları yapılır ve ondan sonra dikilecekleri yerlere dikilir. Meselâ: Şeftali, kayısı, badem, ceviz, kiraz gibi sert kabuklu tohumların şu tarzda katlamaları yapılır.

Resimde görüldüğü gibi, ya bir tahta kasa içerisinde konulan dere kumu ve yahut da bahçelerin şimal rüzgârlarına maruz olmuştur saçak altında, bahçenin kuytu bir mahallinde, 25 - 30 santim yüksekliğinde setler üzerinde yapılan kum yastıkları içerisine tohumlar konarak çimlendirilir. Bu ameliye teşrinlerden kânunuevvel nihayetlerine kadar yapılabilir.

Tohumlar cesametlerinin iki misli kumla örtülmeleri kâfidir. Sandık diplerinde suyun akması için delikler açılır, diplerine 7 - 8 santim çakıl taşı konur, daha üzerine de 5 - 6 santim dere kumu, bunun üzerine de meyva tohumları seyrek olarak sıralanır ve daha üzerine ince kum konur. Bu tarzda yapılan ameliyata tohumların katlanması denir.

Gerek sandık ve gerek bahçelerde yapılacak katlamalarda tohumların beş sıradan fazla olmaması lazımdır. Sandığın en üzerine de on santim kum konması kâfidir. Böylece şubata kadar tohumlar katlama sandıklarında kalırlar. Arasına muayene edilerek su verilir. Bu suretle nisanda kalan bunlar çimlenmiş olurlar; badehu ilkbaharda, maktalanına, çimlenmiş olarak dikilirler.

iyi teşekkül etmiş çileklere işaret konur, bunlar iyice kemale gelinceye kadar tarlasında bırakılır, sonra toplanır bir tahta üzerine konarak kurumağa terkedilir, kuruyunca el ile ufalanarak tohumlar çıkarılır, torbalara konarak kurak bir mahalde muhafaza edilir.

Çileklerin tohumlarını su içerisinde ezerek almak kabil ise de bu tarzda, alınmış olan tohumlar intaş kuvvetlerini çabuk kaybederler.

Resmimiz, iyi cins orman çileği ile uzun sivri İngiliz, Alman çileğini göstermektedir.

ANTRELER

Apartman ve ya evlerinizin antreleri şık ve zarif yapraklı çiçeklerle nasıl süslenir?

Kışın evlerinizin veya apartmanlarınızın antrelerini, keza salonlarınızı daima yeşil kalan, zarif yapraklı nebatlarla dekore etmek kabildir. Bunun için de şekilde görüldüğü gibi, demirden yapılmış boyanmış bir sehpa üzerine konulan saksılara, aşağıda isimleri geçen nebatları dikmenizi tavsiye ederiz. Bunları, şimdi, çiçek mağazalarından tedarik etmek kabil olduğu gibi bizzat tohumları ile yetiştirmek mümkündür. Ne suretle yetiştirilebileceği hakkında, sırası gelince, ilkbaharda izahat verilecektir.

Sehpa üzerindeki saksılara dikilecek nebatlar:

1 - Dracaena Rubia, 2 - Dracaena Camufolia, 3 - Aralia Sieboldi, 4 - Aralia elegantissima, 5 - Nephrolepis exaltata, 6 - Asparagus Sprengeri, 7 - Nephrolepis Priersoni, 8 - Phalangium lineare, 9 - Pandanus Veitchi.

Frenk üzümü

Bahçelerin duvar diplerinde, yol kenarlarında yetiştirilmesi ihmal edilemeyecek kadar mühim olan ve geçen haftaki nüshamızda izahatı verilen frenk üzümü cinslerinden, erken kemale gelen, Almanların Herford cinsi bir nevi frenk üzümünün resmini dercediyoruz. Bu frenk üzümünün kokusu ve lezzeti pek güzeldir.

OKUYUCULARIMIZIN SORGULARINA CEVAPLAR

Tohumları ilaçlama

İzmit bay Avni: Hububat görülen sürme, rastık, kınacık - pas - gibi hastalıklara karşı tohumları ekmeden ilaçlanmasını tavsiye ederiz.

Bunun için % 2 nisbetinde göttaş mahlülü içerisinde tohumlar batırılarak hemen çıkarılıp kurutulur, sonra ekilir.

İkinci usul: Toz halinde bulunan Us-pulon, Cerazen gibi ilaçlarla tohumlar karıştırılarak ilaçlanır.

Yeniden bağ yapmak istediğiniz araziye, bu mevsimde, havalar müsaid gittikçe derince sürmeniz ve yahut kirizme yapmanız lazımdır.

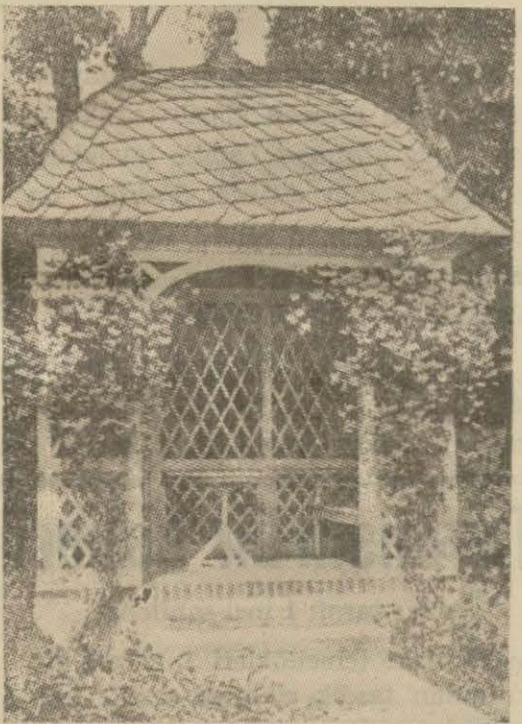
Çubukların dikme işini ilkbahara bırakınız. Bunları da devlet fidanliklarından tedarik edebilirsiniz.

Fuller

Şişli bayan Nihal: Çiçekle uğraşmak insanın tabii ve bedii zevklerini canlandırır, dimaği yorgunlukları, deruni ıztırabları unutturur; binaenaleyh bu zevkli işle meşgul olmanızı biz de tavsiye ederiz..

Fuller hakkında 13 ve 26 eylül tarihli gazete nüshalarımızda mufassal yazılarımız intişar etmiştir, bunları tedarik ederek okumanızı tavsiye ederiz. Saksıların teptili, yandaki sürgünlerin ayrılması işini mart veya nisan aylarına bırakmanız daha doğrudur.

Zarif bir kameriye

Bahçelerin tarh ve tanziminden sonra, bu mevsimde, münasib mahallerinde yaptırılması zarurî bulunan istirahat mahallerine şimdiden işaret edilerek buraya bir kameriye inşa lüzumunu geçen haftaki nüshamızda yazmıştık. Böyle şık, zarif bir kameriye resmini bu nüshamızda dercediyoruz.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman

Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 15

Genç kadının çekimlerine rağmen onunla salondaki kadınlar gibi derhal teklifsiz oluverdi. Ötekilerin uzaktan işitilen kahkahaları bunların cesaretini arttıyordu.

Arkadaşlarını şüphelendirmemek için arasına kapıdan görünüp gelen Ahmed Melih onların artık kendisiyle meşgul olamayacak hale geldiklerini gördüğü küçük odanın kapısını kapadı.

Nâzım Cemal beyin zevk ve safa mabedi adını verdiği bu apartmanda taze aşk sahneleri canlanmağa başlamıştı.

Oldukça yaşlarını, başlarını almış bu adamlar bol bol içiyor, kahkahalar atıyor ve doya doya eğleniyorlardı.

Saat henüz on buçuktu.

Elektrik zili koridordan taşarak salona, hatta Ahmed Melih beyin uzaktaki küçük aşk yuvasına kadar sesini duyurdu.

Bu saatte kim gelebilir?

Hanımefendi dairesini o kadar

muntazam idare ediyordu ki şimdiye kadar hiç bir münasebetsiz ziyaret yaki olmamıştı.

Bunu bildikleri için hepsi de yüzlerini buruşturdular:

— Kim acaba?

Hanımefendi hiç istifini bozmadı.

— Keyfinize bakınız, şimdi haber veririm.

Dedi ve çıktı.

İki dakika geçmemişti ki avukat Rıza Sedad salonun kapısında görüldü.

Nâzım Cemalle mühendis Ragıb düşse kalka ona doğru koştu:

— Nerede kaldın yahu. Akşamdan beri seni bekliyoruz. Şimdi sana ceza var. Bu dakikaya kadar ne kadar içtikse sen hepsini birden içeceksin.

Avukat Rıza Sedad isteksiz, somurtkan etrafına bakınarak gülmeğe çalıştı.

— Ahmed Melih nerede?

Ötekiler Ahmed Melihin yanlarında olmadığını ancak şimdi fark etmişlerdi. Onlar da etraflarına baktılar:

— Sahi. Ahmed Melih nerede?

Hanımefendi derhal araya girdi:

— Ellerini yıkamak için çıkmıştı. Şimdi gelir.

Rıza Sedad kollarına yapışan arkadaşları arasında sürüklenirken mıldandı:

— Ya.. demek o da burada!

Hanımefendi dışarı çıkmıştı.

Nâzım Cemal onu kadınlara tanıttiren mühendis Ragıb:

— Elbet te burada ya, dedi. Ziyafeti veren o... Haydi bakalım sen otur da bize yetişmişe çalış. Hanımlar sana rakı versinler. Haydi kızım Esved doldur bakalım şu kadehleri.

Böyle eğlenti meclislerinde kendisini daima aratan avukat Rıza Sedadın bu gece neşesi yoktu. Her fırsatla hoş bir hikâye anlatan avukat üstüste verilen rakıları içerken salona dönen hanımefendiyi gözleriyle istinta ediyordu:

— Nerede Ahmed Melih?

Ev sahibinin cevap vermesine hacet kalmadan Ahmed Melih seyrek saçları yüzüne dökülmüş, kıravatsız gömleğinin yakası kopmuş, askularının bir teki bağlanmamış içeri girdi. O kadar dalgındı, yahut o kadar sarhoştur ki avukat Rıza Sedadı görmedi bile!

Ev sahibi ona avukatın geldiğini söylediği için cigara dumanları ara-

sında gözlerle onu aradı:

— Nerede bizim haylaz bakalım. Gelmeyeydi ceza verecektik.

Rıza Sedadın kolları onu kucakladı.

— Bu ne hâl çelebi.

Ve sonra dikkatle üstünü, başını gözden geçirdi. Ahmed Melihin beyaz ipek gömleğinin kollarındaki çapraz sürme izlerini görünce onu ters yüzüne sürükledi, salondan çıkardı.

Ahmed Melih şaşırması:

— Ne var canım. neye çıkıyoruz?

Rıza Sedad koridora çıkınca onu bıraktı. Kapının yanındaki aynayı gösterdi:

— Kendini bir muayene et bakalım.

Ahmed Melihin gözleri zor açıyordu. Ne kolundaki çapraz sürme izini, ne de yakasındaki penbelikleri görmesine imkân yoktu.

Rıza Sedad arkadaşını aynaya yaklaştırdı. Parmaklarıyla bu lekeleri gösterdi.

Ahmed Melih birdenbire sarsıldı:

— Eyvah!

— Eyvah ya.. nerede eğleniyorsan git te bunları yapana temizlet. Sonra da işi paydos et, seninle görüşeceğim mühim bir iş var.

Ahmed Melih kendini toplamıştı.

Arkadaşının yüzüne baktı.

Avukat çok ciddi görünüyordu.

Omuzunu okşuyarak ilâve etti:

— Haydi dostum. Zaten geç oldu. Biraz daha eğlen. Ben de bir kaç faneciğim. Beraber çıkalım.

Ve Ahmed Melih aralığında ışık sızan arka odayı gösterdi:

— Haydi, marş!

Salona döndüğü zaman masa başındakiler kadınlı erkekli bir şarkı tutturmışlardı.

Nâzım Cemal artık kıvamını bulmuştu. O içkiyle de ancak keyiflenecek kadar içmesini biliirdi. Kadına karşı iradesine nasıl hâkimse içkiye karşı da aynı metanetini göserebiliyordu.

Fakat mühendis Ragıb artık ipin ucunu kaçırmıştı. Avukat Rıza Sedadın gelişi onu büsbütün coşturdu.

İçtiler, içtiler.

Saat on ikiyi geçiyordu.

Avukat Rıza Sedad arkadaşlarının ısrarile epey içmişti. Bir aralık dışarı çıktı. Biraz evvel aralığında ışık sızan kapıya yaklaştı.

Kapalıydı.

Ses te gelmiyordu.

Parmaklarının ucile vurdu.

İşittiremedi.

Elinin tersile vurdu.

Duyuramadı.

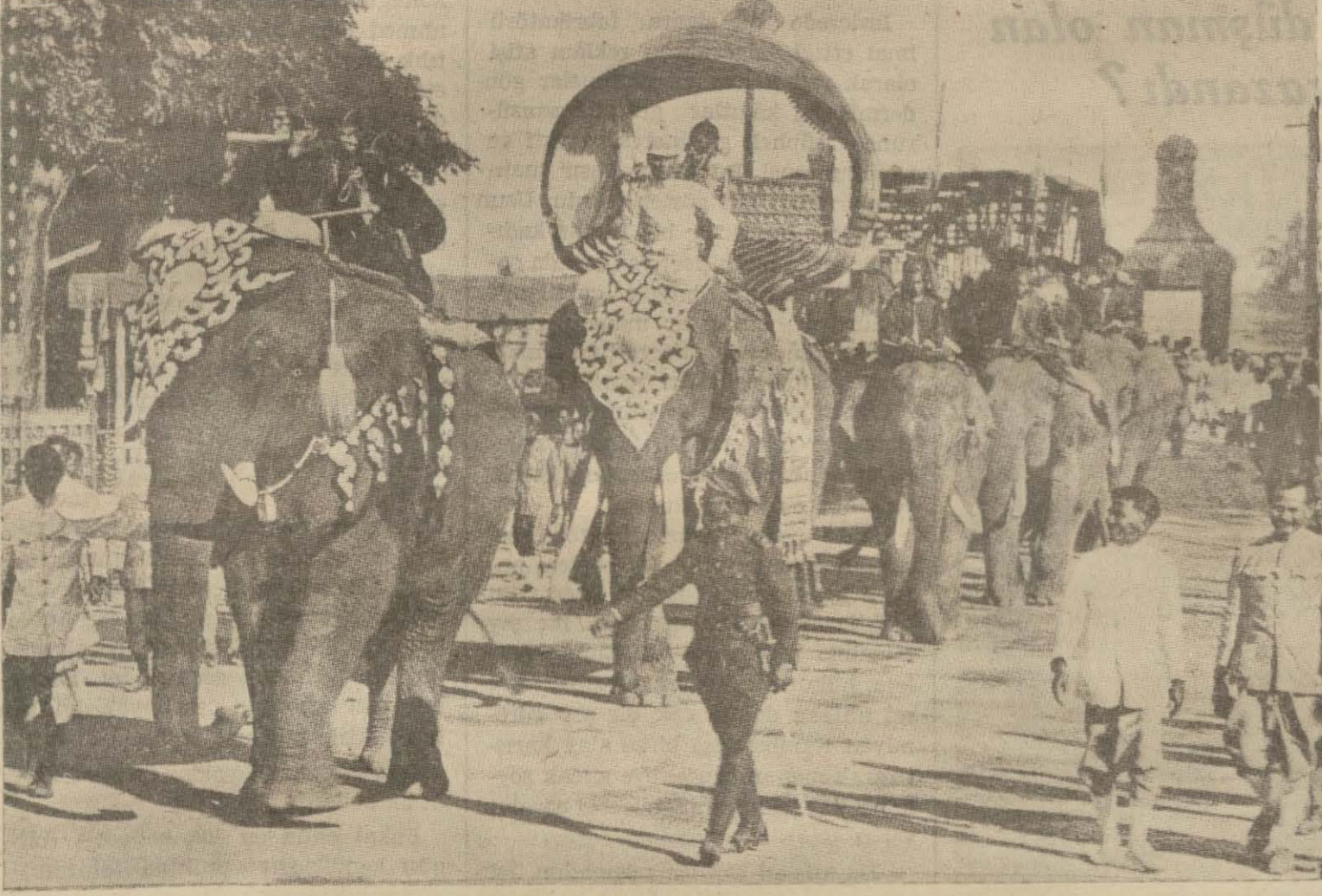
Yumrukladı.

(Arkası var)

Peşin para geçmiyen bir diyar

Sumatra adasında beyazlar için her şey imza ile, veresiyedir

Renkli insanların beyazlara büyük itmadı vardır. Beyazlardan, geç olsa da, borcunu ödemiye görülmemiştir

Sumatradaki dinî bir âyinde fillerin geçit resmi

Sumatraya ayak basan bir insan evvelâ şunu öğrenir: yer yüzünde iki cins adam vardır, beyaz ve renkli. Beyazlar efendidir, hakimdir. Renkli insanların efendisi, hâkimi olduğu konuşuşundan derhal belli olur. O istemez, emreder.

— Boy, bira!...

Demesi yetişir; Cavalı köle efendisinin emrini hemen yapar...

Cavalı boy her emri isteyerek, gönül rızasıyla, seve seve yapar. Bu onun vazifesidir, hiç şikâyet etmez. Kaderi iş görmektir. Halbuki bu Cavalı köle değildir. Satılmış değildir, esir değildir. Amma ruhan esirdir. Bu ona ecdadından kalma bir mirastır. Esir gibi çalışmak hoşuna gittiği için çalışır. Beyaz bir adam, Hindli bir milyonerin mağazasına girince, Hindli milyoner kalkar ve beyaz adamın önünde secdeye varır. İsterse bu beyaz adam hürsüz veya hapishane kaçağı olsun. Bunun ehemmiyeti yoktur, Hindli bunu kale almaz, mademki beyazdır, önünde secdeye varmak gerekirdi.

Yolda bir kadın görürsünüz, bir arabaya binmiş, kocasını bekliyor. Eğer sizin, yani Avrupalının arabayı aradığını anlarsa derhal iner ve arabayı sizin emrinize bırakır.

Beyazlar sarılarıyla bir arada oturamazlar. Trenlerde Avrupalıların vagonu ayrı, yerlilerin vagonu ayrıdır. Renkli insanlarla beyaz insanları birbirinden ayıran bu kanunu değiştirmek kimsenin aklından geçmez.

Otellerde klüplerde, lokantalarda aynı kanun caridir. Ancak Japonlarla Çinliler renkli insan sayılmazlar.

Ten renginin nüfuzunu anlamak için Sumatraya Cavaya gitmek lâzımdır. Biraheye girer, oturur ve emredersiniz:

— Boy bira!..

Sarı adam size birayı getirir ve para istemez. Sadece küçük defterini uzatır. Siz yazarsınız: «Bir bira.» ve altına imzanızı atarsınız.

Sarı tenli terzi ismarladığınız on iki kat beyaz elbiseyi getirir, hümetle iğil ve durur.

— Defterini Dersiniz.

Gülümser, defterini uzatır, siz yazarsınız: «On iki kat elbise» ve altına imzalarsınız.

Kunduracı ile aynı muameledir. Altı çift beyaz, sarı iskarbin yapar, defterini ister, imzanızı basarsınız.

Peşin para ile alış veriş yoktur. Beyaz insanın, Avrupalının - meşhur olsun veya olmasın, milyoner olsun veya işsiz güçsüz olsun - imzası

Sumatralı bir rakkase

kâfidir. Eğer parası varsa ne âlâ, yoksa gene ne âlâ. Bir gün nasıl olsa para kazanır ve gelip borcunu öder. Sözüde durmayan, imzasını inkâr eden, borcunu ödemeyen bir tek beyaz tenli insan görülmemiştir.

Bir Avrupalı dört beş ay bir otelde on para vermeden oturur ve giderken sadece deftere yazar: «Beş aylık borcumdur.» ve günlerden bir gün, aylar, hatta bazan seneler geçtikten sonra çıkagelir, borcunu öder. Hiç bir Avrupalı bu krediyi suiistimal etmemiştir. Bu Avrupalının şeref borcudur, Avrupalının itibarıdır.

Size, Sumatrada, Adaya yeni gelmiş bir Avrupalı ile Sumatrada yerleşmiş bir Avrupalının konuşmalarını nakledeyim:

— Neye yalnız oturuyorsunuz?

— Burada kimseyi tanımiyorum.

Bir haftadır buradayım henüz iş de bulamadım.

— Tuhaf şey, neden?

— Kimseyi tanımiyorum, kime baş vuracağımı bilmiyorum. Otelin holünde duran birini işaret etti:

— Ona baş vurun.

— Cesaret edemiyorum.

— Burada ağlamayan çocuğa sahiden meme vermezler. Nerelisiniz?

— Macarım.

— Neyse, nereli olursanız olunuz... Boy!.. Sarı bir garson bir tenis topu hızla yanıma geldi:

— Defterini ver.

Defterini aldı ve ötekine uzattı:

— Yazınız.

— Ne yazayım?

— Söyliyecekleme yazınız. «Sizin-

le konuşmak istiyorum, lütfen bilardo salonuna gelir misiniz?»

Kâğıdı koparıp sarı garsonla adama gönderdiler. Macar sordu:

— Şimdi ne olacak?

— O Şişman adam kâğıdı okuyacak. Meşhur Willen Bonk'tur. Benim çalıştığım müessesenin genel direktörüdür. Her zaman işçiyi ihtiyaçları vardır. İngiliz - Hollanda sermayesiyle işleyen sağlam bir müessesedir.

— Direktörünüze böyle bir pusula nasıl yazıp gönderiyorsunuz. Avrupada böyle şey olmaz.

— Burası Avrupa değil...

Şişman zat kâğıdı okudu, onların tarafına baktı. Avrupalı Macarı başile gösterdi. Şişman adam bilardo salonuna girdi.

— Haydi sen de git bakayım.

Şimdi neler konuştuklarını Macar şöyle anlatıyor:

Bilardo salonuna girdim, şişman direktör sordu:

— Nedir istediğiniz?

— İş istiyorum.

— Bunu gelip söyleyemez miydiniz?

— Affedersiniz.. çok mahcubum...

— Acele etmeyiniz durunuz. Mademki geldim, konuşalım. Kaç yaşındasınız?

— Yirmi.

— Ne kadar zamandır burdasınız?

— Sekiz gündendir buradayım.

Beni bir müddet tepmeden tırnağıma kadar süzdü, sonra dedi ki:

— Âlâ. Bugün ayın 16 s. Ayın 20-sinde büroma geliniz. Size ayda 200 florin vereceğim. Eviniz bedavidir, kirasını müessesese verir. Emrinizde bir de Boy olacak. Hastalanırsanız doktor göndeririz, ilaçlarınızı yaptırız. Parayı müessesese öder... Boy!

Sarı uşak koşarak geldi:

— Defterini ver.

Şişman direktör kurşun kalemlerle bir şeyler karaladı, yaprağı kopardı, bana uzattı:

— İlk aylığınızın peşin alacaksınız.

Sordum:

— Bu kâğıdı kime gösterib parayı alayım?

— Kime isterseniz gösteriniz. bu beni alakadar etmez... Siz ayın 20-sinde gelmeği unutmayın!

Garib memleket değil mi? Birbirini tanımayan iki kişi konuşuyor, beraber bira içiyorlar, o ötekine yardım ediyor, bir direktör işsize iş veriyor ve işle beraber para da veriyor ve karaladığı kâğıd para gibi geçiyor...

Tuhaf diyar, tuhaf âdetler, tuhaf insanlar!...

VENEDİKLİ BAFFA

«Safiye Sultan»

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 15

Istanbul para yüzünden alt üst olmuştu.
Spahiler şeyhislâma koştular

Fitne ve fesad yalnız saray kadınları arasında değildi. En değerli bilinen adamlar da birbirinin ayağını kaydırmaya çalışıyorlardı. Fırsat bulunca, birbirlerinin oğlanlarını da ayartırlardı. Cezayir beylerbeyisi Hasan paşanın bir iç oğlu vardı: Ali. Hasan paşa bu oğlanı yanından ayırmazdı. Hatta onu tavaşi de ettirmişti. Koca ihtiyar, Kılıç Ali paşa, bu oğlanı ayarttı. Yüz akçe aylıkla fenerli gemiye verdi. Hasan paşa ne yapacağını şaşırıp. Kendisinin hiç bir şeyden haberi yokmuş gibi Üçüncü Murada bir arzuhal sundurdu. Arzuhalde Kılıç Ali paşa için şöyle yazılı idi:

«Emret oğlanlar istihdamında mütehalik ve korsan ve kurnazdır. Hatta Cezayir garb beylerbeyisi Hasan paşanın sevgili tavaşi ettirdiği Ali nam oğlanın ayartıp yanına alup yüz akçe ulufe ile fenerlü gemiye verip hiç bir şeyden mübalât etmeyüp istihlâl masiyet eder zalim bidindir.»

Üçüncü Murad birdenbire köpürdü. Kendi hiç bir haram işlemezmiş gibi Ali paşaya kızdı. O derecede ki, kendisini azille de bırakmıyacaktı. Adamakıllı cezaya çarpacaktı. Ali paşa, işi haber alır almaz, hakikaten kurnazlığını gösterdi. Aliyi çağırdı. Onun fenerli gemiye gittiğinin aslı yoktu. Kendisine hazinedar tayin etmişti. Hasan paşanın definesi nerede olduğunu sordu. Kılıç Ali paşa bunu haber alacak, Üçüncü Murada zaptettirecekti. Üçüncü Muradın paraya ne derecede düşkün olduğunu, herkes gibi, o da pek âlâ biliyordu. Ali, Hasan paşanın definesi nerede olduğunu ve hatta adedini bile söyledi:

— Hamam külhani altında yüz otuz bin sikkei hasene ve on kantar gümüş vardır, dedi.

Kılıç Ali paşa, tahkikata gelenlere işi anlattı. Fakat oğlanı ayartmaktan maksadı ne olduğunu da söyledi: Aliyi çağırdı. Ali, hakikaten hamam külhani altında ne kadar para bulunduğunu anlattı.

Kılıç Ali paşa, Alinin sözünü keserek:

— Ol dediği benim malımdır. Hizmetkârim iken hıyanet edip define eylemiştir. Ve oğlanı yanıma almakta muradım defineyi bilmek idi. Padişahıma mübarek olsun, dedi.

Üçüncü Murada, mesele arz edilmiş edilmez o kadar memnun oldu ki, derhal defterdar İbrahim efendiye gönderdi. Hamam külhani altı araştırıldı. Para meydana çıkarıldı, ve enderun hazinesine taşındı. Hasan paşa, Kılıç Ali paşanın hakikaten kurnaz olduğunu bu sefer bir daha anlamış oldu.

Kılıç Ali paşa bu tehlikeyi de savuşturdu. Fakat hastalık yakasını bırakmıyordu. Yirmi gün kadar tehlikeli bir hastalık çekti. Hekimler çalıştılar, çabaladılar. Marazı teşhis ettiler. Faydalı ilaçlar verdiler. Ali paşa biraz iyileşir gibi oldu. Fakat yaşı doksana yakındı. Hâlâ «hasna cevâri mukârenetinden kaçmayıp anninle ünsü ülfete mukayyed idi.»

Hastahâğı geçtikten sonra, bir gün Tophanede kendi yaptırdığı camie gitti. Fıkara sadaka vermekten çok hoşlanırdı. O gün de, yanında ne kadar parası varsa, hepsini fıkara dağıttı. Hatta yetmişmedi. Adamlardan ödünç para aldı. Onları da dağıttı. Ve camiden çıktı, doğru sarayına gitti. O gece, hekimlerin sözünü dinlemedi. Ona tenbih etmişlerdi:

— Zinhar, sohbeti zennandan perhiz vacibdir. Ömrü nazenin ele girmez, demişlerdi.

Fakat koca korsan bu nasihate kulak bile asmadı. O gece, genç ve körpe bir kızla oynamak istedi. «Bikri cariye mübaşeret» ederken, kendini kaybetti.

Ali paşa zengindi. Çoluğu çocuğu,

kimsesi yoktu. «Padişah âlempenah hazretlerinden gayri varisi olmamakla» kaptanı deryanın da mirasına Üçüncü Murad kondu. Rumeli beylerbeyisi Mehmed paşa ile defterdar İbrahim efendiye yolladı. O gün altmış bin altın bulundu. Eşyası satılmaya başlandı. O da beş yüz bin altını buldu. Hepsi de enderun hazinesine getirildi. Yalnız bir gün zarfında üçüncü Muradın hazinesine altmış yedi milyon iki yüz bin akçe girdi. Kalan eşya da günlerce sabıdı. Parası mütemadiyen enderun hazinesine taşındı. Ali paşa hayrat ve hasenatı çok severdi. Topخانه camii ile salhanesinden maada, Beşiktaşta da bir camii ve bir hamam yaptırmıştı. Ötüsü Tophanedeki caminin yanına gömüldü. Koca Mehar Sinan ağaya, ölümünden bir yıl evvel, koca kaptan Kılıç Ali paşanın da türbesini yapmak nasib oldu.

Devlet adamları yalnız ölenlerin mallarını müsadere etmiyorlardı. Dirilerin de gözleri önünde paralarını ellerinden alıyorlardı. Ve bu müsadere hep Üçüncü Muradın gözünü paraya doyumak için yapıyordu. Üveys paşa Mısır beylerbeyisi olduğu zaman, sefeî Sinan paşayı 1,400,000 altın borçlu çıkardı. Elinden yüz otuz bin altın kopardı. Sinan paşayı göz hapsine aldırdı. Para canlısı Sinan paşa, para vermektense, canını tehlikeye kodu. Ne yaptı yaptı, yanına bir kaç kişi aldı. Hecinlere binerek çölden ilgarla İstanbul'a kaçtı. Derdini ağuya ağuya Üçüncü Murada anlattı. Maamafih hapisten gene kendini kurtaramadı.

Defterdar İbrahim efendinin de hilesi meydana çıktı. Sikke farkından zimmetine epeyce para geçirdiği haber alındı. Evvelâ Yedikulede, sonra da İbrahim paşa sarayında kapıcılar odasında hapis edildi. Epeyce sıkıştırıldı. Cevahiri ve parası araştırıldı. Bir şey bulmak kabul olamadı. Nihayet haber aldılar. Bütün mücehheratı zıbbından, ve başına giydiği gecelik kavuğundan, parasını da apteshaneden ve su kuyusundan çıkarılmaya muvaffak oldular.

Bütün bu para kavgaları arasında koca Mimar Sinan ağanın ölümü sessiz sadasız geçti. Yerine su yolu nazırı Davud ağa baş mimar oldu. Devrin tarih yazarları bu mühim hadîseyi kaydetmeğe bile lüzum görmediler. Fakat Mimar Sinanı yaşatmak için Türk ellerinin her köşesine diktiği sanat âbideleri kâfi idi. Mimar Sinanın hatırağını yazan şair Sâî, onun mezar taşına ölümünün de tarihini yazdı:

Yüzden artık ömrü sürdü akibet etti
vefat
Çiçdi bu demde cihandan piri mimaran
Sinan

996 (1587)

İlmin ve sanatın bu devirde hiç kıymeti olmadığına şüphe yoktu. Padişahın gözü parada, ecel hocaların gözü de mansipta idi. Bunlar, Anadolu kazaskeri şair Bakıyı bile çekemediler. Üçüncü Murada kâğıtlar sunarak azlettirdiler.

Selânikli Mustafa efendi bu hadîseyi kaydederken aynen şu satırları yazıyor:

«Fihakika Anadolu kuzatı ve mü. lâzimleri haknasnas olup ekseri ecel ve erazil idigi zahirdir.»

Fakat Üçüncü Muradın nedimleri de birbirini çekemeğe başladılar. İlk hadîse, damad İbrahim paşa ile Rumeli beylerbeyisi Mehmed paşa arasında çıktı ve Üçüncü Muradın nedmi Mehmed paşanın felâketle neticelendi.

Şark seferi bütün şiddetle devam ediyordu. Ferhad paşa Erzuruma çekilmişti. Genceden dönük bölük halkının bir kısmı İstanbul'a gelmişti. Bunlar ordunun kışlağa çekilmesi den istifade etmek istiyorlardı.

(Arkası var)

Küçük Fransız sanatçısı Simon Simon Hollivutu teshir etti

Sevimli sanatçı, ilk günler kendisine düşman olan bu muhitte nasıl muvaffakiyet kazandı?

Fransız sinema sanatçılarında Simon Simon bir müddettenberi Hollivutta film çeviriyor. Simon Simon henüz 22 yaşındadır. Pek genç olmasına rağmen Avrupada çevirdiği filimlerde büyük muvaffakiyetler kazanmıştır. Bilhassa Moskova geceleri, Siyah gözler, Kadınlar gölü filimlerinde gösterdiği iktidar herkesce takdir edilmiştir. Bunun üzerine Amerikan filim şirketleri kendisine kârlı bir mukavele teklif etmişlerdir. Genç sanatçı bu mukavelenin cazibesine dayanarak Amerikaya gitmiştir.

Simon Simon Hollivutta şimdiye kadar iki film çevirmiştir. Bunlardan biri «Aşk kadınlar», diğeri «Genç kızlar batakhanesi» dir. Sanatçı bu filimlerin ikisinde de büyük bir muvaffakiyet göstermiş ve kendisine kuvvetli bir mevki yapmıştır.

Hollivutta muvaffak olmak biraz güçtür. Buraya giden Avrupalı bir sanatçı kendisine tamamen düşman bir muhitte karşılaşır. Son zamanlarda Amerikalı yıldızlar yüksek fiatlarla Avrupadan celbedilen ecnebi sanatçılara pek iyi nazarla bakmaz olmuşlardır. Simon Simonun Amerikaya geleceği şayi olur olmaz Hollivutta herkes dudak bükmüş onun da çabuk kaçacağı zannedilmişti. Fakat bunlar yanlışlıklarını pek çabuk anladılar. Simon Simon ilk filmini Danet Gaynor, Loretta Young, Konstans Bennett gibi şöhretli yıldızlarla birlikte çevirecekti. Filmin ismi «Aşk kadınlar» dı. Bu haber duyulunca üç Amerikan yıldızının ortasında küçük Fransız kızının kaybolacağı ezileceği ağızdan ağıza dolaşmağa başlamıştı. Bu dedikodular Simon Simonun kulağına kadar geldiği halde o hiç mukabele etmedi, ve sustu.

Filim çevrilmeğe başlamıştı. Bir kaç hafta zarfında Simon için en müşkül olan kısma gelinmişti. Filim çevrildiği sırada evvelce seyreden yıldızlar pek azken o gün sanki aralarında söz birlik etmişler gibi Simon çalışırken görmek ve nasıl muvaffak olamadığına şahid olmak üzere stüdyoyu doldurmuşlardı. Fakat bunlar sukutu hayale uğradılar. İş bitib direktör:

— Dur, yeter, der demez herkes gayri ihtiyarı el çırpı, sanatçı tebrik için el sıkmağa koştu. Simon bu sahneyi büyük muvaffakiyetle becermişti.

«Kızlar batakhanesi» filminde Simonun Avrupadaki muvaffakiyetlerini gölgede bırakacak bir muvaffakiyet kazandı söylenmektedir. Şimdi Hollivut Fransız sanatçısını tamamilen kendine mal etmeğe hazırdır.

Simon Simon nasıl sanatçı olmuş? Bu meraklı bir romandır. Beyaz perde de muvaffakiyet kazanan diğeri bir çok güzel gibi Simonda bir tali eseri olarak yıldız olmuştur. Kendisi o güzel, şakrak sesi ile hayatını şöyle anlatıyor:

— Marsilyada doğdum amma muhacir kuşlar gibi yer yer dolaştım. Avrupanın bir çok şehirlerinde mekteblere gittim.. Sanatçı olmak aklımdan geçmek şöyle dursun, rüyama bile girmemişti. En büyük arzum meşhur bir terzi olmaktı. Fakat bu gaye uğrunda daha zerre kadar emek sarf etmeden 17 yaşında tali beni sahne hayatına attı.

Bir gün bir arkadaşımın Parisin «Café de la Paix» sinde oturmuş kahve içiyor, konuşuyordum. Birden bire etrafta benim hakkımda bir dedikodu olduğunu hissettim. Başımı kaldırdım ve etrafta oturanların müstehzi nazırlarla bir bana bir de benden biraz uzakta oturmuş beni dikkatli dikkatli süzen bir gence baktıklarını gördüm. Kendimi hayretle sey-

Simon Simon son çevirdiği filimlerden birinde

Simon Simon

redilecek bir sanat eseri addetmediğimden ayağa kalkmak için davran-dım. Fakat o benden evvel davranmış iskemlesini çekerek gelip masamıza oturmuştu.

— Pardon matmazel, dedi. Ben bir sanatçırım. Siz de benim için bir güzelsiniz.

— Pek âla, cevabını verdim. Allah ismarladık.

— Rica ederim matmazel, beni yanlış anlamız, diye ısrar etti. Ben Tur-janskiyim bir rejisör... Sizin çehreniz yeni eserim için mükemmel addettiğim çehredir. Bu garib tesadüfün neticesi sahne hayatına atıldım.

Simon Simon kendine mahsus samimiyeti ve iyi kalbiliği ile bidayette kendini soğuk karşılayan Hollivutta ki Amerikan yıldız ve direktörlerinin kalblerini ve aynı zamanda takdirlerini kazanmıştır. Şimdi kendisine bir zamanlar sessiz olarak çeviren meşhur «Yedinci cennet» filminin sözlü nüshasında Diane rolünü oynaması teklif edilmiştir. Evvelce bu filmde kazandığı muvaffakiyetle meşhur olan Janet Gaynor bu haberi işitişizmez Simona telefon etmiş:

— Çok memnun oldum. Siz bu role tam lâyıksınız, demiştir.

Simon kıskançlık hissini yenecek kadar kendini sevdirmiş bulunuyor.

Sinema haberleri

★ Joan Crawford ile Franchot Tone evlendiklerinin ilk seneli devriyesini tes'it etmişlerdir. Joan kendisiyle görüşen gazetecilere «Saadetin ne demek olduğunu ancak şimdi anladım» demiştir. Joannın ilk kocası Douglas Fairbankın oğlu Douglas idi.

★ Fransız muharrirlerinden Tristan Bernardin (Brighton ikizleri) isimindeki piyesi filme çekilmiştir. Bu filmin Paris'te ilk gösterildiği akşam Paris şehrinde o gece doğacak ikizlere on bin frank ile on tane piyanko bileti hediye edilecektir.

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme iktibas hakkı mahfuzdur.
Tefrika No. 775

Bir sigara fabrikasının ilânları muzır evrak diye toplatılıyor!

SANSÜR GARABETLERİNDEN

1902 senesi içinde bir gün dahiliye nazırı Memduh paşanın maiyetindeki memurlardan biri reji genel direktörü İsviçreli Louis Ramberti ziyaret eder.

İsviçrede bir sigara fabrikatörü imal ettiği sigaraların reklâm afişi olarak reji idaresine nûmuneler göndermiş, bu kağıtlar gümrük sansürüne şüpheli görünerek tevkif ve zaptolunmuş! Bu afişte Mısır manzaralarından biri gösteriliyordu. Uzun boylu bir İngiliz ile bir İngiliz kadını bir eşeğe binmişler; yanlarında sarkıklı bir Mısırlı büyük çubuğunu tüttürüyor; ötede bir mağara görünüyor; önde de ticarethane markası ile sigara paketleri yayılmış.

Gümrük idaresi bu «muzır evrakı» Babîâliye göndermiş; dahiliye nazırı Memduh paşa bu meseleyi tetkik ve tahkik emur olmuş.

Gelen memur genel direktöre meselenin ehemmiyetini (!) böylece anlatıp kendisinden izahat ister. Bu kağıtların reklâmdan başka bir şey olmadığı meydanda idi. Bunda devlete, hükûmete, sosyal duruma, umumi ahlâka dokunacak bir şey görülmeyen Rambert işe biraz alay karıştırmak memura meseleye ancak şöyle bir hal şekli bulunabileceği cevabını verir:

—Bu afişleri ben ismarlamadım. İşin bana ve reji şirketine hiç taalluku yoktur. Bunları yaptıran ticarethane sahibinin hal ve maksadından şüphe edilmiyor, bu kağıtlar muzır evraktan addolunuyor da izahat alınmak isteniliyor ise diplomasi tarikle İsviçre hükûmetine müracaat edilmelidir. Tabiidir ki İsviçre hükûmeti ticarethanenin bulunduğu Kanton hükûmetini işten haberdar edecek, Kanton hükûmeti de pefea yahu adlı vasıtası ile ticarethane sahibi hakkında milletler arası hukuka ve İsviçre kanunlarına göre muamelede bulunacaktır!

Memur istihzanın farkına varır. Meselenin gümrük idaresince zannedildiği kadar vahim olmadığını söyleyerek avdet eder. (1)

Rûsumat nazırı, dahiliye nazırı yüksek koltuklarını işgal ettikleri hükûmeti bir ecnebinin böyle alaylarından koruyamazlar mıydı? Bir afişin mahiyetini takdirden âciz miydiler?

Hayır! Fakat saraya karşı meseleyi tahkik ve tamik etmemiş durumda kalırlardı!

Böyle işlerde kılı kırk yarmamak padişaha karşı büyük kabahat olurdu!

ATILGAN ADAM!

... Paşa kendi kendine yetişmişti. Bunda en büyük kuvveti padişaha gösterdiği merbutiyet olmuştu. Bu sayede devletin en yüksek makamlarından birini senelerce işgal etmişti.

Her şeyi temsile kabiliyetli bir idraki, para kazanmak ve mesleğinde terakkisini temin için lâzım olan malûmatı elde etmek arzusu nefsinde hâkim idi. Bir kaç ecnebi dili bilirdi. İşine vukufu vardı. Acil ve ateşin meşrepli idi; haris, atılğan, bülhevesti. O kadar çok söz söylerdi ki muhatabı ağzı açmağa vakit ve imkân bulamazdı. Padişaha ubudiyeti ve sadakati o derecede idi ki hünkârın ufak bir keyifsizliğini duysa ağlar, bunun kendi başına gelmiş en büyük felâket olduğunu söylerdi!

Vükela arasında olanı, biteni saati, saatine padişaha arzeyelediği vazifesinin en başında tutardı!

Padişaha muhalefet kimin haddine idi! Bu ne büyük küstahlık idi! Ne ağır bir vebal ve mesuliyet altına girmekti! Buna cüret edenler elbette ahirette cezalarını çekeceklerdi! Ama dünyada da ibret göstermek lâzımdı! Bunun için serbesti fikirleri taşıyanların baş düşmanlarından bi-

ri o olmuştu. Bu gibiler aleyhindeki tertibler ve icraat çok defa onun dimağından ve elinden çıkmıştı.

KİMİN MALİ KİME?

... paşa gençliğinde S... paşanın konağına intisab etmişti. Karacahmed mezarlığında uğradığı sarkıntılık üzerine paşası kendisini himaye etmişti. S... paşa mahmisiinin sonra devletin başına belâ kesileceğini nereden bilecekti?

... Paşa fakir bir adamın oğlu idi. Memleketinde papazlar mektebinde okumuş, civvit inceliklerini iyice tahsil etmişti. Bütün sermayesini satmağı gayet iyi bilirdi. Yolunu bulup saraya çatmıştı.

Terakki ettikçe hırsı artıyor, iştihası kabarıyordu. Frenk idaresinde bir daireden kovulmuş olmasına rağmen vezaret rütbesine kadar yükselmişti.

Ne kadar menfaat getirici işler, imtiyazlar çıkarsa hepsine burnunu sokardı. Hassaten bir gün Osmanlı ülkesinden ayrılacağına kuvvetle ihtimal verdiği memleketinin paralı işleri onun elinden geçmeli idi. Borsa iniş, çıkışları onun pek büyük ilgi ile takip ettiği muamelelerdi.

O iş sahiplerini yoklar iken padişahı da kollardı.

Fakat onun en çok kolladığı (bir gün kendilerine muhtac olurum) korkusile büyük devletlerin elçileri idi. Öyle kurnazca davranırdı ki büyük sefaretlerin her biri onu kendine mal sayardı!

Para kazanmak için kendisine meşru olmayan vasıta yoktu! Akrabasından birinin elmaslarını aşırın, memleketlerinde (nargile hırsızı) diye yadedilen, Avrupada bir kuyumcuyu dolandıran, Parise sefaret ataşeliğile gönderildiği zaman Fransız hükûmetince (sefil bir mücrimdir) diye kabul olunmayan bir kardeşi ne yapıp yapıp saraya çatmıştı. Bir gece bu kardeşinin Beyoğlundaki evine gıyâ hırsız girmişti de pek çok kıymetli eşyasını çalmıştı.

Beyoğlu kulüplerinde, siyasi mahfillerde bu sırkatten bahsolunduğça kimi göz kırptırıyor ve (bir hırsıza bir buçuk hırsız!) diyordu; diğerleri hırsızların birbirlerinden çalmadıklarını ileri sürerek eşyayı olsa, olsa kendisinin ortadan kaldırdığını iddia ediyordu!

O ise sarayda her odada çalınan eşyasının yedi bin altın kıymetinde olduğunu yana, yakıla tekrar edip duyurdu.

Beyoğlu mutasarrıfı ne hırsız tutabilmiş, ne eşyayı zahire ihrac edilebilmiş!

Artık olsa, olsa bu mağdurun imdadına atıfeti şahane yetişebilirdi! Böyle düzenler bu ailenin âri değil, kârı idi!

Bu «bednam» ailenin en büyük ve rûfuce en yüksek ferdi olan ... paşa ise İstanbulda üstünde vezaret rütbesile kurdugu tertibler, desiseler sayesinde devleti de, iş sahiplerini de iyiden iyiye dolaba sokmakta bu kardeşinden büyük mehareterler gösteriyordu. Devlet hizmetine - onun nazârında hizmet daima kârli bir ticaret işi ve muamelesi demektir! - beş parasız girmiş iken ikbal devrinde kızlarından her birine otuz bin altın tirahoma verebilmesi tuttuğu yolda muvaffakiyetinin dercesine parlak bir bürhandır!

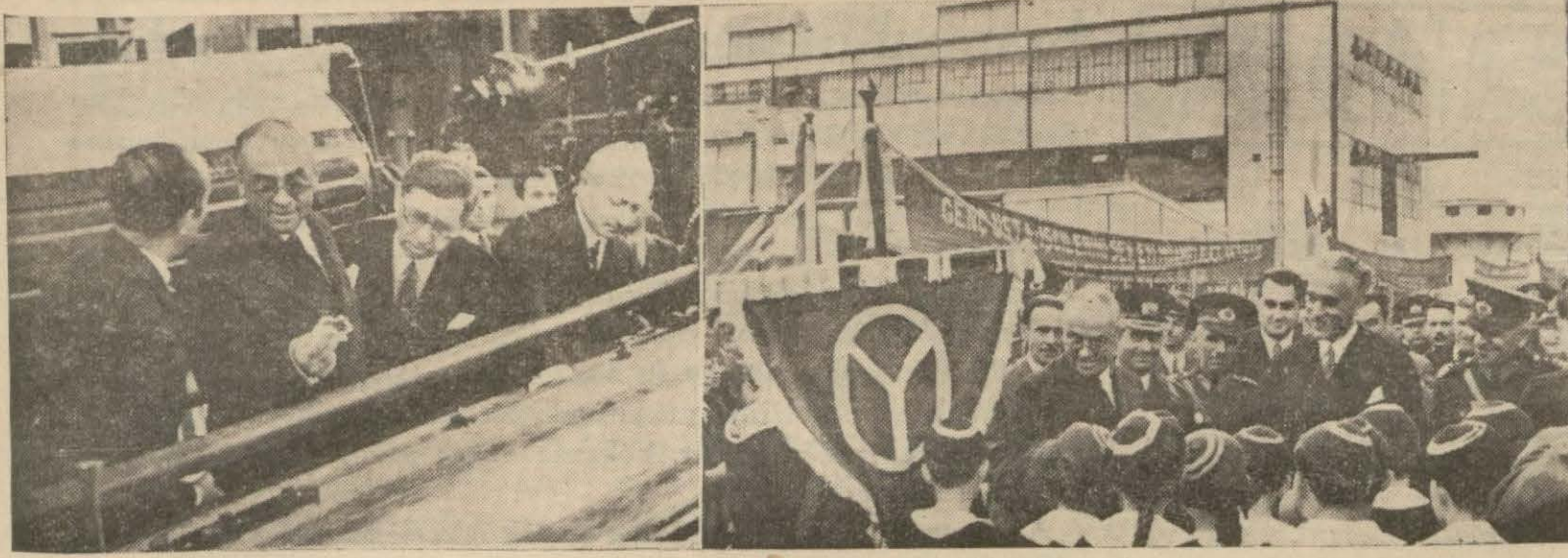
(Arkası var)

(1) Rambert: Notes et impressions.

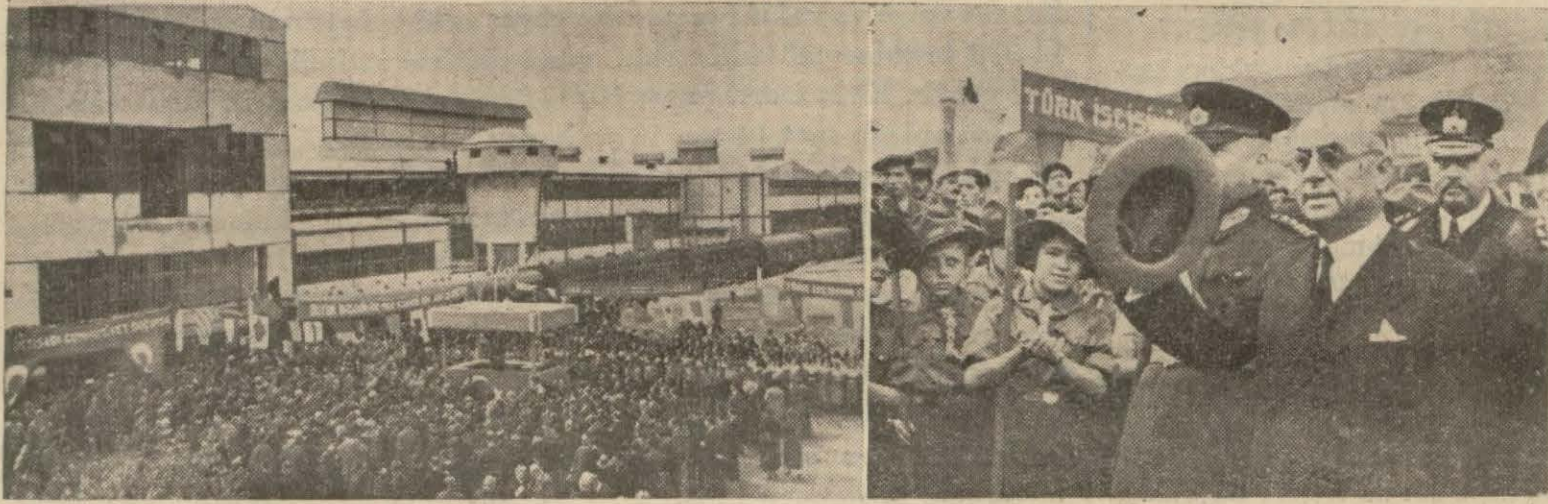
Selâmi İzzet

TİYATRO KONUŞMALARI

Her kitapçıda bulunur. Fiyatı:
50 kuruştur.

Fabrika önünde toplanan talebeler iktisat vekilini karşıyor. Fabrika müdürü vekillere izahat veriyor

İktisat vekili istikbale gelenleri selâmlıyor, fabrika önünde toplanan halk İzmit belediye reisinin nutkunu dinlerken

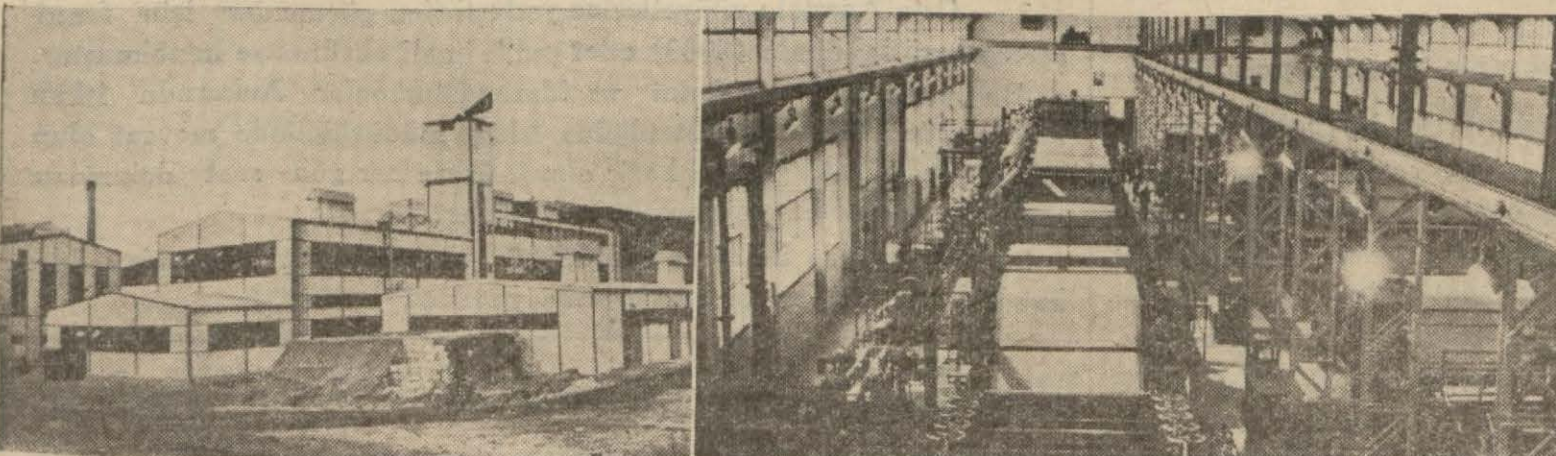
İktisat vekili yeni yapılacak fabrikanın temelini atıyor, davetliler fabrikayı geziyorlar

B. Celâl Bayar askeri selâmlıyor ve kâğıt yapılacak ham maddeyi tedkik ediyor

İzmit valisi B. Hâmit nutuk söylüyor, iktisat ve maliye vekilleri yeni yapılacak kâğıt fabrikasının plânını tedkik ediyorlar. İzmit belediye reisi nutuk söylüyor

İzmit kâğıd fabrikasının içinden ve dışından bir görünüş

Izmit kâğıd fabrikası merasimle açıldı

(Baş tarafı birinci sahifede)

Bu fabrika bize 3 milyon 300,000 liraya çıkmıştır. Senevi istihsal kuvveti 12,000 tondur. Senevi istihsalatın paraca kıymeti 2,800,000 liradır.

Dikkat ettik bizim mali hayatımızda çok şayanı dikkat safhalar var. İşe başladığımız vakitten bir müddet geçince istimale karşı rağbet, millî ihtiyaç derhal kademe kademe fazlalaşıyor.

Biz hesaplarımızı yapıyoruz, projelerimizi çiziyoruz. Aradan geçen gayet kısa bir müddet sonra bir de bakıyoruz ki, millî ihtiyaç büyük hamlelerle ilerlemiş, bizim hesaplarımız küçülmüş.

Millî ihtiyaçların böyle günden güne ziyadeleşmesi memlekette millî refahın derinleşmesinin en büyük delilidir.

Bu fabrikeyi kurarken de aynı şeyle karşılaştık. Bugün görüyoruz ki, bu fabrika ihtiyacımıza cevap vermiyor.

Bunun için kâğıd fabrikasının açılma resmini yaparken aynı zamanda tevsiini de düşünüyoruz.

YENİ FABRİKA

Yeni bir temel daha atacağız. Yeni fabrika bize bir milyon 750,000 liraya mal olacaktır. Senevi istihsal kabiliyeti şimdikininkin bir misli artacaktır. Yani 12,000 ton daha fazlalaşmış olacaktır. Bununla beraber senevi istihsal edilen malın kıymeti de bir misli daha yani 2 milyon 800,000 lira daha fazlalaşacaktır.

Sanayi manzumeleri daima birbirini ikmal eder. Biz bu fabrikeyi kurarken memleketin istihlak kabiliyetini nazarı itibare almış, gümrük istatistiklerini kontrol etmiştik. Şimdi istihlakı çok görüyor, ona göre tedbirimizi alıyoruz. Endüstri prensiplerimizden biri de budur. İstihlakı karşılayacak istihsal.

Diğer taraftan sanayi programına dahil olan mühim esaslardan biri de Sellülozdur. Sellüloz kâğıd için olduğu kadar suni ipek için de lâzımdır. Bu temelini atacağımız fabrika aynı zamanda Gemlikteki suni ipek fabrikasının ihtiyaçlarını da karşılayacaktır.

Diğer taraftan Sellüloz aynı zamanda çok mühim bir harp malzemesidir. Gerek ekonomik, gerek askeri ihtiyacı nazarı itibare alarak bu fabrikeyi da kuruyoruz. Sellüloz fabrikası bize 2 milyon liraya çıkacaktır. Senelik istihsal kudreti 12,000 ton olacaktır.

Senevi istihsal edilen malın kıymeti de 1,200,000 lirayı bulacaktır.

Bütün bu işleri kendisine emniyet ettiğimiz Sümer bank bize verimli ve muvaffakiyetli eserler verdiğinden dolayı onun büyük mesaisini sizin sevginize arz ederim. Plânımızda hisse ve pay alan diğer millî müesseselerimizde aynı muvaffakiyeti göstermişlerdir. Bizimle beraber çalışan diğer istidatlı işçi ve mühendislerimiz de büyük liyakatler göstermişlerdir.

AMELİ BİR CEVAP

Bize derlerdi ki: «Türkler kendi ekonomik cihazlarını kurmak için belki para bulurlar. Fakat elemanı nereden bulacaklar? Fabrika inşa etmek belki kolaydır. Asıl iş kurulan fabrikeyi işletmektir.»

Biz bunlara nazarı olarak cevap vermiyoruz. Şimdiye kadar kurduğumuz fabrikaların mümtaz ve verimli vaziyeti buna amelî olarak cevap veriyor.

Sanayi hareketinin memleket hayatında uyandırdığı kuvvetli eserlerin yanı başında mali vaziyeti görmek ve müteale etmek çok faydalı bir iştir. İktisadi sahada maliyemizin yardımları çok büyüktür. Maliye ve iktisadımızın birleşmesinden, bu iki kuvvetin itihadından bizim programımız hakikat sahasına giriyor. Maliyemizi yüksek liyakatle idare eden Ağralıyı huzurunuzda şükranle selâmlarım. İktisad vekâleti maliyemizin her an müzaheretine mazhar olmaktadır, ve olacaktır. Bu müzaheretle 2'nci 3'üncü, 4'üncü, beşinci, altıncı sanayi programımızın hep birlikte hakikat olduğunu göreceğiz.

Dâhi önderimiz Atatürk milletin yükselmesi hususunda direktiflerini

sanayi sahasına da müteveccih ettikten sonra muvaffakiyetimiz bariz bir surette görünüyor.

Millî ekonomimizi memleket dahilinde tam mânâsile cihazlandırdığımız zaman millet refaha kavuşacaktır. Millete karşı büyük mesuliyetler deruhte etmiş olan devlet adamlarının da en büyük arzuları milleti müreffeh görmektir.»

FABRİKA GEZİLİYOR

Bundan sonra kordelâ kesildi ve fabrika baştan aşağı gezildi. Odundan nasıl kâğıt olduğu, kâğıd hamurlarının büyük kazanlarda nasıl yoğurulduğu ve nihayet ince bezler üzerinden geçerek nasıl kurutulduğu, nasıl ütülendiği davetlilere gösterildi.

Fabrika yazı kâğıdı, gazete kâğıdı, resim kâğıdı, zarf ve mektup kâğıdı, bürümcük kâğıdı, paket ve kese kâğıdı, karton, mukavva velhasıl kullanılan her çeşid kâğıdı yapabilmektedir. Hattâ bir daireyi gezerken fabrikanın şimendifer biletleri için kartonlar yaptığını gördüm. Kâğıd yapmak için dışardan getirilen ham odunları bakarlardan beri gösterdi:

— Gelecek yıllarda bunu da memlekette yapacağız. dedi.

Bu sırada misafirler binaya dahil oldukları anda makineye verilen odunlardan yapılmış, kurutulmuş, ütülenmiş nefis kâğıdları o günün hediyesi olarak davetlilere dağıttılar. Bu kâğıd lardan birinin üzerine İktisat vekili bay Celâl Bayar şunları yazmak lütunda bulundu:

«Akşama.. kendi kâğıdımızın üstüne yazdığım bu satırlarla okuyucularımıza hürmetlerimi bildirmekle bahtiyarım. Size ve okuyucularımıza saygılar..»

Misafirler büfede izaz edildiler. Fabrika mamulâtından defterler, blok notlar vekillere ve davetlilere hediye edildi. Yeni iki fabrikanın temel atma merasimi yapıldı.

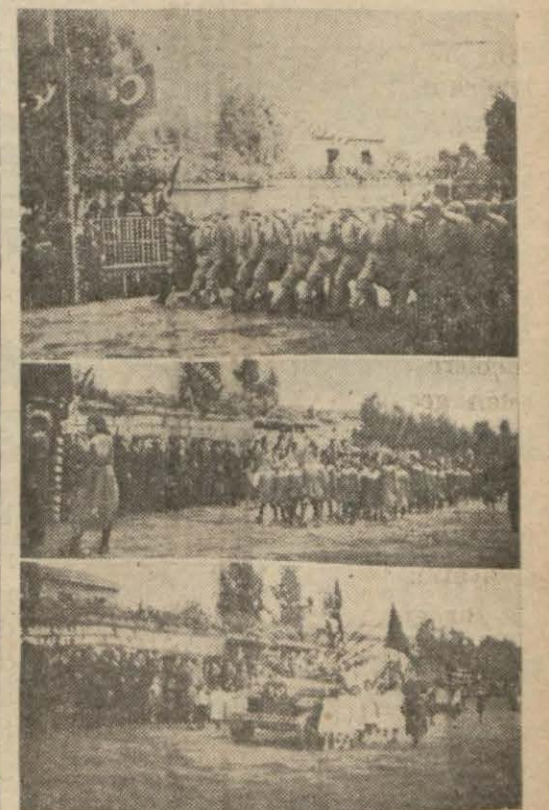
Celâl Bayar fabrika defterine yazdığı hatıranın bir yerinde diyor ki:

«Yalnız fabrika ile değil mühendisleri, müdürleri ve işçilerinin liyakatle de iftihar ediyorum.»

Sonra defterin bir sahifesinde bütün vekiller ve erkân şu sözleri imzalamışlardır:

«İnsanlık tarihinde en yüksek ve en eski medeniyetin sahibi olan Türkler kâğıd kelimesinin türkçe olmasından da anlaşılacağı üzere binlerce yıl önce de kâğıtçılık sanatını yapıyorlardı. Avrupaya da bu sanat onlardan alınarak yayılmıştı.»

Açılış gününde bulunduğumuz hâkikaten yüksek kıymette olan İzmit kâğıd fabrikasıyla Türk milleti DÂHİ ATATÜRK devrinde, büyük İsmet İnönü hükümetinin kurtarıcı ve kurucu programları içinde Ekonomi bakanı Celâl Bayarın yakın alakasıyla eski millî sanatına kavuşmuştur. Bu eseri yaratınlara ve Sümer bank kadrosu içinde başarılarla saygılar. Bugün temelleri atılan sellüloz fabrikasıyla ikinci kâğıt fabrikasına başarılar dileriz.»

Konyada Cumhuriyet bayramına aid intibalar

AKŞAM SPOR

Dünya sporunun eğlenceli tarafları

İkisi de sporcu:

Bu seneki Berlin olimpiyatlarında muvaffakiyet kazanarak memleketine döndüğü zaman büyük tezahüratla tesid edilen yüzücü bir kızdan bahsedebiliriz.

Bu kız yetimdir, devam ettiği mektebin müdürü de vasisidir. Müdür ve vasi, milletin bu olimpiyat kahramanına gösterdiği büyük alakaya rağmen vazifesini sonuna kadar yapmış olmadığına kanidir. İşte müdür, bu vazifeyi tamamlamağa karar vermiş ve sporcu kıza bir koca aramağa başlamıştır. Arayan bulur denildiğine göre, müdür de aradığını bulmuştur. Damadda gençtir, o da sporcudur, o da Berlin olimpiyatında muvaffak olanlardandır. Gençler tanıştırmışlar, birbirlerinden hoşlaşmışlar ve şimdi de evlenmişlerdir.

Bu iki sporcu karı kocayı tanıtalım: Kadınlarda 200 metre serbes yüzme olimpiyat şampiyonu Japon madrazel Maehata ile 10000 metre koşuda üç Finlândiyalı arkasında dördüncü olan Japon Murakoso.

Allah bahtiyar eyesin.

Razı deşiller!

İtalya futbol millî takımının Milánoda yapılan karşılaşmada İsviçre millî takımını 4-2 nasıl yendiyini geçenlerde yazmıştık. İsviçreliler bu neticeden tabiatile memnun değildiler. Fakat şimdi öğreniyoruz ki, İtalyanlar da, galibiyetlerine rağmen bundan memnun olmadılar. Çünkü onlar daha farklı bir derece ummakta imişler. Hattâ maç esasında İsviçreliler aleyhlerine 4-1 vaziyeti bir gol yaparak 4-2 şekline soktukları zaman stadta bulunan otuz bin seyirci kendi oyuncularını durmadan teşvike ve İtalya millî takımını neticeyi değiştiremeyince bağırıp çağıрмаğa başlamışlardır.

Buna, bulup bunamak demezler mi acaba?

Gazete ve tayyare:

Japonların, gazete istihbar işlerini ve rekabetini de sportif bir şekle soktuklarını şu satırlar göstermeğe kâfidir.

Avrupa gazetelerinin birçoğunda tayyare yokken, bazılarında da yalnız bir tayyare varken Japonya'nın Asahi ve Mainişi isimdeki iki büyük gazetesi muhabirlerini ve postalarını Japonya'nın bin yüz adasına sevektmek için birçok tayyareler kullanmaktadırlar. Asahi gazetesi'nin yirmi ve Japonya'da Nişi-Nişi isimle tanınmış olan Mainişi'nin de on tayyaresi vardır.

Sinemacı gözile:

Vapurda şampanya içtiği için Amerika olimpiyat takımından çıkarılmış olan kadın yüzücülerden meşhur Eleanor Holm'un macerasını ve hattâ bu hususta olimpiyat dönüşü yazdığı bir makaleyi sütunlarımıza geçirmiştik.

Bu yüzücü kadın Amerika millî ta-

kımından atılır atılmaz Nev-York'un büyük akşam gazetelerinden biri tarafından muhbir ve muharrir olarak anraje edilmiştir.

Eleanor Holm bu gozete'ye yazdığı spora aid bütün yazılarında her şeyi sinemacı gözile görmektedir. İşte yazılarından bir nümune:

«Amerika takımında en stilli atlet, 400 metre manialı koşucusu Glen Hardin'dir. Bu atlet, vücutce erkeklğin mükemmel bir nümunesidir ve bunun için, sinema aktörlüğü ona biçilmiş kaffandır. Hardin, Amerika erkekleri hesabına fevkalâde bir reklam teşkil etmektedir.»

Zaten, Eleanor Holm, Berlin olimpiyatları sırasında görüştüğü eski Alman veliahdına da:

— Sinemaya geçmelisiniz. Filim için ideal bir yüzünüz var. demiş de veliahd yanındakilere almanca:

— Ama da tuhaf kadın bul demiş.

Neden oluyor mu?

Birisi, Bulgar futbol takımlarının Belgrad'da, Yugoslav takımlarının da Sofyada kazanamadıklarına dikkat etmiş de bir Bulgar futbolcu'ye bunun sebebinin sormuş. Bulgar futbolcu şu cevabı vermiş:

— Belgrad'da oynamağa davet ettiğimiz zaman ziyaret ettiğimiz klüp bizi daima Belgradın en şık ve en modern oteline misafir etmektedir. Bunun sebebi derhal söyleyeyim. Otelin alt katında Belgradın en büyük bir dansingi bulunmaktadır. Uyumak imkânı yok. Kafle reisimiz odalarımızı istediği kadar dışarıdan kıldiyle dursun. Pencere'leri oraya boşuna yapmışlar ya. Aşağı inmek, dans etmek, içmek ve şarkı söylemek için bu pencerelerden istifade ediyoruz. Ertesi gün de, tabiatile, maç kaybediyoruz. Her zaman aynı şey oluyor. Fakat Yugoslavlar da Sofyaya geldikleri zaman biz de onlara aynı şekilde mukabele ediyoruz.

Bulgar futbolcu herhalde alay etmiş olacak!... Böyle bir şey bir defa olsa bile tekerürüne meydan verecek kafilere reisi bulunacağına ihtimal verilemez, değil mi?

Sevenler pek çoktu!

Vaka Avrupada geçmiştir: Bir memur, büyük annesinin öldüğünden bahisle direktöründen izin almış. Aynı günü ecnebi bir takımla mühim bir maç varmış. Direktör de maça gitmiş. İzin verdiği memur seyirciler arasında gözüne ilişmiş.

Ertesi günü direktör memuru çağırmış ve demiş ki:

— Bugün gazetede okudum. Büyük validenizin cenaze merasiminde 28500 kişi varmış. Memur hiç bozulmamış ve cevap vermiş:

— Evet, Allah rahmet eyesin, büyük annem pek meşhur bir kadındı ve kendisini sevenler pek çoktu!

İÇERDE

Galatasaray - Beşiktaş takımları ne şekilde olacak?

Yarın karşılaşacak Galatasaray Beşiktaş takımlarının sahaya şu şekilde çtkmaları kuvvetle muhtemeldir.

Galatasaray: Avni - Lütfi, Reşad - Salim, Hayrullah - Suavi, Necdet, Şefik, Gündüz, Bülemd, Danyal.

Beşiktaş: Mehmed Ali - Hüsnü, Faruk - Fuad, Fıfat, Feyzi - Cemal, Hakkı, Nazım, Şeref, Eşref.

Hüsnü Ankara'ya gidiyor

Beşiktaş birinci futbol takımı kaptanı ve millî takım müdafii Hüsnünün beden terbiyesi enstitüsüne girmek üzere müracaat ettiğini bundan evvel okuyucularımıza bildirmiştik. Hüsnü mektebe kaydı kabulü için yapılan müsabaka imtihanlarına girmiş ve muvaffakiyetle geçmiş.

Hüsnünün istikbali noktai nazardan ne kadar sevindikse, senelerdenberi klübü için geceli gündüzlü didinmiş bu emektar Beşiktaşın klübü başkanından ayrılışından da teessür duyduk.

Ajanlar toplanıyor

Futbol federasyonu ilkbaharda başlayacak olan millî küme maçlarının esasları üzerinde konuşmak üzere bir toplantı yapacaktır. Bu toplantıya İstanbul, İzmir, Ankara futbol ajanları iştirak edecektir. Bu ay içinde toplanacak olan bu heyet seyahat şartlarını ve millî kûmenin talimatnamesini hazırlayacaklardır.

Federasyon talimatnameleri hazırlanıyor

Nizamnamenin tadilinden sonra altı ay zarfında yapılması karar altına alınan federasyonlar talimatnameleri seyahatler dolayısıyla bu müddet geçtiği halde yapılamamıştı. Umumi merkez, bir karar vermiş ve bu zamanı bir müddet için daha temdit etmiş ve muntakalara bildirmeye karar altına almıştır. Federasyonlar talimatnamesini süratle hazırlayacaklar ve umumi merkeze vereceklerdir.

Rıdvan Beşiktaşlı mı? Beykozlu mu?

Rıdvan geçen sene klübünden istifade ederek vazifesi dolayısıyla Balıkesire gitmişti. Orada bir klübe girmeyen Rıdvanın Beşiktaş klübüne girdiği ve bu sene Beşiktaşın lig maçlarına iştirak edeceği söylenmekte idi. Vazifesini İstanbul'a naklettirmeye söz veren Beşiktaşlılar bugüne kadar bu nakil muamelesini yaptıramamışlardır. Beşiktaşlılar Rıdvanı yalnız lig maçları için getirtmeği düşünmektedirler. Gene duyduğumuza nazarın Rıdvan Beykozlu arkadaşlarından birisine yazdığı mektupta Beşiktaşlıları işini yapmak imkânını bulamadıkları için daha henüz katıyetle Beşiktaş'a girmediyini bildirmektedir.

Beşiktaşlılar Rıdvanı oyunlar için getirtmeye çalışırken, Beykozlular vazifelerini İstanbul'a nakil için uğraşıyorlar.

İstanbulsporlular geliyor mu?

İstanbulspor birinci futbol takımından kaleci Osman, Reşad, Halid, Şinasi Ankara'ya gitmişlerdir. Yalnız bunlardan Osman ve Şinasi istifalarını göndermişler ve Ankara'ya girmişlerdir. Reşad ve Halid'in lig maçları için İstanbul'a gelecekleri söylenmektedir.

Kütahyada stadyum yapılıyor

Kütahyada spor günden güne ilerlemekte ve büyük bir alaka uyandırmaktadır. Şehir stadi da yapılmaya başlanmış temelleri atılmıştır. Kütahyada şehir stadi yapılırken İstanbul belediyesinin kulakları çınlasın.

Diyanibekirde birincilik maçları

Diyanibekir (Akşam) — Bu sene haziran ayı içerisinde başlayan muntaka birincilik müsabakalarının birinci devresi bitmişti. İkinci devresi de bu ay içinde başlayacaktır. Bu ikinci devrede Yıldız, Mardin, Siverek, Muş-Bitlis takımları burada tekrar çarpıştıktan sonra bu takımlardan galip gelen muntaka birincisi olarak ilân edilecektir.

Istanbul Beşinci İcra Memurluğundan:

Hüseyin Ekrem, Bülent Ali, Hediye İncinin tasarrufunda olup Emniyet sandığına birinci derecede ipotekli olan ve paraya çevrilmesine karar verilip tamamına (1347) lira kıymet takdir olunan Boğaziçinde Yeniköyde Molla çelebi mahallesinde köybaşı caddesinde eski 308 yeni 309, 311 No. ile murakkam bir tarafı Hüseyinağa hanesi bir tarafı haremağası Sait ve Mehmed Kalfa hanesi ve bahçesi ve bazen Ahmed, Eminenin dükkânı arsası tarafeyni yol ile mahduttur. Gayrimenkul yan yana iki dükkândır. 309 No. lu dükkânın zemini çimento kısmen ahşap sıvalı dükkândır. 311 No. lu arkasında bir odası bulunan dükkândır. Cephesi ahşap yağlı boyadır. Yukarda evsafı yazılı gayrimenkul açık arttırmaya vaziedilmiştir.

Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil olmaları icap eder. Müterakim vergi, tanzifat, tenviriyeye ve vakıf borçları borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 17-11-936 tarihine müsadif salı günü dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırması 10/12/936 tarihine müsadif perşembe günü dairemizde saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecek. Birinci arttırmada bedel, kıymeti muhammeninin % 75 ini bulduğu takdirde üste bırakılır. Aksi takdirde son arttırmanın teahhüdü bakı kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilerek 25-12-936 tarihine müsadif cuma günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. 2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesine tevfiakan hakları tapu sicillerile sabit olmayan ipotekli alacaklarla diğer alâkadaranın ve irtilak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriyeye ve tanzifieden ibaret olan belediye rusu mu ve vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. 20 senelik vakıf icaresi taviz bedeli müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 35/839 numaralı dosyada mevcut evrak ve mahallen haciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlayacakları ilân olunur. (2767)

Istanbul Altıncı İcra Memurluğundan:

Mustafa ve Fikriyenin uhdesinde olup Emniyet sandığına birinci derecede ipotek bulunan ve tamamına 1453 lira kıymet takdir edilen Üsküdar'da Arakiyeci Mehmed mahallesinde Toptaşı caddesinde eski 381 yeni 427 numaralı sağ tarafı Şayan uhdelinde bulunan maa ahır bahçe, sol tarafı Doktor Kadri vereseleri hane bahçesi ve bazen Azmi hane bahçesi, cephesi imam Hasan zevcesi Seher hane bahçesiyle mahdud evsafı aşağıda yazılı bir evin satılmasına karar verilmiştir.

Zemin katında: Bahçe içinde bulunan kapıdan girildikte zemini çimento şaplı bir antre zeminde gömülü bir küp mutbağa kapısı olan bir oda, ve zemini çimento şaplı maltız ocaklı, sobalı gusulhane ve bir merdiven altını havi olan bir mutbak, birinci katında bir sofa, içiçe geçilir, biri yüklü ve dolaplı iki oda karşısında biri yüklü diğer iki oda bir helâ vardır. Bu katın iki odası altında ve hariçten 427/1 numaralı kapısı bulunan kısımda zemini toprak bir antre, bir mutbak ve bir sofa ve bu sofadan geçilir bir odadan ibarettir. Umum mesahası 650 metre murabba olup bundan 99 metre murabba bina zemini kalanı bahçe olan ahşap bir evin tamamı açık arttırmaya vaziedilmiştir.

Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil olmaları icap eder. Müterakim vergi, tanzifat, tenviriyeye ve vakıf borçları borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 25-11-936 tarihine müsadif çarşamba günü dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırması 4/1/937 tarihine müsadif pazartesi günü dairemizde saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecek. Birinci arttırmada bedel, kıymeti muhammeninin % 75 ini bulduğu takdirde üste bırakılır. Aksi takdirde son arttırmının teahhüdü bakı kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilerek 19/1/937 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. 2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesine tevfiakan hakları tapu sicillerile sabit olmayan ipotekli alacaklarla diğer alâkadaranın ve irtilak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriyeye ve tanzifieden ibaret olan Belediye rusu mu ve Vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. 20 senelik vakıf icaresi tavizi müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 35/3478 numaralı dosyada mevcut evrak ve mahallen haciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlayacakları ilân olunur. (2770)

Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti iskân umum müdürlüğünden:

1 — Orta Anadolu vilâyetlerine yerleştirilen göçmenler için fennî şartnamesi dahilinde (5000) adet pulluk imali eksiltmeye konulmuştur.

Bu pulluklara ait fennî ve idari şartnameler Ankarada İskân umum müdürlüğünde ve İstanbulda İskân müdürlüğünde mevcut olup talipler resmi tatil günleri hariç olmak üzere her gün saat dokuzdan on yediye kadar bu şartnameleri alabilirler.

2 — Pazarlıkla ihalenin 10/11/936 Salı günü saat 15 buçukta Sıhhat Vekâletinde hususî komisyonda yapılacağı. (2625)

Istanbul Üniversitesi Rektörlüğünden:

Tıp Fakültesi klinikleri için «Hasta bakıcı mektebinden diplomalı» altı hemşireye ihtiyaç vardır.

İstekli olanların Fakülteye baş vurmaları.

(2413)

Bu gördüğünüz bir park değil, otomobillerin karşılaşmaması için son sistem bir yoldur

Hemen her memlekette otomobiller çoğaldıkça ve sürat hevesi arttıkça birçok tehlikeler olmaktadır. Her yerde bu tehlikelerin önüne geçmek için muhtelif çareler aranmakta ve bulunmaktadır. Gördüğünüz resim, şehir dışındaki çok işlek yolların birbirini kateden noktalarında otomobillerin karşılaşmamasına mani olmak için Amerikada düşünülmüş ve tatbik başlanmış çok güzel bir sistemdir. Yukarıdaki krokiden anlaşılacağı üzere iki ana yol bir köp-

rü vasıtasile birbirinin üstüne getirilmiştir. İki ana yolun etrafında yarım daire şeklindeki sekiz kola dikkat ve okların istikametini takip edilecek olursa otomobillerin hiç karşılaşmadan istedikleri yola geçip istedikleri tarafa gidecekleri anlaşılır.

(Akşam:Bugünden itibaren muayyen günlerde olmamakla beraber spor sütunlarımıza tayyareciliğe, otomobilciliğe ve siklimize aid resimler ve faydalı yazılar bulacaksınız.)

Her akşam
bir hikâye

Yaşasın kiracılar

Arkadaşım Fahri Mahirin uzun yillardanberi kalbinde beslediği bir tek emel vardı. Para biriktirmek ve bununla başını sokacak güzel bir ev yaptırmak...

Ah şu kiracılıktan kurtulduğum günü bir göreceğim mi?.. diyordu... Nihayet senelerden sonra istediği oldu. Hakikaten kutu gibi iki katlı, parke döşemeli şık bir ev yaptırdı.

Kiracılıktan kurtulduktan bir müddet sonra kendisine rast geldim.

— Tebrik ederim, dedim. Artık kiracılıktan kurtuldun... Rahatsın değil mi?

Fahri acı acı güldü:

— Allah için... dedi, Ne rahatım amma... Kiracılık günlerimi mumla arıyorum.. vallahi yaşasın kiracılık... Bir ye de kiracı olduğuna bin şükret.. — Neden yahu?

— Bak anlatayım da dinle... Senelerce dişimizden tırnağımızdan biriktirdiğimiz para ile yaptırdığımız evi bilirsin.. hakikaten güzel evdir.. parke.. duvarlar yağlı boya.. her şeyi mükemmel...

«Artık bizim için rahat günler başladı.» diye bu eve girdik...

Fakat azizim, dünyada bundan daha büyük rahatsızlık yokmuş.. taşındığımızın ikinci günü çok sevdiğimiz bir misafir geldi.

Misafir, büyük salonda kanapeleden birini söyle bir çekince parke iki yerden çizildi... Düşün, bir kerre... Eğer bu kira ile oturduğumuz bir evde olsaydı aldırış bile etmiyeciğdik.

— Varsın çizilsin.. babamızın evi değil ya.. der geçer giderdik.. fakat bu ev bunca senede dıştan tırnaktan arttırılarak yapılmış ev.. parke çizilince sanki bu çizgiler tahtalara değil kalbimize çizildi gibi geldi. Misafirin sözleri artık kulağımıza bile girmiyordu. Aklimız fikrimiz hep o parkede...

Şu parke üstündeki iki çizginin biri ne kadar muhtarib ettiğini senin gibi bir kiracı dünyada anlıyamaz... Artık her misafir geldikçe biz diken üstünde oturuyor gibi oluyorduk.. ha parkeyi çizdiler, ha çizecekler... Nihayet bu iş bizi o derece rahatsız etti ki kanapelerin ayaklarına parkeyi çizmemesi için lastikler koydurtmağa mecbur olduk.

Yeni evimizde rahatsızlığımız bu kadarla kalsa öpüp de başımıza koyardık. Fakat bizde bir sürü aile resimleri vardı.. her gittiğimiz kira evinde bunları sıra sıra duvara asmamız âdetimizdir... Bu evde de asmak aklımıza geldi... Fakat gene hep birden:

— Aman dedik.. biz deli mi olduk?. Duvarlara, bu güzel duvarlara çivi çakılır mı? Dünyada olmaz... Varsın aile fotoğraflarını duvarlara asma-yalım..

Lâkin bu esnada yüregimizi çayır çayır yakan bir hadise oldu.. misafirlerin çocuklarından biri o canım du-

vara kurşun kalemle kos kocaman bir gemi resmi yapmamış mı?

Kirada böyle bir hadise başımıza gelseydi, gülerdik.. fakat bu dumanları püfür püfür tüten gemi resminin karşısında neredeyse oturub ağlıyacaktık.

Ah bu çocuklu misafirler... Bunlardan biri gıcır gıcır yeni evimize geldiler mi? Hepimizde bir heyecandır başlar... Ha duvarlardan birine çocuk bir şey yapacak... Ha camlardan birini kıracak... Öyle bir rahatsızlık, öyle bir kalb üzüntüsü ki sormayınız..

Çocuk zıpzıp sıradıkça ahnesinden gızlı kulağına eğilip:

— Yavaş evlâdım... Evin temellerini sarsacaksın... diye yavaşça ihtarlar..

Çocuk sanki evin salonunda değil, kalbinin içinde sığıyor gibidir.. Sonra ev sahibi olmamın mühim bir rahatsızlığı nedir bilir misin?. Evde harcanan suyun parasının kendi cebinizden çıkması..

Meğer kiracılıhta bu su parasının ev sahibine aid olması ne büyük bir nimetmiş..

Evde yere gömme şık bir banyo yaptırdığımız için akrabadan, eşten dosttan, bohçasını alan yıkanmak için bize geliyor. Sanki ev değil, hamam inşa ettirmişiz.. günde bir kaç kerre banyo misafirler için dolub boşalıyor.. tabii bütün su paraları bizden... Ay sonunda bir su faturası geliyor ki maa-zallah...

Hele misafirlerin yumurcak çocukları bazan eğlence olsun diye muslukları açıp açıp bırakmazlar mı? Kan beyninize çıkar..

Sanki musluklardan buram buram akan terkos suyu değil, sizin damarlarımızdaki kandır...

Velhasıl azizim, yeni evde ne rahatımız, ne huzurumuz var.. her şey bizim ödümüzü patlatıyor, heyecandan ölüyoruz.

Hattâ biraz rüzgâr fazla esse, yağmur sağanak halinde yağsa, kar fazlalaşsa:

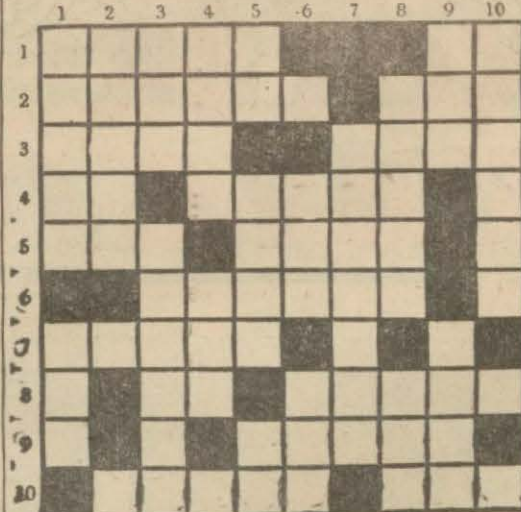
— Aman evin bir yerine bir şey olmasın.. diye korkuya düşüyoruz... Kiracılığın meğer ne büyük nimetleri varmış.. ne rahat şeymiş kiracılık.. şöyle bazan gözümün önüne getiriyorum da... Ne sefali şey...

Duvara lâvha mı asılacak? çak çivileri.. istediğim gibi del duvarları.. vur keseri, sok çivi.. Duvarların dört bir yanını resimlerle donat...

Çağır ne kadar tanıdığım çocuklu misafir varsa... Hepsini eve doldur... Zıplat çocukları... Temelleri mi sarsılacak? Sana ne beyahu... Varsın sarsilsın... Parkelerin üzerine kanapeleri sıra sıra diz.. çocuklarla şimendiferçilik oyna.. bütün tahtalar çizilsin.. ne üzüleceksin? Babanın malı mı?..

Canın mı sıkıldı? Evde ne kadar su musluğu varsa eğlence makamında hepsini aç... Şarıl şarıl suları akt..

BULMACAMIZ

Soldan sağa :

- 1 — İnce değil (5) Nida (2)
- 2 — Öteki beriki (6) Canın altından derler (3)
- 3 — Günlerden biri (4) Siyah (4)
- 4 — Yama (2) Canı (5)
- 5 — Esrar (3) Para (4)
- 6 — Başarımsızlık (6)
- 7 — Ekillince biten (5)
- 8 — 2 harf ki, nidası su azası olur (2) Bir yemiş (5)
- 9 — İlk insanların taptıkları yaratıklar (5)
- 10 — Öteberi satan (5) Orta değil (3)

Yukardan aşağı :

- 1 — Balta (5) Noksansız (3)
- 2 — İlgi (5)
- 3 — Kırmızı (3) Güçlük (6)
- 4 — Az sıcak (4) Deniz kenarı tozu (3)
- 5 — Sual (2) Elemler (4) Nida (2)
- 6 — Takım «sporda» (3) Ateş (3)
- 7 — Tuğla (7)
- 8 — Kalın ip (5) Seçimde verilen (3)
- 9 — Dolaşmak, dolanmak (3) Azı çok zarar veren (4)
- 10 — Taşra (6)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 - Kibar - İm 2 - Elemeç 3 - Balina 4 - Dar 5 - İlim - Eza. 6 - Ta - Nam 7 - Tali - Peri 8 - Kilim - Tay 9 - Fakat - He 10 - Ney - İrat.

Yukardan aşağı: 1 - Kibrî 2 - Lâtife 3 - Belli - Alay 4 - Ali - Malik 5 - Ren İnan 6 - Maden 7 - De - Azap 8 - Keramet 9 - Raha 10 - Meşgüliyet.

amma ay sonunda su faturası pek kabarık olacaktı.. Sana ne oluyor be adam? Faturayı sen mi ödeyeceksin?

Evde sıcak su olduğu günler bütün yıkanmak meraklısı ahbablarını, akrabalarını çağır... Evi asrı bir hama-ma dönder... Son damlasına kadar sıcak suyu harçet..

Ne olacak? Senin kesenden çıkmıyor ya... Ne umurun senin?..

Velhasıl azizim.. yer yüzünde kiracılıktan daha rahat bir vaziyet tasavvur edemiyorum..

Yaşasın kiracılık.. var olsun kiracılık.. (Bir yıldız)

Radio

7 Teşrinisani 936 Cumartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk müzisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14,00 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Ambasadörden naklen varyete müziği, 20,00 Saz heyeti, 20,30 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21,00 Plâkla sololar, 21,30 Orkestra. 1 - Thomas Minyondan) parçalar, 2 - Haydn (Serenat), 3 - Drigo (Tarla kuşu) vals, 4 - Massenot (Les Erinnyes) 1. La Troyennes 2. Satiñnale, 5 - Delibes (Coppelia), 6 - Rimski - Korsakoff (Sadko) Şanson Endu, 7 - Svendsen (Ensekten) dans, 8 - Lehar (Frederik operetinden parçalar), 9 - Lehar (Elsöser Kind). 22,30 Ajans havadisleri, 23,00 Son.

8 Teşrinisani 936 Pazar

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla hafif müzik. 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Konferans: Suat Deriş tarafından. 20 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 20,30 Sadi ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 21 Orkestra. 1 - Beethoven: (Corielan) uvertür. 2 - Strauss: (Sp-harenklenge) Vals. 3 - Tchaikowski (Şan san Parol). 4 - Massenot: (Manon) dan parçalar. 5 - Gounod: (Köy düğünü). 6 - Gounod: (Bir balo hatırası). 7 - Micheli: (Şan san Parol). 8 - Leblebici operetinden parçalar. 22 Plâkla sololar. 22,30 Ajans ve borsa haberleri. 23 SON.

AKBA

Ankara'da her dilde gazete mecmua ve kitapları bütün mektep kitapları ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde tedarik edebilirsiniz. Telefon : 3377

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Taksim: Limonciyan, Beyoğlu: İstiklal caddesinde Dellâ Suda, Tepebaşıda Kinyoli, Galata: Hüseyin Hüsnü, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Beşir Kemal, Heybeliada: Halk, Büyükdada: Halk, Fatih: İsmail Hakkı, Karagümrik: Ahmed Sadad, Bakırköy: Hülâl, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy, Emirgan, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş: Süleyman Receb, Kadıköy: Rifat Muhtar, Modada Alâeddin, Üsküdar: İmrahor, Fener: Emiliyadî, Beyazıt Kumkapıda Belkis, Küçükpazar: Hasan Hulûsi, Samatya: Koca Mustafapaşada Rıdvan, Alemdar: Çenberlitaşa Sırsı Rasim, Şehremini: Topkapıda Nazım.

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLİK	750 »	1450 »
3 AYLİK	400 »	800 »
1 AYLİK	150 »	—

Posta itihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres تبدili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Şaban 21 — Ruzuhur 186
S. İsmak Güney Öğle İkinci Akşam Yata
E. 11,57 1,39 6,59 9,42 12,00 1,33
V. 4,57 6,38 11,58 14,41 17,00 18,33

İdarehane: Babıâli civarı
Acımusluk Sok.
No. 13

PASLANMAZ
HASAN
TRAŞ BIÇAĞI

Çeliğin en sertti olduğundan çok kolaylıkla ve tatlılıkla bir dakikada tıraş eder. Dünyanın en kuvvetli ve hassas mikroskop aletile mükerrer surette tedkik olunduktan sonra piyasaya çıkarılmıştır. Ne Fransızlar, ne İngilizler, ne de Amerikalılar, ne de bütün dünya aynı yapılamaz. Alâmeti farkasile ihtira berati vardır.

Paslanmaz Hasan tıraş bıçağı rakiplerini şaşırtmış ve her tıraş bıçağı fabrikası paslanmaz yapmak istemiştir. Fakat bu iş kolay olmadıgından hiçbir fabrika muvaffak olamamıştır. Yalnız Almanyada Fazzen ve Türkiye-de yalnız Hasan tıraş bıçağı muvaffak olabilmmiştir. Hasan markasını aramız; ısrar ediniz. Fiati: Paslanmaz Hasan Traş bıçağı 10 adedi 50 kuruşa. Hasan Traş bıçağı 10 adedi 35 kuruşa. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

No 8

Adada sabahlyanlara (karaya basmak yasak) cezası verildi.

Rüstemin iki arkadaşı da şarap düşküniydi.

İçmeğe başladılar..

Adanın mis kokulu şarabı da kadınları kadar meşhurdu. Buraya uğrılan İspanyol gemileri adadan fıçılarla şarap almadan geçmezlerdi.

Yanık Rüstem eski bir tahta masanın başında arkadaşile şarap içmeğe başlamıştı. Meyhanede onlardan başka Türk gemicisi yoktu. Bir kaç balıkçı ve yerlilerden iki müslüman genci de onlar gibi şarap içerek konuşup güllüşüyorlardı.

İspanyol muganniyeleri gitaralarıyla sokak sokak, meyhane meyhane dolaşırken, oraya, neden bilmem hâ-lâ uğramışlardı.

İşte karşıkı meyhane güzel seslerle ispanyolca ve arapça şarkı söyliylenler.. ve gitara sesleri işitiliyordu.

Rüstem şarap kadehini midesine boşaltarak, arkadaşına döndü:

— Çakır.. burası pek neşesiz. Keşki karşıkı meyhaneye gitseydik..

Çakır Ahmed Rüstemin eski arkadaşuydu:

— Acele etme, dedi, onlar dolaşa dolaşa nihayet buraya da baş vururlar.

— Yanık Rüstem içini çekerek gözlerini süzdü:

— Dünyada yalnızlık kadar fena şey yok, Çakır! Fakat, yalnızlık diyince, sakın bir kadın aradığımı aklına getirme! Hayır.. ben kadınlardan nefret ediyorum. Onlardan kaçıyorum ve ölünceye kadar kaçacağım. Demem şu ki, insanın ölünce hiç olmazsa arkasından ağlıyacak bir anası, kız kardeşi.. hasılı candan biri olmalı. Benimse kendimden başka kimsem yok. Ne mutlu sana! İstanbulda karın da var.. anan da var..

— Çocuklarımı unuttun mu?

Rüstem üstüste şarap içiyordu.

Çakır Ahmed bir aralık elini masaya vurarak kendi kendine söylen-di:

— Meyvasız bir ağaç gibi yaşamının ne zevki var? İnsan evlenmeli..

çocuk sahibi olmalı.. yuva kurmalı.. ve bu suretle soy sop dalbudak salmalı.

— Ben de sevgilimi kaybetmeden bu fikirde idim, Çakır! Fakat, onu toprak altına gömdükten sonra, içim matem bürüdü.. kafamda onun hayali, kalbimde onun sevgisi yer etti. Kendimi bunlardan sıyırıp ta başka bir kadınla nasıl evlenebilirim?

— Öyle ama.. eğer herkes senin gibi kederlerini ölünceye kadar içinde saklıyacak olursa, dünyada evlenecek kimse kalmaz. Gençliğine yazık değil mi? Yarın öbür gün saçlarına ak düşerse.. yüzüm buruşursa kim bakar sana? Fırsat düşmüşken neden gülüp eğlenmiyorsun? Sevgilin mezardan baş kaldırıp ta sana: (Niçin böyle yapıyorsun?) mu diyecek?..

Yanık Rüstem cevap vermiyordu.

Çakır Ahmed devam etti:

— Vaz geç bu fikirden, Rüstem! Bu seferden dönünce İstanbulda kendine bir yar bulup evlenmeğe bak! Bu yalnızlık mahvedecek seni..

Bu sırada kapının önünde bir gü-rültü koptu.. İspanyol çalgıcıları meyhaneden içeriye girdiler.

Çalgıcıların üçü erkek, ikisi kadındı. Meyhaneden içeriye girer girmez herkesin neşesi gelmeğe, yüzü gülmeğe başlamıştı.

Kadınlar şen ve şakrak seslerle türkü söylerken, çalgıcılar gitara çalıyordu.

Biraz sonra kadınlardan biri ortaya atıldı.. süzgün gözlerle etrafına bakındı... köşede oturan iki Türk gemicisini görmekte gecikmedi.. ve başını onlara çevirerek:

«Mayorkanın büyüğü şarabından içelim.. Birbirimize sarılaşım.. kendimizden geçelim!..»

Şarkısını okumağa başladı. Bu kadın, belliydi ki bir İspanyol çingene-siydi. Fakat, meyhaneden içeriye girer girmez ortahğı nasıl şenlendirmiş, nasıl coşturmuştu bilseniz..

Sol elini kalçasına dayamıştı.. iki hançer gibi keskin kara kaşları iri badem gözlerinin üstünde kıvrılmış-tı.

Müslüman delikanlılardan biri elindeki şarap kadehini yere fırlatarak bağırdı:

— Yaşa Molina.. haydi şu türküyü bir daha tekrarla!

Rüstem gözünün ucile İspanyol rakkasesine bakıyordu.

Çakır Ahmed bıyıklarını kıvrarak: — Fena mal değil.. sülün gibi kadın.

Diye mırıldandı.

Türk gemicilerinin yanına kimse sokulmuyordu. •Öteki köşede şarap

içen müslüman gençleri biraz daha sarhoş olsalardı, belki Rüstemle Ahmedin yanına gideceklerdi.. uzaktan uzağa güllüşüyorlar, fakat yanlarına gitmeğe cesaret edemiyorlardı.

Molina aynı şarkıyı bir daha tekrarlardı.. ve boynundaki şalı çekerek iki ucundan tutup açtı.. sağa sola çevirerek meyhanein ortasında pervane gibi dönmeğe başladı.

Molina ne kadar da güzel oynuyor-du.

Ondan sonra ikinci kadın da ortaya atılarak dolgun kalçalarını sallıya sallıya oynamağa başlamıştı ama.. herkesin gözü Molinanın üzerinde kalmıştı.

Yerlilerden biri meyhaneçiye selen-di:

— Molinanın şerefine bize iki kadeh şarap getir bakalım.

Molina bu söz üzerine tekrar ortaya çıktı.. herkesi başile selâmladı.. güldü.. boyun kırarak cilveler yaptı ve bir İspanyol deniz havasile oynamağa başladı.

Yanık Rüstemin başı dumanlıydı.. Çakır Ahmede:

— Güzel oynuyor, değil mi?

Diye sorarken, gözlerini rakkasenin gözlerinden ayırmıyordu.

Çakır Ahmed işin farkına vardı:

— Nasıl.. hoşuna gitti mi bu kadın? (Arkası var)

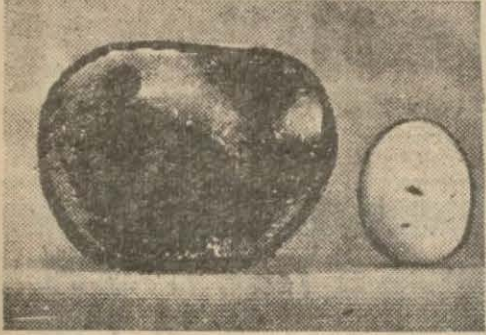

ÇOCUK DÜNYASI

Elma

Resimde bir elma ile bir yumurta görüyorsunuz. Bu resim bir amatör resmidir ama, elma dünyanın en büyük elması, yumurta da yeryüzünün en büyük tavuk yumurtasıdır.

Elmanın ağırlığı 520 gramdır. Yumurta bildiğiniz yumurtadır. Pazara çıkarılmadan evvel, yumurtalar bir yuvarlaktan geçirilir. En kü-

çük yumurtalar 38 milimetre halkadan geçerler, orta boy yumurtalar 40 milimetre halkadan geçer. Bu gördüğünüz yumurta ise, 50 milimetre bir halkadan geçememiştir.

Âdemle Havva

İşte size küçük bir Âdemle Havva. Londrada ilk insan oldukları söylenen Âdemle Havvayı taklid için resimde gördüğünüz gibi çocuklara mahsus yaprak mayolar yapıldı.

Berber

Bir berber beş perdelik bir piyes yazdı, adını «Lizbon zelzelesi» koydu ve Voltere götürdü.

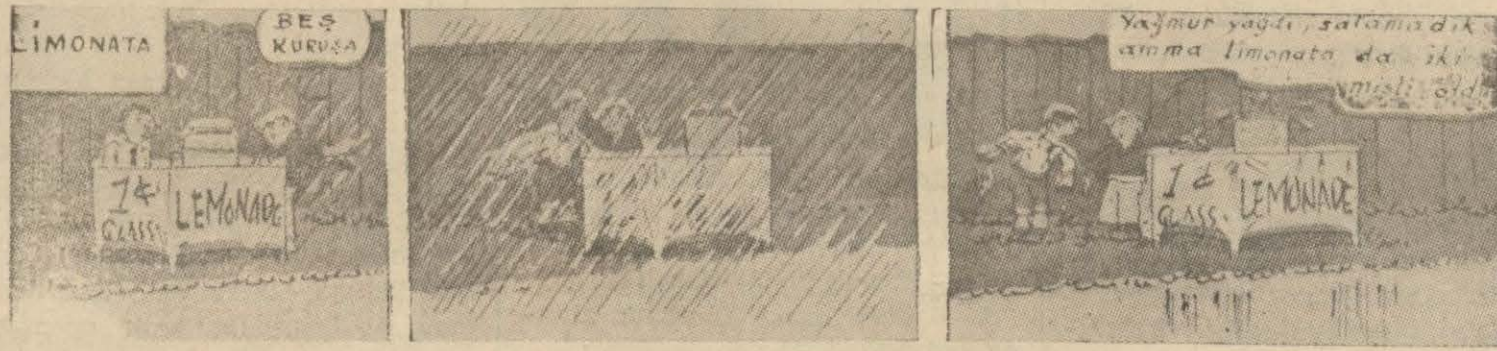
Volter şu cevabı verdi:

— Takma saçlar yapmış azizim, takma saçlar yapmakta devam ediniz!

Fener kazanan

22 haziran 1936 tarihli bilmeceyi doğru halleden Beyoğlu 13 üncü ilk okul talebesi Mehmed ikinci hediyelediğimiz, hediyesi olan elektrik fenerini almıştır.

ÇOCUKLARA KAPLUMBAĞA İLE KARTAL MASAL

Gökyüzünde şölen vardı. Yeryüzünün bütün hayvanları bu şölene davetliydi. Kuşlar konser veriyordu. Onlar için bu davete gitmek kolaydı, fakat dört ayaklılar telaşlandı. Bereket versin kanatlılar yardıma geldiler. Arabalar yapılmaya başlandı. Dört ayaklılarla kanatsızlar bu arabalara binecekler, kuşlar arabaları pençelerine takıp gökyüzüne ulaştıracaktı.

İki gün içinde hazırlıklar bitti. Bütün hayvanlar, otlarda kaybolan en ufak böcekler bile birer kanada konup havalandılar. Kala kala bir kaplumbağa kaldı.

Kaplumbağayı kimse sevmezdi. Dedikoducu, hasis diye ondan nefret ederlerdi. Kaplumbağa da onlara aldırış etmezdi. Hiç birle görüşmezdi. Fakat bu sefer sözün tam manasile yaya kaldı ve kendini havalandıracak bir kanatlı aramak zoru baş gösterdi.

Baş gösterdi ama, kimseden yüz bulmadı. Her kapı yüzüne kapandı. Kaplumbağa ümitsiz kaldı. Malûm ya, aç gözlülüğü de meşhurdur. Herkes gökyüzündeki şölende yenecek yemekleri sayıp döküyordu. Kaplumbağanın ağzı sulanıyordu.

Nihayet şölen günü geldi.

Kaplumbağa şafakla beraber yola çıktı. Belki bir kanatlı ona acır da beraber alırdı... Kanatlar gerildi. Yeryüzünde hayvan kalmadı, gökyüzü kapkaranlık oldu...

Kaplumbağa tek başına yeryüzünde kaldı. Bir aralık başı üstünde bir kanat sesi duydu. Bu bir kartaldı, gökyüzündeki şölene gidiyordu.

— Kartal kardeş, ne olur, beni de alsana... geç uyanmışım, beni bekleyen olmamış.

Kartal indi, kaplumbağayı kandanın altına aldı, yükseldi. Fakat ne-

Artist balıkçı

Resimde gördüğümüz mini mini artist, ama meşhur mini mini sinema artisti Şirley Templdir. Bu küçük büyük balıklar da tutuyor. En büyük eğlencesi balıkçılıktır.

den sonra kendisinin kötü kokusunu düşündü. Kartallar kötü kokarlar. Sordu:

— Rahatsız olmuyorsun ya?
— Neden olayım, yuvarım çok rahat.

— Malûm ya terliyorum...
— Keyfinize bakınız, rahatım ben. Kartal sevindi. Demek ki onun kokusunu insanlar izam etmişlerdi...

Kanat çarparak gökyüzünün elmaslarla bezenmiş kapısına geldiler. Girdiler. İçerisi gökyüzü kuşağının yedi rengi ile süslenmişti... Beyaz kanatlı, sarışın melekler oradan oraya uçuyorlardı. Büyük zümrüt bir göl pırl pırl ışıltıyordu.

Hayvanlar grup grup olmuşlar, herkes kendi cinsi ile konuşuyordu. Yemek zamanı şölen salonu açıldı. Güllerle donatılmış sofrada yeryüzünün her çeşid yiyeceği, içeceği vardı...

Kaplumbağa yerine geçti, kendini bütün hayvanlara gösterdi:

— İşte geldim, dedi. Ama yolda ölecektim, kötü kokudan burnumun direği kırıldı, kartal ne pis kokuyor!

Bu sözler ağızdan ağıza, kulaktan kulağa yayıldı... Kartal duydu ve kaplumbağadan intikam almağa karar verdi.

Dönüşte kaplumbağa kartala sokuldu:

— Beni alıyorsunuz değil mi?
— Elbette.

Yola çıktılar. Kaplumbağa kanat altında konuşuyordu:

— Ne güzel yemekler yedik, mükemmel şölendi. Fakat bu seyahat unutmuyacağım.

Kartal cevap vermedi. Yeryüzüne yüz metre kala kanadını kaldırdı. Kaplumbağa boşluğa düştü.

Ölmedi, fakat kabukları kırıldı. Sardılar, diktiler. İşte bunun için kaplumbağanın sırtı parça parçadır.

Kalem kazanan

26 Eylül 1936 tarihli bilmeceyi doğru halledenlerden İstanbul lisesi talebesi 364 numaralı Necmeddin birinci hediyelediğimiz, hediyesi olan altın uçlu masa kalemini almıştır.

Kitap kazanan

5 Eylül 1936 tarihli bilmeceyi doğru halledenlerden İzmirde, Birinci Kordonda 318 numarada oturan Ömer üçüncü hediyelediğimiz, hediyesi olan Amerika seyahat eseri kendisine gönderilmiştir.

İsim:

Bilmece

7 Teşrinisani 1936

6 Harfli bir kelimeyim

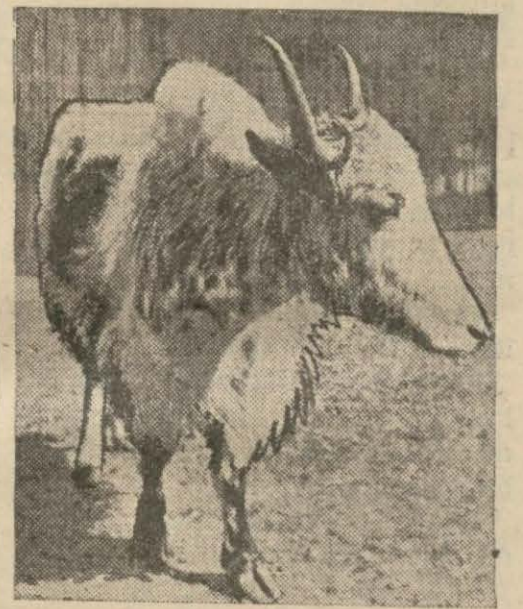
1, 2, 3 ümü alaturka şarkı söyliyener çalar. 4, 5 im ayı yuvasıdır. 6, 5 im boyun aksidir. Tekmilim nedir? Bilmeceyi doğru halledenlerden birinciyi: Altın uçlu masa kalemi. İkinciyi: Elişi. Üçüncüyü: Bir kitap, ayrıca 200 karimize muhtelif hediyeler verilecektir.

Yak

Geniş ve çıkık bir alın, tümsek sırt, uzun saç, gür bir tüy, uzun beyaz kuyruk... İşte Tibet dağlarında, 3000 - 7000 metre yükseklerde yaşayan bir hayvan: Yak.

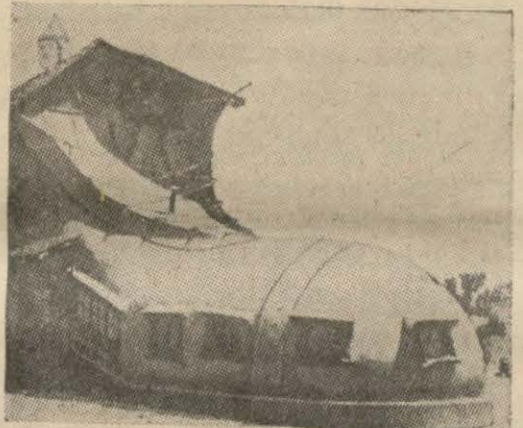
Bu hayvan, dağlara tırmananlar için çok faydalıdır. Çok kuvvetli olduğundan çok ağıryükleri taşıyabilir. Ne yazık ki onu etini yemek ve

kuyruk kollarından sorguç yapmak için avlıyorlar. Tibet erkânı başlarına Yak kuyruğundan sorguçlar takarlar.

Bu hayvan bizanla, keçi arası bir mahlûktur.

Yeni binalar

Yeryüzünde mimarlık hep yeni üslûplar bulmak için çalışıyor. Resimde gördüğünüz de Amerikada bir lokantadır. Adı «Kaz palazı»dır. Mimarî lokantanın ismiyle uygun olsun diye kaz biçiminde bir bina yapmış!

Hediye

1 inci Fransova Davide İspanyollara esir düştü. İspanyol zabıtlarından biri hürmetle yanına sokuldu:

— Haşmetlü dedi, sizi öldürmek için bir altın kurşun hazırlamışım. Ordunuzun erkânı için altı gümüş kurşun yapmışım. Onları harcadım, altın kurşun kaldı. Mademki onu kullanamadım, size hediye ediyorum. Canınızı korumak için vereceğiniz paralarla beraber bunu da veriniz!

Saat kazanan

19 Eylül 1936 tarihli bilmeceyi doğru halledenlerden İstanbul Kız lisesi talebesi Mevzide birinci hediyelediğimiz, hediyesi olan çalar saati almıştır.

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu İlanları

Ordu birlikleri için 13 bin daire hedefi, 9000 başlı daire hedefi, 13500 diz hedefi, 3000 göğüs hedefi, 30000 A. M. T. hedefi 10,000 H. M. T. hedefi 9200 daire model hedefleri 9-11-936 pazartesi günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda açık eksiltmeye konulmuştur.

Hepsinin tahmin bedeli 2569 liradır. İlk teminatı 192 lira 67 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (181) (2469)

Amirliğe bağlı müesseseler için 20 bin kilo kesme, 20 bin kilo çibık makarna ile 8500 kilo arpa ve 5000 kilo tel şehriye 9/11/936 pazartesi günü saat 15,30 da Tophanede satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Hepsinin tahmin bedeli 11903 lira 75 kuruştur. İlk teminatı 892 lira 78 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

(182) (2470)

Amirliğe bağlı müesseseler için 26500 kilo yufka 9/11/936 pazartesi günü saat 14,30 da Tophanede satınalma komisyonunda açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 3643 lira 75 kuruştur. İlk teminatı 273 lira 28 kuruştur. Şartnamesi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (183) (2471)

Tophane ve Davutpaşa fırınları için 180 adet tahta iskara 10/11/936 salı günü saat 14 de Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli beher adedi dört liradır. İlk teminatı 54 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (193) (2670)

Maltepe Askeri lisesi için 2000 kilo hafif bezin 40 kilo kastrol 80 kilo mobil oil yağı 10/11/936 salı günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 744 liradır. İlk teminatı 55 lira 80 kuruştur. Şartnamesi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (192) (2671)

Levazım amirliğine bağlı müesseseler için 20 adet Zonguldak tipi dökme soba 10/11/936 salı günü saat 14,30 da Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli 480 liradır. İlk teminatı 34 buçuk liradır. Şartname ve nümunesi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla belli saatte komisyona gelmeleri. (191) (2672)

İdareleri İstanbul levazım amirliğine bağlı müesseseler için beş bin liralık toz şeker 10/11/936 salı günü saat 15,30 da Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Beher kilo tahmin fiatı 27 kuruş 25 santimdir. İlk teminatı 375 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri (198) (2726)

RADYOLIN

Mikrobları öldürür, diş etlerini kuvvetlendirir, dişleri parlatır ve beyazlatır.

1937 Saatli Maarif Duvar Takvimleri Çıktı.

Her türlü malumatla dolu, herkesin beğendiği bu takvimlerin takitleri vardır. Aldanmamak için (Saatli Maarif duvar takvimi) ismine ve (Saat) resmine dikkat edilmelidir. Merkezi: İstanbul Maarif Kitaphanesidir.

İstanbul Bakkallar ve Müstahdemini Cemiyetinden:

Çalışma müddetini bitiren Cemiyet idare heyetinin tecdidi için 10/11/936 salı günü seçim yapılaraktır. Cemiyet âzalarının seçim günü saat ondan 16 ya kadar Bahçekapı Dördüncü Vakıf han Asma katındaki Cemiyet merkezine hüviyet cüzdanlarıyla birlikte gelerek reylerini kullanması bildirilir.

İstanbul belediyesi İlanları

Keşif bedeli 1197 lira 14 kuruş olan yeni hâldeki iki tarafta büyük ve yanlardaki küçük camekânlardan bir kısmının açılır ve kapanır bir hale konulması açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve belediye fen işleri müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile 89 lira 79 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 9/11/936 pazartesi günü saat 14 de daimî encümente bulunmalıdır. (B.) (2483)

İstanbul Nafia Müdürlüğünden:

16/11/936 pazartesi günü saat 15 de İstanbul Nafia müdürlüğünde «5841» lira keşif bedelli Topkapı sarayında, Arkeoloji ve Türk İslâm eserleri müzelerinde ve Bağdat köşkü ile hazine kovuşunda yapılacak tamirat işleri açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hülâsasıle buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat «439» liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını ve en az «5000» liralık bu işe benzer iş yaptığına dair gösterecekleri vesika üzerine Nafia müdürlüğünden almış olduğu müteahhitlik ve Ticaret odası vesikaları ile 16/11/936 pazartesi günü saat 15 e kadar Nafia müdürlüğüne gelmeleri. (2556)

Liseler Satın Alma Komisyonundan:

Kandilli, Erenköy kız liselerile Erkek öğretmen okulu için 3060 lira muhammen bedel içinde 180 ton Kırıple maden kömürü 9/11/936 pazartesi günü saat on beşde İstanbul liseler muhasebeciliğinde toplanan komisyonunda açık eksiltme yapılacaktır. İlk teminat 229 lira 50 kuruştur, belli gün ve saatte teminat mucibince ticaret odası vesikalarıyla komisyona gelmeleri ve şartname komisyon kâtipliğinden öğrenilir. (2410)

İstatistik Genel Direktörlüğü Eksiltme Komisyonundan:

- 1 — Kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılan genel nüfus sayımı ne-ticelerine aid Fransızca ve Türkçe yazılı beş cilt eserin tabdır.
- 2 — Beheri 120-200 sahife tahmin olunan eserin adedi tabı 2000 - 2500 olacaktır.
- 3 — 5 cildir tahmin olunan bedeli 2500 liradır. 188 lira muvakkat teminat verilecektir.
- 4 — Eksiltme Teşrinisaninin 9 uncu pazartesi günü saat 14,30 da açılacaktır. Açılmadan bir saat evvel zarflar komisyon reisliğine vermek lâzımdır. Şartname komisyon kâtipliğinden istenebilir. (1461) (2339)

İstanbulda Galatada rıhtım üzerinde yapılacak yolcu salonu projesine aid açılan müsabaka:

İstanbul Liman İşletme İdaresinden:

Galata Rıhtımında Merkez ve Çinili Rıhtım hanları arasındaki idare-mize aid yıkılacak olan Panorama, Orta, Maritim hanlarının mebni bulduğu arsa üzerine yeniden inşa ettirilecek yolcu salonu projesi için Türk ve Ecnebi Mimar ve İnşaat mühendisleri arasında bir müsabaka açılmıştır.

Müsabaka 6 Şubat 1937 tarihinde hitam bulacaktır.

Projeler bir jüri heyeti tarafından incelenerek birinciye (2500), ikinciye (1000) ve beğenilen diğer iki projeye (500) zer lira mükâfat verilecektir. Taliplerin proje müsabakasına aid izahnameyi Galatada Fer-menecilerde Haydar hanında Fen servisi şefliğimize müracaatla almaları lüzumu ilân olunur. (2754)

Diş Tabipleri Diyorlar ki:

“Lâzım olan, dişleri alabildiğine fırçalamak değildir. Evvelâ diş temizliyen tertipleri iyi intihap etmelidir,”

Dişlerini fırçalayan bir çok kimseler bildiğimiz halde dişleri güzel ve beyaz pek az insan tanrımağımız bu sözün doğruluğunu ispat eden en kuvvetli delillerden biridir. Diş macununuzun iyi düşünerek seçiniz. Daha doğrusu diş macunu denince ilk akla gelen ve en mükemmel, en müessir, en çok sevilen ve kullanılan macun olduğunda şüphe bulunmayan «RADYOLIN» i kullanınız

Çektiği ıstırapların mes'ulü kendisidir!

GRİPİN

Kaşelerini tecrübe etmiş olsaydı ona cehennem hayatı yaşatan bu muannid baş ağrısından eser kalmıyacaktı.

GRİPİN

Bütün ıstırapları dindirir, baş ve diş ağrılarıyla üşütmekten mütevellit ağrı, sızı ve sancılara karşı bilhassa müessirdir.

GRİPİN

Mideyi bozmaz, kalbi ve böbrekleri yormaz.

Radyolin diş macunu fabrikasının mütehassıs kimyagerleri tarafından yapılan GRİPİN kaşeleri her eczanede satılır.

İstanbul ve mülhakatı Süt müstahsilleri

ve SÜTÇÜLER CEMİYETİNDEN:

Esnaf Cemiyetleri talimatnamesinin beşinci maddesine uyularak idare heyetinin tebdil olunacak teşirî azası yerine yeniden 11 İkinci Teşirîn 936 çarşamba günü seçim yapılacaktır.

Cemiyetimize kayıtlı esnafın tayin edilen günde saat ondan on altıya kadar hüviyet cüzdanlarıyla birlikte Dördüncü Vakıf Han asma kattaki Cemiyet merkezine gelerek reylerini kullanması bildirilir.

Dr. FAHRİ CELÂL

Sinir hastalıkları ve kekeleme tedavisi her gün üçten sonra Çağaloğlu, Halk Fırkası karşısı, Zorlu apartman No. 2 Tel. 20785

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

Marmara Üssübahri satınalma komisyonundan:

Cinsi	Kilosu	Tahmin Bd.	M. Teminatı	İhale günü saati
		Lira Ku.	Lira Ku.	
Ekmek	475,000	47500 00	3562 25	23/İkinciteşirîn/936 15
Bulgur	54,000	7020 00	526 50	24/İkinciteşirîn/936 15

Yukarıda cinsi, miktar ve tahmini bedelleri yazılı ekmek ve Bulgur kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Ekmek şartnamesi 2 lira bedel mukabilinde ve Bulgurun bedelsiz olarak komisyonumuzdan ve İstanbul deniz levazım satınalma komisyonundan alınabilir. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla birlikte teklif mektuplarını muayyen gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyona vermeleri ve bu saatten sonra mektuplar kabul edilmeyeceği. (2711)

Yüksek Mühendis Mektebi Direktörlüğünden:

Resim hattı dersi için mektebimize müsabaka ile muallim muavini ve asistan alınacaktır.

İsteklilerin bu hususla alâkadar yüksek bir mektepten mezun olduklarına, askerlikle ilişkileri bulunmadığına, şimdiye kadar başka işler yapmışlarsa bunlara dair vesikalarını bir dilekçeye bağlayarak 20-11-936 tarihine kadar mektep idaresine müracaatları ve 22/11/936 tarihine tekrar müracaatla müsabaka günlerini öğrenmeleri ilân olunur. (2759)

İNHİSAR ŞARAPLARI

UCUZLADI

KIRMIZI
BEYAZ SEK
BEYAZ DÖMİ SEK

YENİ FİATLARI	
70 cl.	35 Kuruş
2 Lit	70 "
340 "	100 "

70 cl.lik şişe için	10 Kuruş
2 Lit.	15 "
3.40 "	25 "

ayrıca depozito alınır. Şişeler getirilince depozito geri verilir.

Açık satmak isteyenlere hususi şartlarla litresi 22 kuruştan verilir.

Bir doktorun cazip keşfi;
Solmuş ve buruşmuş bir cildin
Gençliğini iade ediyor.

Viyanada bir tıp mecmuası, dünyayı hayrete bırakacak fennin son zaferini ilân ediyor. Buruşuklukların yalnız sebebi zuhuru değil, izale çaresini de bulmuşlardır. Anneler, hatta büyük anneler, artık gençlik zamanlardaki taze ve açık tenlerine kavuşabilirler. 50 ve 60 yaşlarında olan kadınlar, gençliklerindeki yumuşak ve buruşuksuz bir cilt teminine muvaffak olabilirler. Buruşukluklar, ihtiyarladığımız vakit zuhura gelir, cild; bazı canlı ve besleyici unsurları kaybeder. Bu unsurlar, şimdiki kemali itina ile intihab edilmiş genç hayvanlardan istihsal edilmektedir. Bunlarla cild beslendiği takdirde tazeleşir ve gençleşir. İşte; Viyana Üniversitesinde profesör Doktor Stejskal idaresinde yapılan keşfin şayamı hayret semereleri bu profsörün ke-

şifinin münhasıran istimal hakkı Tokalon müessesesi tarafından büyük fedakârlıklarla temin edilmiştir.

«Biocel» tabir edilen canlı hücreler hülâsası, yalnız penbe rengindeki Tokalon kreminde bulunur. Hastahanelerde 60 - 70 yaşlarındaki kadınlar üzerinde yapılan tecrübelerde altı hafta zarfında buruşukluklarının tamamen zail olduğu görülmüştür. Her akşam yatmadan evvel yegâne cilt unsuru olan penbe rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siz uyurken, o, cildi besler ve gençleştirir. Serian buruşukluklar izale olur ve bir kaç hafta zarfında daha genç görünmüş olursunuz. Gündüz için (yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siyah benleri eritir, açık mesameleri kapatır ve en sert bir cildi yumuşatır, beyazlatır, ve gençleştirir.

Öksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

KUMBARA

BİRE.
1000
VEREN
TARLADIR

TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI

**PARANIZ FAİZ GETİRMEK
SURETİLE SİZİN İÇİN
ÇALIŞIR**

HUSUSİ ŞARTLARIMIZ HAKKINDA
GİŞELERİMİZDEN MALUMAT ALINIZ

HOLANTSE BANK ÜNİVERSİTESİ
İSTANBUL — KARAKÖY PALAS — ALEMLİ HAN

Istanbul Üniversitesi Rektörlüğünden :

Teşrih
Fizyoloji
Mikrobiyoloji
Hijyen
Marazi Teşrih
Umumi Emraz
Farmakodinami
1 inci dahiliye
2 inci dahiliye
1 inci hariciye
2 inci hariciye

Kadın ve doğum
Kulak, Boğaz
Göz hastalıkları
Akıl hastalıkları
Radyoloji
Fizikoterapi
Çocuk cerrahisi
İdrar yolları

Tıp Fakültesinin yukarıda yazılı laboratuvar ve kliniklerinde 19 asil-
tanlık açıktır. İsteklilerin Fakülteye baş vurmaları. (2412)

Istanbul Birinci Ticaret Mahkemesinden:

Tahsil mukabilinde Ziraat Bankasının İstanbul merkezine tevdi eylediğim 149,34 liralık sened mukabilinde mezkûr Banka tarafından muta aynı miktarda havi 321931 No. lu çek zayı olduğundan iptaline karar verilmesi İstanbulda Marpuççularda 9/11 No. lu Salamon ve Jak Kapuano taraflarından baistedi'a talep olunmakla T. K. nun 638 in-i maddesi mucibince mezkûr çeki bulanın 45 gün zarfında mahkemeye ibraz etmesi ve etmediği takdirde bu müddetin bitiminde iptaline karar verileceği ilân olunmuştur. (26712)

TURAN TÜVALET SABUNLARININ EN YÜKSEK MARKASIDIR

VERDA GÜZEL PARFÖMLERLE HAZIRLANMIŞ LAMİS LÜKS SABUNU.

FATMA EKONOMİK TÜVALET SABUNU.

BATH SOAP KOLONYA SUYU İLE HAZIRLANMIŞ FAZLA KÖPÜREN BANYO SABUNU.

ROSEMARY NAZİK CİLDLER İÇİN GÜL KOKULU GÜZELLİK MUSTAHZARI.

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri: — Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42862 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel: 22740

TRABZON Postaları
Pazar 16 da, Salı, Çarşamba,
Cuma 12 de

İZMİR SÜR'AT postası
Cumartesi 15 de.

MERSİN postaları
Salı, perşembe 10 da kalkarlar.

Diğer postalar
Bartın — Cumartesi, çarşamba
ba 18 de.

Izmit — Pazar, salı, perşembe
9,30 da.

Mudanya — Pazar, Salı, Perşembe,
Cuma 8,30 da.

Bandırma — P.ertesı, Salı,
Çarşamba, Perşembe, C.ertesı
20 de.

Karabıga — Salı, cuma 19 da.

Ayvalık — Salı ve cuma 19 da,
der)salı postası gidiş ve dönüş-
te Lapseki ve İmrozada uğrar.

Trabzon ve Mersin postalarına
kalkış günleri yük alınmaz.

(2746)

ROMANYA SEYRİSEFAİN İDARESİ

Hareket edecek vapurlar:

Prinçepes Maria vapuru 9 T. sani
pazartesi saat 13 de (Köstence) ye
Recele Karol vapuru 10 T. sani salı
saat 10 da (Pire, Beyrut, Hayfa ve
İskenderiye) ye

Berlin, Breslau, Dresden, Londra,
Bruksel, Lahye, Lwaw ve Warsza-
wa için tenzilatlı fiatlarla mütehit
bileter verilir. Bütün Romanya, Polonya
ve Tuna limanlar için ve Türkiye - Ro-
manya hükümetleri arasındaki itilaf mu-
cibince merkezi ve şarki Avrupa için
tenzilatlı fiatlarla eşyayı ticariye sevk
ve nakledilir. Fazla tafsilât için Galata
rihtiminde Merkez Rihtim hanında kâin
İstanbul umumi acentasına müracaat.
Telefon 44827/8

Açık arttırma müzayedeye ile satış

İkinci teşrinin 8 inci pazar günü saat
10 da Kabataşta Setüstünde Çürüksulu
Mahmut paşa apartmanın 3 sayılı
dairesinde şehrimizin çok tanınmış ve
maruf simalarından Bay Valâ Nurettin
refikası Bayana ait cidden kıymetli eş-
yalar açık arttırma suretile satılacağı
ilân olunur. Şenler kaplama bir gar-
drop, bir şifonyer, bir tuale, 2 komo-
din ve bir karyoladan müteşkil son
model ve cidden itina ile yapılmış çok
yeni halde modern yatak oda takımı,
defa Viena mamulâtı maon kaplama
ve markitri işlenmiş çok zarif 7 parça-
dan ibaret yatak oda takımı, yine Viena
mamulâtı maon kaplama ve markitri
yanları kristal vitrinli modern yemek
oda takımı, amatörler mahsus Luyi
Kenz ve Luyi Sez şeklinde oymalı ma-
sif pelesenk ve maon müteaddit salon
takımları, İtalyan mamulâtı oymalı ma-
sif ceviz Volter koltuklar, Mektebi Se-
nayı mamulâtı arabesk koltuklar ve
kanapeler, ceviz ve pelesenk salon ma-
saları, salonlar için son model divan
ve puflar, Şam mamulâtı sedefli mütead-
dit tabureler, sehpa ve rahleler, Hind
Sevahi kumaşları, imzalı yağlı boya
tablolar ve yazı levhaları, Çin, Capon,
Beykoz ve Saks vazoları, kaspolar ve
biblolar, defa Kütahya tabureleri, sa-
lon masaları ve kaspoları, biblolar için
güzel bir vitrin, bir çift emsalsiz ba-
kara kristal elektrik kolon lâmbaları,
defa kristal avizeler ve fenerler, kristofli
ve blanje çatal bıçak takımları ve tep-
siler, kristal ve maden yeşillikler, hey-
keller, İnan minyatürleri, fildişi mü-
kemmel tuale takımı., Capon tabakları,
eski usul yazı çekmeceleeri, aynalı ve
aynasız gardroplar, çini ve Salamandra
sobalar ile yazılacak derece hayli
lüzumlu eşyalar. Anadolu halı ve sec-
cadeleri. (27183)

Akşamları

Hoş vakit geçirmek isterseniz kibar
ailelerin neziha salonu olan Beyoğlunda

TOKATLI
PASTAHANESİNE
gidiniz, her akşam
BALALAIKA
ORKESTRASI

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı Nafia Bakanlığından:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Müstakil jandarma taburu mut-
bak, yiyecek anbarı ve su yalağı inşaatıdır. Keşif bedeli 29692 lira
96 kuruştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır.

- A — Eksiltme şartnamesi.
B — Mukavelename.
C — Su yalağı projesi
D — Yiyecek anbarı projesi.
E — Mutbak »
Ç — Sıhhat tesisat »
G — Elektrik fennî şartnamesi
H — Sıhhi tesisat fennî şartnamesi.
I — İnşaat fennî şartnamesi
M — Elektrik keşif hülâsası
N — Sıhhi tesisat keşfi.
V — İnşaat » »

İsteyenler bu evrakı 148 kuruş mukabilinde yapı işleri U. müdürlü-
ğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 23/11/936 pazartesi günü saat 16 da Nafia vekâleti
yapı işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapıla-
caktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin 2229 lira 97 kuruş muvak-
kat teminat vermesi ve müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektuplarını 3 üncü maddede yazılı saatten bir sa-
at evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri
muktazidir. Posta ile gönderilecek tekliflerin dış zarflarını mühür mu-
mu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler ka-
bul edilmez. (1632) (2685)

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu

1 — 19600 kilo Lahana 19600 ispanak ve 19200 prasa Tüm birlikleri-
nin altı aylık ihtiyacı için alınacaktır. Sebzenin tahmin bedeli ceman
2645 lira 40 kuruştur.

2 — Şartname her gün komisyonunda görülebilir.

3 — Eksiltme 13/11/936 cuma günü saat 14 de Selimiye Askerî sa-
tınalma komisyonunda olacaktır.

4 — Münakasa açık eksiltme suretiyle olacaktır.

5 — Sebzelelerin muvakkat teminatı 198 lira 41 kuruştur. Bu işe gire-
ceklerin resmi vesaik ibraz etmeleri meşruttur. Aksi takdirde iştirak
edemezler. (2687)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Nümune ve şartnamesi mucibince 50 000 kilo siklop çemberi
pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 12/11/936 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 de
Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda ya-
pılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabi-
lir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güven-
me paralarıyla birlikte adı geçen komisyonuna gelmeleri lâzımdır. (2555)

1000 metre kalın çivili kayış

1000 » ince » »

1 — Yukarıda cins ve mikdarları yazılı iki kalem malzeme nümune
ve şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 27/11/936 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Ka-
bataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapıla-
caktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabi-
lir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güven-
me paralarıyla birlikte adı geçen komisyonuna gelmeleri lâzımdır. (2749)

1 — Şartnamesi mucibince muhtelif renkte «2516» kilo matbaa mü-
rekkebi pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 30/11/936 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de
Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapı-
lacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabi-
lir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güven-
me paralarıyla birlikte adı geçen komisyonuna gelmeleri lâzımdır. (2748)

1 — İsteklisi çıkmadığından dolayı ihalesi yapılamayan Cibali Tütün
fabrikasında plân ve şartnamesi mucibince yaptırılacak (3510) lira ke-
şif bedelli kalorifer tesisatına aid açık eksiltme on gün temdit edil-
miştir.

2 — Eksiltme 17/11/936 tarihine rastlayan salı günü saat 15 de Ka-
bataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki alım komisyonunda yapıla-
caktır.

3 — Bu işe aid keşifname ve şartnameler parasız olarak sözü geçen
şubeden plânları da İnşaat şubesinden alınabilir.

4 — İsteklilerin, şartnamede gösterilen esasları ihtiva etmek üzere
fiatsız teklifleriyle projelerini eksiltme gününden en geç beş gün evvel
Tütün fabrikalar şubesine vermeleri lâzımdır.

5 — İstekliler eksiltmeğe girebilmek için kanunen kendilerinden ara-
nılan vesika ve % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte tayin olunan gün ve
saatte adı geçen komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (2775)

En son çıkan altın uçlu

RADYOFON

Gramofon ve Radyo içmelerini tecrübe ediniz.
Bir iğne 5 plâk çalar plâkları tahrip etmez. Gramofon mağazalarında
arayınız. Umumi satış yeri: Sirkeci No. 37 NİHAT İŞİK
100 adedlik kutu 40 kuruş. 200 adedlik kutu 70 kuruş.
Ankara satış yeri: Anafartalar cad. No. 54 Şenses Müzik pazarı.
Şükrü Durgun

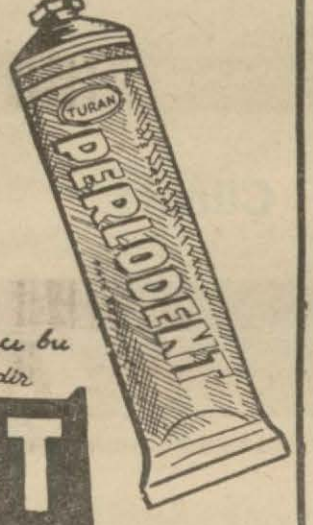
Siz de...

"PERLODENT" diş macununu
tercih edeceksiniz.

zira ağzın bilcümle şeraiti sıhhiyesini
haiz olan bu macun dişleri çürümekten
korur, diş etlerini kuvvetlendirir, nefesi
serinletir ve insanın görünüş efesini
artırır.

Ağız ve dişlerin "PERLODENT" e olan ihtiyacı bu
usulvara olan ihtiyacımız kadar mühimdir

PERLODENT

İstanbul Kız Öğretmen Okulu Satınalma Komisyonundan:

Erzakin cinsi	Miktarı	Muham-		Eksiltme şekli gün
		men bedeli	İlk teminatı	
		Lira K.	Lira K.	
Patates	3500			9/11/936 pazartesi saat
Yumurta	30000			
Kuru soğan	4000	970	72 75	10,30 da açık eksiltme
Kaymak	100			9/11/936 pazartesi saat
Süt	3500			
Kâse yoğurdu	3000			
Silivri yoğurdu	3000	1190	89 25	10,45 de açık eksiltme
Toz şeker	4000			9/11/936 pazartesi saat
Kesme şeker	4000	2280	171	11 de açık eksiltme
Blok maden kö- mürü	75 Ton			9/11/936 pazartesi saat
Tüvenan maden kömürü	250 »	4187,50	314 06	11,15 de açık eksiltme

1 — İstanbul Kız öğretmen okulunun yukarıda miktarı muhammen
bedellerile ilk teminat ve eksiltme gün ve saatleri hizalarında yazılı
yiyecek ve yakacaklar eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltme İstanbul Kültür direktörlüğü binasında Liseler muha-
sebeciliğinde toplanan komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin şartname-
de yazılı kanunî vesikalardan başka Ticaret odasının yeni yıl vesikası
ve ilk teminatlarını belli gün ve saatte veya bir gün evvel okul idaresin-
den alacakları yazı ile liseler muhasebeciliği veznesine yatırmaları.

3 — İsteklilerin şartnameleri okul idaresinden görüp okuyabilecek-
leri ilân olunur. (2429)

Nafia Vekâletinden:

16 İkinci Teşrin 936 Pazartesi günü saat 15 te Ankarada Nafia ve-
kâleti Malzeme Eksiltme komisyonunda Kütahyanın Tavşanlı kazası-
na bağlı Domanıç nahiyesinde Kazmut Eğridere Devlet ormanlarından
veya hususî mukaveleli ormanlardan kesilmek ve ana hat üzerinde her
hangi bir istasyonda teslim edilmek üzere 90,495 lira muhammen be-
delli (48500) adet normal 780 adet makaslık ve 500 adet köprülü kayın
traversin kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme şartnamesi ve teferruatı 452 kuruş mukabilinde Ankarada
Vekâlet Malzeme dairesinden alınabilir.

Muvakkat teminat 5774 lira 75 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektuplarını Nafia Vekâletinden alınmış müteah-
hitlik vesikası ile birlikte 16 İkinci Teşrin 936 Pazartesi günü saat 14 e
kadar Ankarada Vekâlet Malzeme müdürlüğüne vermeleri lâzımdır.
(1567) (2569)

Hakiki LUMA ampulları yalnız kırmızı orijinal ambalajları içinde satılır

Şimdiye kadar kullandığınız ampulun
Kesenize ne kadar zarar verdiğini anlamak için
LUMA AMPULUNU BİR DEFA DENEYİNİZ

LUMA

En az cereyan sarfeden en bol ışıklı ampuldur.

LUMA

EN AZ 1500 SAAT DAYANIR.

ELEKTRON MUESSESATI

Galata, Voyvoda cadcesı No. 58 — 60 — 62 — Ankara, Anafartalar caddesi No. 10

Bundan sonra

ÇAY'ın da EN İYİSİNİ
içebileceksiniz.

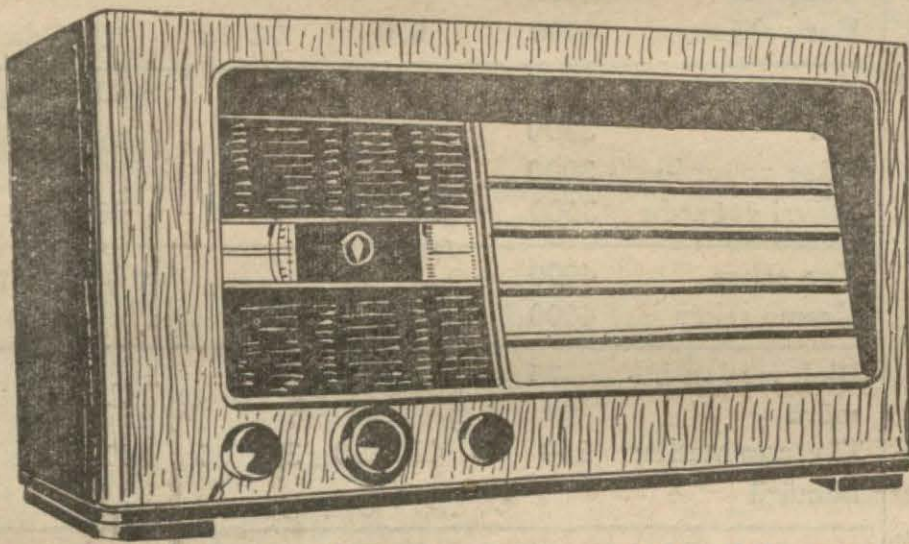
Çünkü:

KURUKAHVECİ MEHMED EFENDİ MAHDUMLARI

Ticarethanesi; Müşterilerinin devamlı ve ısrarlı talepleri üzerine

ÇAY SATIŞINA BAŞLADI

Hindiya, Cava, Seylan ve Çin çaylarının en yüksek cinsleri getirtilmiştir.

AMERİKA ve AVRUPA'nın

Teknik terakkiyatı fennesini birleştiren

LUKS A G A RADYOLARI

Kısa dalgalar üzerinde tekâmül 16 - 53 metre

Orta ve uzun dalgalar üzerinde tekâmül 195 - 2000 metre

Alfabe sırasile ve 151 şehir ismi kayıt eden

AGA DÜNYA KADRANI

ORTOSKOP

Fevkalâde iğne sayesinde mutlak bir sükûnetle ayar edilir.

Satış yerleri: Beyoğlu İstiklâl caddesi 314 ŞARK PAZARI (Pazar dülevan)

Galata Bankalar caddesi RADYOFON mağazası

Toptan satış yerleri: İstanbul Sultanhamam Hamdi Bey geçidi 54

Anadolunun bütün şehirlerinde acentaları vardır.

SIHHATİNİZİ
KORUYUNUZ

KANZUK MEYVA TUZU

Kanzuk meyva tuzu en hoş meyva usareleriyle hazırlanmıştır. Hazmı kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

**İstanbul Harici Askerî
KITAATI İLÂNLARI**

Her bir çiftine biçilen ederi 915 kuruş olan 4500 çift çizme kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini 206 kuruşa almak ve örneklerini görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra komisyona gelmeleri. İlk teminatı 3088 lira 13 kuruştur. İhalesi 10/İkinci teşrin/936 salı günü saat 15 dedir. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla ilk teminatlarını teklif mektuplarıyla birlikte ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti satınalma komisyonuna vermeleri. (414) (2392).

Erzurum Garnizonu için 37000 kilo Bulgur açık eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 3145 lira teminatı 235 lira 88 kuruş ihalesi 23/11/936 pazartesi günü saat 10 dadır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ihaleye iştirak için muayyen gün ve saatte Kolordu satınalma komisyonuna müracaatları. (454) (2773)

Motorlu vasıtalar

Adnan Halet Taşpınar

Otomobil kullananlara ve şöförlere, motor işlerinde çalışanlara lâzım bir kitaptır. Kitapçılardan arayınız.

Tevzi yerleri İstanbul Kanaat ve İkbâl, Beyoğlu Haşet Kitabevi.

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Enis Tii
Akşam matbaası

50 kuruş

tan başlayarak müceddet plâklar vardır. Gramofonu elektrik ile işletmek çareleri bizde, alafanga en yeni film ve dans KRİSTAL İMPERIAL VE BRUNSWİK PLÂKLAR yalnız bizde Her ne marka olursa olsun TEMİ-NATLI GRAMOFON TAMİRATI. KOLOMBİA - SAHİBİNİN SESİ - ODEON plâklarının satış yeri: Ucuz fiatla güzel klâsik plâklar BEYOĞLU BRUNSWİK MAĞAZASI Tünelbaşı No. 1